

Πανεπιστήμιο
Ιωαννίνων

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ –
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ**

**ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ
2024-2025**

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2025

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ Ι

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 101	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ Ι Θέμα: «Παραδοσιακή και κριτική θεωρία». ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΝΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΡΝΑΡΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράφτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	14	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

I. Το πρώτο μέρος του μαθήματος πραγματεύεται τα επιστημολογικά προβλήματα της διατύπωσης μιας επιστημονικής θεωρίας, καθώς και τα κριτήρια της εννοιολογικής συγκρότησης των δεδομένων της επιστημονικής έρευνας. Αναλύονται οι θέσεις του λογικού θετικισμού και της μεταθετικιστικής επιστημολογίας σχετικά με μεθοδολογικά ζητήματα τα οποία συνδέονται με το αίτημα της ενότητας των επιστημών, καθώς και της διαμάχης εξήγησης και κατανόησης των φαινομένων.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένονται αφορούν στη γνώση της επιστημολογίας των επιστημών, καθώς και στην εννοιολογική σύλληψη των χαρακτηριστικών των φαινομένων. Η γνώση των πηγών και των κριτηρίων ελέγχου της εγκυρότητας των επιστημονικών θεωριών για τη φύση και την κοινωνία θα έχουν ως αποτέλεσμα οι φοιτητές/τριες να κατανοούν τη μεθοδολογία του επιστημονικού εγχειρήματος και την οντολογική έρευνα της πραγματικότητας.

Στο μάθημα θα αναλυθεί και θα σχολιασθεί κριτικά το κείμενο του K. Popper, (1959) «Μια γενική ματιά σε μερικά θεμελιώδη προβλήματα».

II. Το δεύτερο μέρος του μαθήματος πραγματεύεται το προγραμματικό γνωσιοθεωρητικό έργο του Max Horkheimer «Παραδοσιακή και κριτική θεωρία», στο οποίο από τη μια συνενώνονται η επιστημονική κριτική και η κοινωνική κριτική και από την άλλη οριοθετούνται η παραδοσιακή και η κριτική θεωρία. Υπό τον όρο παραδοσιακή θεωρία ο Horkheimer κατανοεί την ανανεωμένη Μεταφυσική της εποχής του και τον Νεοθετικισμό που κυριάρχησαν στη φιλοσοφία στις απαρχές του 20ού αιώνα και κατάγονται από την παραγωγική μέθοδο του Descartes, που προοιωνιζόταν το θετικιστικό ιδεώδες μιας ενοποιημένης επιστήμης στην οποία καθίσταται ασήμαντη η διαφορά ορθολογισμού και εμπειρισμού.

Η παραδοσιακή θεωρία εξαντλείται στην τελεστική χρησιμότητα, παρ' ότι η ίδια είναι έκφραση της εργασιακής κατάστασης, την οποία δεν αναγνωρίζει και αρκείται απλώς στην οργάνωση της εμπειρίας, θεωρώντας τόσο τις πραγματικές συνθήκες χρήσης της θεωρίας της όσο και τους σκοπούς της ως εξωτερικούς ως προς αυτήν. Αντίθετα, η κριτική θεωρία θέλει να αποκαλύψει το γνωστικό περιεχόμενο της ιστορικής πράξης και να υπερβεί τους άκαμπτους θετικιστικούς δυϊσμούς (νοεΐν και εΐναι, διάνοια και αντίληψη) δείχνοντας ότι τα αισθητηριακά δεδομένα είναι υπό διττή σκοπιά κοινωνικά προδιαμορφωμένα.

Στη διάκριση παραδοσιακής και κριτικής θεωρίας ο Horkheimer έλαβε υπόψη τον χωρισμό της εμπειρικής έρευνας και του φιλοσοφικού σκέπτεσθαι, τη σχέση θεωρίας και κατ' αίσθηση δεδομένων, τη σχέση θεωρίας και πράξης, τη σχέση θεωρίας και κοινωνικής εργασιακής διαδικασίας, τη σχέση γνώσης και χειραφέτησης, τη σχέση γνώσης και κοινωνίας, εντόπισε τις λογικο-δομικές διαφορές της παραδοσιακής και της κριτικής θεωρίας, τις διαφορές περιγραφικών και κανονιστικών προτάσεων, υπογράμμισε την αναγκαιότητα της ενότητας θεωρίας και πράξης, της διαμεσολάβησης πολιτισμού (κουλτούρας) και οικονομίας, τον θεμελιώδη ρόλο της κριτικής της πολιτικής οικονομίας και της προσδιορισμένης άρνησης, με σκοπό να επανενώσει το φιλοσοφικό σκέπτεσθαι με την εμπειρική έρευνα και να συμβάλλει στη συγκρότηση μιας έλλογης κοινωνίας.

Με την πραγμάτευση του πυρήνα των επιχειρημάτων του Horkheimer, τα οποία επαναδιατυπώθηκαν αργότερα από τους Theodor W. Adorno και Jürgen Habermas, οι συμμετέχοντες στο μάθημα θα γνωρίσουν και θα αποτιμήσουν κριτικά από τη μια τόσο τη γνωσιοθεωρία της φιλοσοφικής θεωρίας, που εξακολουθεί να αρνείται τη σχέση γνώσης και πρακτικού ενδιαφέροντος, όσο και μιας λογικοεμπειρικής θεωρίας, που επικεντρώνει στην έρευνα των ποσοτικοποιημένων δεδομένων. Από την άλλη θα εντυπώσουν στην αυτοστοχαστική γνωσιοθεωρία της κριτικής θεωρίας που συνδέει τη γνώση με το ενδιαφέρον της χειραφέτησης και εστιάζει στη δυναμική έρευνα των τάσεων. Ο απώτερος στόχος του μαθήματος είναι να

ασκηθεί η κριτική δύναμη των συμμετεχόντων, ώστε να είναι σε θέση να ελέγξουν την εγκυρότητα του προτάγματος του Horkheimer για την εποχή μας, αλλά και τη δυνατότητα μιας ενδεχόμενης χρήσης του στην πραγμάτευση και κατανόηση επίκαιρων γνωσιοθεωρητικών και ερευνητικών προταγμάτων της εποχής μας.

Στο μάθημα θα αναλυθεί και θα σχολιασθεί κριτικά το έργο του Max Horkheimer «Παραδοσιακή και κριτική θεωρία».

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
---	---

Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι:

- αυτόνομη και η ομαδική εργασία,
- η εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,
- ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα,
- ο σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον,
- η επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής, ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου,
- η άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- καθώς και η ανάλυση και επίλυση επίκαιρων κοινωνικών ζητημάτων της εποχής μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

I. Φιλοσοφία των Επιστημών

1. Λογικός Θετικισμός

1.1 Ατομισμός – ολισμός

2. Ιστορική στροφή

2.1 Επιστημονική αλλαγή: πρόοδος και ορθολογικότητα

3. Ερμηνευτική

3.1 Κατανόηση

II. Παραδοσιακή και κριτική θεωρία

1. Εισαγωγή

2. Η παραδοσιακή θεωρία

2.1 Πρότυπο

2.2 Σχέση θεωρίας και κατ' αίσθηση δεδομένων

2.3 Σχέση θεωρίας και πράξης

2.4 Σχέση θεωρίας και κοινωνικής εργασιακής διαδικασίας

<p>2.5 Προδιαμόρφωση της αντίληψης</p> <p>3. Η κριτική θεωρία</p> <p>3.1 Η ιδέα της έλλογης κοινωνίας</p> <p>3.2 Σχέση γνώσης και κοινωνίας</p> <p>3.3 Γνώση και χειραφέτηση</p> <p>4. Η σχέση παραδοσιακής και κριτικής θεωρίας</p> <p>4.1 Λογικο-δομικές διαφορές</p> <p>4.2 Περιγραφικές και κανονιστικές προτάσεις</p> <p>4.3 Ενότητα θεωρίας και πράξης</p> <p>4.4 Σχέση κουλτούρας και οικονομίας</p> <p>4.5 Κριτική της πολιτικής οικονομίας και προσδιορισμένη άρνηση</p> <p>5. Κριτική αποτίμηση και προοπτική</p>

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως διδασκαλία.	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	Χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές και στη συγγραφή της εργασίας.	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	26
	Φροντιστήριο	13
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	101
	Παρουσίαση εργασίας	50
	Συγγραφή εργασίας	160
	Σύνολο Μαθήματος	350
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p>	Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική.	

<p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Μέθοδοι αξιολόγησης, Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο Φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική).</p> <p>Γραπτή εργασία, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας.</p>
<p>Τα κριτήρια της αξιολόγησης</p>	<p>Παρακολούθηση/συμμετοχή/μελέτη: 30% Γραπτή εργασία: 50% Παρουσίαση εργασίας στο φροντιστήριο: 20%</p>

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>– Προτεινόμενη Βιβλιογραφία : – Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p><i>ΠΗΓΕΣ</i></p> <p>Κουζέλης, Γεράσιμος. (επιμ.), <i>Κείμενα Επιστημολογίας</i>, Αθήνα: Νήσος 1993. Κουζέλης, Γεράσιμος & Κοσμάς Ψυχοπαίδης (επιμ.), <i>Επιστημολογία των Κοινωνικών Επιστημών, Κείμενα</i>, Αθήνα: Νήσος 1996.</p> <p>Horkheimer, Max: "Traditionelle und kritische Theorie" (1937), στο Max Horkheimer, <i>Gesammelte Schriften</i>, Alfred Schmidt/Gunzelin Schmid Noerr (επιμ.), τόμ. 4, Frankfurt am Main: S. Fischer, 1988, σ. 162-216. Ελλ. μτφρ. Α. Οικονόμου, «Παραδοσιακή και κριτική θεωρία», στο <i>Φιλοσοφία και κοινωνική κριτική</i>, Αθήνα: Ύψιλον 1984, σ. 9-61.</p> <p>Horkheimer, Max: "Nachtrag" (1937), στο Max Horkheimer, <i>Gesammelte Schriften</i>, Bd. 4, Frankfurt am Main: S. Fischer, 1988, σ. 217-225. Ελλ. μτφρ. Α. Οικονόμου, «Υστερόγραφο», στο <i>Φιλοσοφία και κοινωνική κριτική</i>, Αθήνα: Ύψιλον 1984, σ. 63-70.</p> <p>Horkheimer, Max: «Der neueste Angriff auf die Metaphysik» (1937), στο Max Horkheimer, <i>Gesammelte Schriften</i>, Alfred Schmidt/Gunzelin Schmid Noerr (επιμ.), τόμ. 4, Frankfurt am Main: S. Fischer, 1985 σ. 108-161.</p> <p>Horkheimer, Max/Marcuse, Herbert: "Philosophie und kritische Theorie", <i>Zeitschrift für Sozialforschung</i>, Jg. VI/1937, σ. 625-647.</p> <p><i>BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</i></p> <p>Μπαλτάς, Α. & Κ. Στεργιόπουλος (επιμ.), <i>Φιλοσοφία και Επιστήμες στον εικοστό αιώνα</i>, τόμος 1, Ηράκλειο: ΠΕΚ 2013.</p> <p>Μπαλτάς, Α. & Θ. Δημητράκος (επιμ.), <i>Φιλοσοφία και Επιστήμες στον εικοστό αιώνα</i>, τόμος 2, Ηράκλειο: ΠΕΚ 2023.</p> <p>Adorno, Theodor W.: <i>Erkenntnistheorie</i> (1957/58), στο Theodor W. Adorno, <i>Nachgelassene Schriften</i>, Abteilung IV: <i>Vorlesungen</i>, Karel Markus (επιμ.), τόμ. 1, Berlin: Suhrkamp, 2018.</p> <p>Adorno, Theodor W.: <i>Metakritik der Erkenntnistheorie. Studien über Husserl und die phänomenologischen Antinomien</i> (1956), στο Theodor W. Adorno, <i>Gesammelte Schriften</i>, Rolf Tiedemann (επιμ.), τόμ. 5, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 3η έκδ. 1990.</p> <p>Albert, Hans/Topisch, Ernst (επιμ.): <i>Werturteilsstreit</i>, Darmstadt: WBG, 2 έκδ. 1979.</p> <p>Bonß, Wolfgang/Honneth, Axel: <i>Sozialforschung als Kritik. Zum sozialwissenschaftlichen Potential der Kritischen Theorie</i>, Frankfurt am Main: Suhrkamp 1982.</p> <p>Bolte, Gerhard: <i>Von Marx bis Horkheimer: Aspekte kritischer Theorie im 19. und 20. Jahrhundert</i>, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft 1995.</p> <p>Carnap, Rudolf: <i>Scheinprobleme in der Philosophie und andere metaphysikkritische Schriften</i>, Thomas Mormann (επιμ.), Hamburg: Meiner, 2004.</p>
--

- Descartes, René: *Discours de la methode pour bien conduire sa raison, et chercher la verite dans les sciences* (fr.-dt.), Hamburg: Meiner 1990. Ελλ. μτφρ. Χρ. Χρηστίδης, *Λόγος περί της μεθόδου για την καλή καθοδήγηση του λογικού μας και την αναζήτηση της αλήθειας στις επιστήμες*, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 2η έκδ. 1976.
- Dubiel, Helmut: *Kritische Theorie der Gesellschaft. Eine einführende Rekonstruktion von den Anfängen im Horkheimer-Kreis bis Habermas*, 3η έκδ., Weinheim/München: Juventa Verlag 2001.
- Gabriel, Gottfried: *Grundprobleme der Erkenntnistheorie. Von Descartes zu Wittgenstein*, 3η έκδ., Paderborn: Schöningh, 2008.
- Habermas, Jürgen: «Erkenntnis und Interesse», στο Jürgen Habermas, *Technik und Wissenschaft als „Ideologie“*, Frankfurt am Main: Suhrkamp 1969, σ. 146-168. Ελλ. μτφρ. Αντώνης Οικονόμου, «Γνώση και διαφέρον», στο Jürgen Habermas, *Κείμενα γνωσιοθεωρίας και κοινωνικής κριτικής*, Αθήνα: εκδόσεις Πλέθρον, 1990, σ. 21-39.
- Habermas, Jürgen: *Erkenntnis und Interesse*, Hamburg: Meiner, 2008.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich: *Phänomenologie des Geistes* (1807), Hans-Friedrich Wessels/Heinrich Clairmont (επιμ.), Hamburg: Meiner, 1988.
- Honneth, Axel: "Zur sozialen Dynamik von Missachtung. Zur Ortsbestimmung einer kritischen Gesellschaftstheorie", στο Axel Honneth, *Das Andere der Gerechtigkeit. Aufsätze zur praktischen Philosophie*, Frankfurt am Main: Suhrkamp 2000, σ. 88-109.
- Honneth, Axel: „Traditionelle und kritische Theorie“, στο Axel Honneth (επιμ.), *Schlüsseltexte der Kritischen Theorie*, Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2006, σ. 229-232.
- Husserl, Edmund: *Die Krisis der europäischen Wissenschaften und die transzendente Phänomenologie. Eine Einleitung in die phänomenologische Philosophie*, Elisabeth Ströker (επιμ.), Hamburg: Meiner, 2012. [Ελλ. μτφρ. Πάνος Θεοδώρου, *Η κρίση των ευρωπαϊκών επιστημών και η υπερβατολογική φαινομενολογία. Εισαγωγή στη φαινομενολογική φιλοσοφία (μέρη I-II)*, Αθήνα: εκδόσεις Νήσος, 2011.]
- Kant, Immanuel: *Kritik der reinen Vernunft*, Raymund Schmidt (επιμ.), Hamburg: Meiner, 3η έκδ. 1990, ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, *Κριτική του καθαρού Λόγου*, τόμ. 1, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.
- Kant, Immanuel: *Kritik der reinen Vernunft*, Raymund Schmidt (επιμ.), Hamburg: Meiner, 3η έκδ. 1990, ελλ. μτφρ. Α. Γιανναράς, *Κριτική του καθαρού Λόγου*, τόμ. 2, Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 1979.
- Kant, Immanuel: *Kritik der reinen Vernunft*, Raymund Schmidt (επιμ.), Hamburg: Meiner, 3η έκδ. 1990, ελλ. μτφρ. Μιχαήλ Φ. Δημητρακόπουλος, *Κριτική του καθαρού Λόγου*, τόμ. 3, Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση, 1999.
- Marx, Karl: *Grundrisse der Kritik der politischen Ökonomie* (1857/58), στο Marx Engels Werke, τόμ. 42, Berlin: Dietz 1983. Ελλ. μτφρ. Δ. Διβάρης, *Βασικές γραμμές της Κριτικής της Πολιτικής Οικονομίας*, 3 τόμοι, Αθήνα: εκδόσεις Στοχαστής, 1989-1992.
- Maus, Heinz/Fürstenberg, Friedrich: *Der Positivismusstreit in der deutschen Soziologie*, Neuwied/Berlin: Luchterhand, 1969.
- Peters, Martina/Peters Jörg (επιμ.): *Moderne Philosophiedidaktik. Basistexte*, Hamburg: Meiner, 2019.
- Popper, Karl R.: *Die beiden Grundprobleme der Erkenntnistheorie*, Troels Eggert Hansen (επιμ.), Tübingen: Mohr Siebeck, 1979.
- Ψυχοπαίδης, Κοσμάς: «Προβλήματα θεμελίωσης των Κοινωνικών Επιστημών», στο Γεράσιμος Κουζέλης/Κοσμάς Ψυχοπαίδης (επιμ.), *Επιστημολογία των Κοινωνικών Επιστημών. Κείμενα*, Αθήνα: εκδόσεις νήσος, 1996, σ. 543-562.
- Ράντης, Κωνσταντίνος: «Honneth versus Horkheimer. Το Ινστιτούτο Κοινωνικής Έρευνας της Φραγκφούρτης και το νέο επιστημολογικό του παράδειγμα», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 114, 2004, σ. 3-25. <https://doi.org/10.12681/grsr.9274>
- Ράντης, Κωνσταντίνος: «Η γνωσιοθεωρία στη μαρξική κοινωνική θεωρία», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 123, 2007, σ. 113-144. <https://doi.org/10.12681/grsr.149>
- Ράντης, Κωνσταντίνος: «Οι διαλεκτικές ή ιστορικές εικόνες στην Κριτική Θεωρία των Χορκχάιμερ, Μπένγιαμιν και Αντόρνο», *Αξιολογικά*, τχ. 22, 2009, σ. 59-84.
- Ράντης, Κωνσταντίνος: «Η κοινωνική φιλοσοφία στο έργο του Max Horkheimer κατά τη δεκαετία του '30», στο *Η κοινωνική & πολιτική φιλοσοφία σήμερα. Αφιέρωμα στον ομότιμο καθηγητή κοινωνικής και πολιτικής φιλοσοφίας Παναγιώτη Νούτσο*, Κωνσταντίνος Ράντης (επιμ.), Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 2022, σ. 389-403.
- Ritsert, Jürgen: *Einführung in die Logik der Sozialwissenschaften*, Münster: Westfälisches Dampfboot, 2η έκδ. 2003.
- Schmidt, Alfred: *Die Kritische Theorie als Geschichtsphilosophie*, München/Wien: Carl Hanser Verlag, 1975.
- Schmidt, Alfred: *Zur Idee der Kritischen Theorie. Elemente der Philosophie Max Horkheimers*, Frankfurt am Main/Berlin/Wien: Ullstein, 1979.
- Schmidt, Alfred: *Drei Studien über Materialismus. Schopenhauer, Horkheimer, Glücksproblem*, Frankfurt am Main/Berlin/Wien: Ullstein, 1979.

Schweppenhäuser, Gerhard: *Kritische Theorie*, Stuttgart: Reclam 2010.
 Türcke, Christoph/Bolte, Gerhard: *Einführung in die kritische Theorie*, Darmstadt: Primus Verlag 1997.
 Strauss, Leo: «Die Unterscheidung von Tatsachen und Werten» (1953), στο Hans Albert/Ernst Topisch (επιμ.), *Werturteilsstreit*, Darmstadt: WBG, 2 έκδ. 1979, σ. 73-91.
 Weber, Max: «Der Sinn der “Wertfreiheit” der soziologischen und ökonomischen Wissenschaften», στο Max Weber, *Gesammelte Aufsätze zur Wissenschaftslehre*, στο Johannes Winckelmann (επιμ.), Tübingen: Mohr Siebeck, 7η έκδ. 1988, σ. 488-539.
 Wittgenstein, Ludwig: *Philosophische Untersuchungen*, στο Ludwig Wittgenstein, *Werkausgabe*, τόμ 1, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1984, 225-618.

2. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Θέμα: «Υψίπολις - άπολις»: φιλοσοφικές διαστάσεις της Αρχαίας Τραγωδίας και η ερμηνευτική προσέγγιση του Friedrich Nietzsche ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://ecourse@uoi.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 	
<p>Επιδίωξη μας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τον θεωρητικό προβληματισμό που αναπτύχθηκε κατά την κλασική περίοδο αλλά και τα ερωτήματα που τίθενται στην Αρχαία Ελληνική Τραγωδία. Παράλληλα με τα έργα του Πλάτωνα και του Αριστοτέλους οι Τραγικοί ποιητές παρουσιάζουν τα κρίσιμα ζητήματα που απασχολούν τον άνθρωπο και την πόλη. Η κατανόηση των θεμελιωδών εννοιών που διαμορφώθηκαν κατά τον 5^ο και 4^ο π.Χ. αποτελούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την ερμηνεία του πολιτικού φαινομένου. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα παρουσιάσουμε τις αντιλήψεις του Fr. Nietzsche για την Αρχαία Τραγωδία και ιδιαιτέρως την κριτική που ασκεί στον Ευριπίδη.</p>	
Γενικές Ικανότητες	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>

Μέσω της διδασκαλίας του συγκεκριμένου μαθήματος οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα να εξοικειωθούν με θεμελιώδη γνωρίσματα της Αρχαίας ελληνικής Φιλοσοφίας και της Τραγωδίας, που αφορούν την λειτουργία της πόλης. Μπορούν να κατανοήσουν την διαφορά ανάμεσα στην άμεση δημοκρατία και την σύγχρονη αντιπροσωπευτική δημοκρατία, καθώς και τον σημαντικό ρόλο της *ισηγορίας* στην λήψη των αποφάσεων.

Με τον τρόπο αυτό αναπτύσσεται η κριτική τους ικανότητα και η δημιουργική σκέψη, που αποτελούν βασικά γνωρίσματα της δημοκρατικής συμπεριφοράς.

Η κατανόηση της αρχαίας πολιτικής φιλοσοφίας αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για να αντιληφθούν οι φοιτητές τα θεμέλια της νεότερης πολιτικής θεωρίας. Επίσης, με την μελέτη της σκέψης του Fr. Nietzsche μπορούν να αντιληφθούν τα αίτια που οδήγησαν στην κρίση του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει συστηματικό χαρακτήρα και αξιοποιεί τους ιστορικούς προσδιορισμούς ως έγκεντρα της πραγμάτευσης των επιμέρους συμβολών και των εννοιολογικών καθορισμών.

- Οι ανθρωπολογικές προκείμενες
- Η πολιτική διάσταση των αρετών
- Λόγος και Ήθος
- Δίκαιον και Νόμοι
- Λόγος και Πόλις
- Ο Fr. Nietzsche και οι απαρχές της νεωτερικότητας

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>																	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με φοιτήτριες/φοιτητές.</p>																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="758 508 1141 566"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1141 508 1398 566"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="758 566 1147 622">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1147 566 1398 622">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="758 622 1147 712">Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1147 622 1398 712">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="758 712 1147 768">Φροντιστήριο</td> <td data-bbox="1147 712 1398 768">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="758 768 1147 824">Παρουσίαση εργασίας</td> <td data-bbox="1147 768 1398 824">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="758 824 1147 880">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1147 824 1398 880">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="758 880 1147 936"></td> <td data-bbox="1147 880 1398 936"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="758 936 1147 965">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1147 936 1398 965">200</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	30	Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφίας	20	Φροντιστήριο	10	Παρουσίαση εργασίας	40	Συγγραφή εργασίας	100			Σύνολο Μαθήματος	200	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																	
Διαλέξεις	30																	
Μελέτη και ανάλυση πηγών και βιβλιογραφίας	20																	
Φροντιστήριο	10																	
Παρουσίαση εργασίας	40																	
Συγγραφή εργασίας	100																	
Σύνολο Μαθήματος	200																	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Απαλλακτική ερευνητική εργασία (70%). Φροντιστηριακές ασκήσεις (30%)</p>																	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

*Αισχύλος, Σοφοκλής, Ευριπίδης – Έργα

- Lesky, Alvin, *Η τραγική ποίηση των Αρχαίων Ελλήνων*. Μετάφρ., Νικόλ Χουρμουζιάδης. Τόμοι Α΄-Β΄, Αθήνα, 1987-2003.
- Nauck, Augustus, *Tragicorum Graecorum Fragmenta*, Lipsiae, ²1889.
- Βουδούρης, Κωνσταντίνος, *Ψυχή και Πολιτεία. Έρευναι επί της πολιτικής φιλοσοφίας του Πλάτωνος*, Εν Αθήναις, 1970.
- Γεωργούλης, Κωνσταντίνος, *Αριστοτέλης ο Σταγειρίτης*, Θεσσαλονίκη, Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, 2009 (1962).
- Κύρκος Βασ. Α., *Αρχαίος Ελληνικός Διαφωτισμός και Σοφιστική*, Αθήνα, Παπαδήμας, 1993.
- Πέτσιος, Κωνσταντίνος, Θ., «Λόγος και Πόλις στην κλασική σκέψη», *Φιλοσοφείν* 14 (2016) σσ.147-159.
- —, *Φιλοσοφία και Ρητορική στην Κλασική Σκέψη*, Αθήνα, Gutenberg, 2018.
- Diels H.,—Kranz,W., *Die Fragmente der Vorsokratiker*, Berlin, ¹⁷1974.
- Diels, H.—Kranz, W., *Οί Προσωκρατικοί. Οί μαρτυρίες και τὰ άποσπάσματα*. Απόδοση στα Νέα Έλληνικά Βασ. Α. Κύρκος. Συνεργασία: Δημοσθένης Γ. Γεωργοβασίλης. Έπιμ., Βασ. Α. Κύρκος. Φιλολογική έποπτεία Γεώργιος Α. Χριστοδούλου. Τόμος Α΄. Άθήνα, 2005.
- Bormann, Karl, *Πλάτων*. Μετάφρ., Ιωάννης Καλογεράκος. Αθήνα, Καρδαμίτσα, 2006.
- Gigon,, Olof, «Η απαρχή της ελληνικής φιλοσοφίας», στο Κ. Π. Μιχαηλίδης (επιμ.), *Ο Προσωκρατικοί. Κείμενο και μετάφραση*, Αθήνα, Imago, 1984, σσ. 49-89.
- Kirk, Geoffrey S.- Raven, John E.- Schofield, Malcolm, *Οι Προσωκρατικοί Φιλόσοφοι*. Μετάφρ. Δημοσθένης Κούρτοβικ, Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., 4 2001.

3. ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 103	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Θέμα: «Θεωρίες της τέχνης και της αισθητικής: Rousseau, Diderot, Burke, Kant, Hegel». ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΛΑΤΖΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΕΓΟΣ	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	8
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://ecourse.uoi.gr/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το **πρώτο** μέρος του μαθήματος, το οποίο διδάσκεται από τον **Σπυρίδωνα Τέγο**, αφορά στον στοχασμό γύρω από την φύση της αισθητικής τον 18ο αιώνα στη Γαλλία. Σε αυτό το πλαίσιο, θα μελετηθούν *Το παράδοξο με τον ηθοποιό* του Ντ. Ντιντερό και η *Επιστολή στον Ντ' Αλαμπέρ για τα θεάματα*. Με το *Παράδοξο με τον ηθοποιό* οι φοιτητές θα προβληματιστούν πάνω στο έργο του ηθοποιού και στο κατά πόσο αυτός πρέπει να ταυτίζεται συναισθηματικά ή να αποστασιοποιείται από τους ήρωες που ενσαρκώνει, ενώ με την *Επιστολή* του Rousseau διερευνάται η επίδραση του θεάτρου στα κοινωνικά ήθη και η ιδέα του Rousseau ότι το θέατρο διαφθείρει. Οι φοιτητές ως εκ τούτου θα κατανοήσουν αφενός το σύνθετο χαρακτήρα της υποκριτικής και αφετέρου θα αντιληφθούν τις πολύπλοκες σχέσεις που αναπτύσσονται ανάμεσα στην αισθητική με την σύγχρονη σημασία, την κοινωνική θεωρία και την ηθική φιλοσοφία.

Το **δεύτερο** μέρος του μαθήματος, το οποίο διδάσκεται από τον **Χρήστο Γρηγορίου**, πραγματεύεται το αισθητικό έργο των Edmund Burke και Immanuel Kant. Αφορά, με άλλα λόγια, το *Περί του υψηλού και του ωραίου* του Burke και το πρώτο μέρος της *Κριτικής της κριτικής δύναμης* του Καντ. Στο πλαίσιο αυτό στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος τίθεται η ριζική αντιπαράθεση μεταξύ υψηλού και ωραίου όπως αποτυπώνεται αρχικά με τους «εμπειριστικούς» όρους του Burke και εν συνεχεία στο πλαίσιο του υποκειμενικού ιδεαλισμού του Kant. Ο σκοπός του μαθήματος συνοψίζεται λοιπόν στα εξής: α) στην κατανόηση των διαφορετικών χαρακτηριστικών που συνδέονται με τις δύο αισθητικές ποιότητες και των αντικειμένων που τις προκαλούν β) στην οριοθέτηση των διαφορετικών συναισθημάτων με τα οποία αυτά συνδέονται (ήρεμος ετασμός, από τη μια, συνδυασμός ευχαρίστησης και πόνου από την άλλη) γ) στην κατάδειξη των συνεπειών και κυρίως ασυνεπειών στο έργο των δύο φιλοσόφων αναφορικά με αυτές τις αισθητικές ποιότητες. Από μια ευρύτερη σκοπιά, το μάθημα φιλοδοξεί να έχει μια ιστορική και μια συστηματική διάσταση. Να επιτρέψει στους φοιτητές αφενός να κατανοήσουν τους όρους ανάδυσης και τις διαστάσεις της προβληματικής στην ιστορική της διάσταση και αφετέρου να μπορούν να εκλεπτύνουν τις αισθητικές τους κρίσεις και να εμβαθύνουν στις αισθητικές τους εμπειρίες, είτε φυσικές είτε καλλιτεχνικές (να κατανοούν καλύτερα τι νιώθουν). Σε ένα δεύτερο επίπεδο, οι φοιτητές θα εφοδιαστούν με εργαλεία τέτοια που θα τους επιτρέψουν να κατανοούν βαθύτερα την εξέλιξη της μοντέρνας τέχνης, η οποία βασίζεται σε αυτή την αντιπαράθεση μεταξύ υψηλού και ωραίου και τον σταδιακό εκτοπισμό των παραδοσιακών αντιλήψεων περί κάλλους.

Το **τρίτο** μέρος του μαθήματος, το οποίο διδάσκεται από τον **Αντώνιο Καλατζή**, πραγματεύεται την φιλοσοφία της τέχνης του G.W.F. Hegel με σκοπό να δείξει την αλληλεπίδραση μεταξύ αισθητικής και κοινωνικής θεωρίας στο έργο του ως κομβικού σημείου για μετέπειτα φιλοσοφικές προσπάθειες στην παράδοση της Ηπειρωτικής Φιλοσοφίας, όπως η *Αισθητική Θεωρία* του T.W. Adorno και το *Μετά το Τέλος της Τέχνης* του Arthur C. Danto. Ο σκοπός του μαθήματος είναι τετραπλός: η) η εισαγωγή στο έργο και στην αισθητική εγγεληνική θεωρία περί τέχνης, β) η θεωρητική ανακατασκευή της σχέσης μεταξύ έργων τέχνης και κοινωνικής ανάλυσης, γ) ο αναστοχασμός για τη θέση της τέχνης και του ωραίου στην ύστερη νεωτερικότητα, δ) η ανάλυση της, κατά Hegel, αισθητικής αξίωσης αλήθειας χωρίς εννοιολογικά μέσα. Οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν εκ του σύνεγγυς ένα από τα πλέον σημαντικά κείμενα της νεωτερικότητας περί τέχνης, την «Εισαγωγή στην Αισθητική» του G.W.F. Hegel. Σε ένα πρώτο στάδιο θα εντυφλήσουν στον εγγεληνικό διαχωρισμό μεταξύ τέχνης, θρησκείας και φιλοσοφίας, ως κορυφαίων *γνωσιακών* πρακτικών, στη εγγεληνική διαίρεση και ιεράρχηση των τεχνών και, τέλος, στην ειδική γνωσιακή πρόσβαση που προσφέρει η τέχνη για την κατανόηση της κοινωνίας. Έτσι, το μάθημα αποτελεί μια ιδανική εμβάθυνση τόσο στην νεώτερη και σύγχρονη φιλοσοφία όσο και στην διεπιστημονική σκέψη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

<p>Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Άλλες... </p>
--	--

Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι:

- αυτόνομη και η ομαδική εργασία,
- η εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον,
- ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα,
- η καλλιέργεια της καλαισθητικής κρίσης,
- η υπομονετική και εκ του σύνεγγυς ερμηνεία πρωτότυπων φιλοσοφικών πηγών,
- η σύνδεση της φιλοσοφίας με εφαρμοσμένα ή/και κοινωνικά ζητήματα,
- ο αναστοχασμός για τη θέση της τέχνης στην σύγχρονη πραγματικότητα,
- η συγγραφή επιστημονικών κειμένων,
- η άσκηση ικανότητας κριτικής και αυτοκριτικής,
- καθώς και η ανάλυση και επίλυση επίκαιρων κοινωνικών ζητημάτων της εποχής μας.

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πρώτο μέρος: Θεωρίες της τέχνης και της αισθητικής στους Rousseau και Diderot

1. Εισαγωγικά: Τι σημαίνει “Αισθητική” στη Γαλλία του 18ου αιώνα;
2. Το Ωραίο στον Ντιντερό και στον Ντ’ Αλαμπέρ
3. Η Κριτική στην Αισθητική Απόλαυση από τον Ρουσσώ

Δεύτερο μέρος: Η αισθητική του Burke και του Kant

1. Εισαγωγή: Από την παραδοσιακή θεωρία της τέχνης σε μια αισθητική της φύσης
2. Το υψηλό και το ωραίο στον Burke
 - 2.1 Η θεμελίωση του υψηλού και του ωραίου στον πόνο και την ηδονή
 - 2.2 Ασάφεια και Συμπάθεια
 - 2.3 Η βιοιατρική θεμελίωση της αισθητικής
3. Το υψηλό και το ωραίο στον Kant
 - 3.1 Τα τέσσερα ουσιώδη σημεία της καλαισθητικής κρίσης
 - 3.2 Η αρνητική ηδονή του υψηλού
 - 3.3 Αισθητική και Ηθική

Τρίτο μέρος: η Εισαγωγή στην Αισθητική του G.W.F. Hegel

1. Εισαγωγή
2. Η Τέχνη στο πλαίσιο της εγελιανής θεωρίας του «Απολύτου Πνεύματος»
 - 2.1 Η έννοια του Απολύτου Πνεύματος
 - 2.2 Η φιλοσοφική αξίωση αλήθειας
 - 2.3 Η θρησκευτική αξίωση αλήθειας
 - 2.4 Η αισθητική αξίωση αλήθειας
 - 2.5 Η ιεράρχηση των αξιώσεων αλήθειας και κοινωνικοαυτογνωσία
3. Η εγελιανή αισθητική
 - 3.1 Οριοθέτηση της Αισθητικής
 - 3.2 Μεθοδολογίες της Αισθητικής
 - 3.3 Η έννοια του ωραίου της τέχνης
 - 3.4 Η διαίρεση των τεχνών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.</p>																					
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με της φοιτητές</p>	<p>Χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην επικοινωνία με της φοιτητές και στη συγγραφή της εργασίας.</p>																					
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με της αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>Φροντιστήριο</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση εργασίας</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>200</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Φροντιστήριο	10	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	24	Παρουσίαση εργασίας	40	Συγγραφή εργασίας	100					Σύνολο Μαθήματος	200			
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	26																					
Φροντιστήριο	10																					
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	24																					
Παρουσίαση εργασίας	40																					
Συγγραφή εργασίας	100																					
Σύνολο Μαθήματος	200																					
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Της Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από της φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική.</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης, Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο Φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική). Γραπτή εργασία, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας.</p> <p>Τα κριτήρια της αξιολόγησης: Παρακολούθηση/συμμετοχή/μελέτη: 30% Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, εργασία στο φροντιστήριο: 20% Γραπτή εργασία: 50%</p>																					

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΗΓΕΣ

Jean-Jacques Rousseau και Denis Diderot – ελληνικές πηγές

- Jean-Jacques Rousseau, *Επιστολή στον Ντ'Αλαμπέρ. Περι θεαμάτων*, Αθήνα: Στάχυ 2001
- Denis Diderot, *Το παράδοξο με τον ηθοποιό*, Αθήνα: Πόλις 2012

Edmund Burke και Immanuel Kant- ελληνικές πηγές

- Burke, Edmund (2016). *Περί του υψηλού και του ωραίου*. Χρήστος Γρηγορίου (μετ. εις.). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλη 2016.
- Kant, Immanuel (2013). *Κριτική της κριτικής δύναμης*. Κώστας Ανδρουλιδάκης (μετ. εις.). Αθήνα: Σμίλη.

G.W.F. Hegel – ελληνικές πηγές

- Hegel, G.W.F., *Εισαγωγή στην Αισθητική*, Γ. Βελούδης (εισαγωγή, μτφρ., σχόλια), Κοσμάς Ψυχοπαίδης (επίμετρο), Αθήνα: Πόλις 2000
- Hegel, G.W.F., *Η Αισθητική της Μουσικής*, Μάρκος Τσέτσος (μτφρ., επίμετρο) Αθήνα: Εστία 2002
- Hegel, G.W.F., *Αισθητική*, Γιακουμής, Σ. (μτφρ.), Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη 2010
- Hegel, G.W.F., *Πρόλογοι και Εισαγωγές*, Π. Θανασάς, (μετφρ., ερμηνευτικά σχόλια), Ηράκλειο: Π.Ε.Κ. 2021

Edmund Burke και Immanuel Kant ξενόγλωσσες πηγές

- Burke E. (1958). *A Philosophical Enquiry into the Origins of our Ideas of the Sublime and Beautiful*,. J. T. Boulton (ed. Transl.). London: Routldge and Kegan Paul.
- (1990). *A Philosophical Enquiry into the Origins of our Ideas of the Sublime and Beautiful* Adam Philips (edit, intr.). Oxford: Oxford University Press.
- Kant, I. (1902–). *Kritik der Urteilskraft, Kants gesammelte Schriften*, Volume 5, Berlin: Walter de Gruyter.
- Kant I. (2000). *Critique of the Power of Judgment (The Cambridge Edition of the Works of Immanuel Kant)*. Paul Guyer (ed.), Paul Guyer and Eric Matthews (trans). Cambridge: Cambridge University Press.

G.W.F. Hegel – ξενόγλωσσες πηγές

- Danto, A.C., *After the end of art: contemporary art and the pale of history*, Princeton, N.J.: Princeton University Press 1997
- Hegel, G.W.F., *Vorlesungen über die Philosophie der Ästhetik I,II,III*, in: G.W.F. Hegel, *Werke in zwanzig Bänden*, Werkausgabe, hg. von Eva Moldenhauer und Karl Markus Michel Frankfurt: Suhrkamp, 1970 (Bd. 13–15)
- Hegel, G. W. F., *Hegel's Aesthetics – Lectures on Fine Art, Volumes I & II*, T. M. Knox (trans.), New York: O.U.P. 1975

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Jean-Jacques Rousseau και Denis Diderot γενική βιβλιογραφία στα ελληνικά

- Ντιντερό. Εγκυκλοπαίδεια, Αθήνα: Καστανιώτης, 1995
- Σπύρος Τέγος, Τελετουργικός διαφωτισμός, Αθήνα: Αρμός 2019
- Beardsley M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης (μετ). Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Cassirer, Ernst (2013). *Η φιλοσοφία του Διαφωτισμού*. Annette Vosswinkel (μετ). Αθήνα: ΜΙΕΤ.

Jean-Jacques Rousseau and Denis Diderot - ξενόγλωσση βιβλιογραφία

- *18th Century French Aesthetics*, <https://plato.stanford.edu/entries/aesthetics-18th-french/>
- Holley, Jaret "The Aesthetic dimensions of esteem in Rousseau: amour propre, general will and general taste", *British Journal for the History of Philosophy*, 2021
- Harriman-Smith, James, "Comédien"—Actor—"Paradoxe": The Anglo-French Sources of Diderot's "Paradoxe sur lecomédien". *Theater Journal*, 67,1, 2015

Edmund Burke και Immanuel Kant – ελληνική βιβλιογραφία

- Beardsley M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης (μετ). Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Cassirer, Ernst (2013). *Η φιλοσοφία του Διαφωτισμού*. Annette Vosswinkel (μετ). Αθήνα: ΜΙΕΤ.
- Jimenez Marc (2014). *Τι είναι η αισθητική*; Αθήνα: Νεφέλη.

Edmund Burke -ξενόγλωσση βιβλιογραφία

- Bourke, Richard (2015). *Empire and Revolution: The Political Life of Edmund Burke*. Princeton University Press.
- Lock, F. P. (1999). *Edmund Burke. Volume I: 1730–1784*. Clarendon Press.
- Monk S. M. (1960). *The Sublime*. New York: Ann Arbor Paperbacks.
- Shaw P. (2006). *The Sublime*. London and New York: Routledge.
- Sarafianos A. (2005), "Pain, Labour, and the Sublime: Medical Gymnastics and Burke Aesthetics", *Representations*, 91, (1): 58–83.
- —, (2008), "The Contractility of Burke's Sublime and Heterodoxies in Medicine and Art", *Journal of the History of Ideas*, 69 (1): 23– 48

G.W.F. Hegel – ελληνική βιβλιογραφία

- Βελούδης, Γ. «Εισαγωγή», σε: G.W.F. Hegel, *Εισαγωγή στην Αισθητική*, Γ. Βελούδης (μτφρ.), Αθήνα: Πόλις 2000, 7–40
- Γεωργίου Θ., *Αισθητική Θεωρία και Μοντέρνα Τέχνη*, Αθήνα: Futura 2001
- Bras, G., *Ο Χέγκελ και η Τέχνη*, Αθήνα: Πατάκης 2000
- Ψυχοπαίδης, Κ., «Επίμετρο», σε: G.W.F. Hegel, *Εισαγωγή στην Αισθητική*, Γ. Βελούδης (μτφρ.), Αθήνα: Πόλις 2000, 231–278

G.W.F. Hegel – ξενόγλωσση βιβλιογραφία

- Apostolopoulos, D., "Merleau-Ponty, Hegel, and the Task of Phenomenological

Explanation”, in: *Phänomenologische Forschungen* 2018 (1):27–52 (2018a)

- Danto A.C., “The End of Art: A Philosophical Defense”, in: *History and Theory* 37 (4): 127–143 (1998)
- Gethmann–Siefert, A. “Hegels These vom Ende der Kunst und der ‘Klassizismus’ der Ästhetik”, in: *Hegel–Studien* 1984 (19), 205–258
- Gethmann–Siefert, A., Einführung in Hegels Ästhetik, Stuttgart: UTB 2005
- Henrich, D., “The Contemporary Relevance of Hegel’s Aesthetics”, in: M. Inwood (ed.), Hegel. Oxford: O. U. P. 1985, 199–207
- Houlgate, St., “Introduction: An Overview of Hegel’s Aesthetics” (ed.), *Hegel and the Arts*, Evanston, IL: Northwestern University Press 2007a, xii–xxviii
- Houlgate, St. “Hegel on the Beauty of Sculpture”, in: St. Houlgate (ed.), *Hegel and the Arts*, Evanston, IL: Northwestern University Press 2007b, 56–89
- Houlgate, St., “Hegel, Danto and the ‘End of Art’”, in: N. Boyle and L. Disley (eds.), *The Impact of German Idealism: the Legacy of Post–Kantian German Thought*, 4 volumes, Cambridge: CUP (Volume 3, eds. C. Jamme and I. Cooper) 2013, 264–92
- Huddleston, A., “Hegel on Comedy: Theodicy, Social Criticism, and the ‘Supreme Task’ of Art,” in: *British Journal of Aesthetics* 54 (2): 227–40 (2014)
- Low, D., “Hegel and Merleau–Ponty on Modernism and Postmodernism”,
- Moland, L. L., “Truth and Beauty: Art as the Sensuous Appearance of the Idea”, in: L. L. Moland, *Hegel’s Aesthetics: The Art of Idealism*, Oxford: O.U.P. 2019, 23–52
- Pippin, R.B., “The Absence of Aesthetics in Hegel’s Aesthetics”, in: Fr.C. Beiser (ed.), *The Cambridge Companion to Hegel and Nineteenth–Century Philosophy*, Cambridge: C.U.P. 2008, 394–418
- Pippin, R. B., “Art and Truth: Heidegger and Hegel” in: Robert B. Pippin, *After the Beautiful. Hegel and the Philosophy of Pictorial Modernism*, Chicago and London: The University of Chicago Press 2014, 96–130
- Rush, Fr., *Irony and Idealism. Rereading Schlegel, Hegel, and Kierkegaard*, Oxford: Oxford University Press 2016
- Squire, M., “Introduction: Hegel and art history”, in: P. A. Kottman and M. Squire (eds.), *The Art of Hegel’s Aesthetics – Hegelian Philosophy and the Perspectives on Art History*, Paderborn: Wilhelm Fink 2018, 23–67

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ II

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ

	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 201	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ II Θέμα: «Οι «γλώσσες» της φιλοσοφίας στον εικοστό αιώνα: Η διαμάχη αναλυτικής και ηπειρωτικής φιλοσοφίας». ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΓΚΟΛΦΩ ΜΑΓΓΙΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://ecourse.uoi.gr/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Το σεμινάριο αποσκοπεί στα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> στην εξοκείωση του/της φοιτητή/τριας με την αντιπαράθεση μεταξύ των δύο κυρίαρχων «παραδειγμάτων» στο πεδίο της φιλοσοφίας του εικοστού αιώνα με έμφαση στις δεκαετίες του '10 και του '20, δηλ. στην περίοδο γένεσης της συγκεκριμένης θεωρητικής αντιπαράθεσης, με συστηματική πραγμάτευση των βασικών φιλοσοφικών ρευμάτων και των εκπροσώπων κάθε φιλοσοφικού ρεύματος. στη θεώρηση της αντιπαράθεσης με όρους μεθοδολογικούς, με αφορά δηλ. στη γλώσσα και τις βασικές στοχεύσεις του φιλοσοφείν στον εικοστό αιώνα. Μέσα από το πρίσμα αυτό η έμφαση δεν θα δοθεί τόσο στην ιστορικοφιλοσοφική όσο στη συστηματική, εν πολλοίς μεταφιλοσοφική, προσέγγιση των φιλοσοφικών θεωρήσεων στις οποίες θα δοθεί η έμφαση, με πρωτεύουσες αναφορές, αφενός, τη φιλοσοφική θεωρία της γλωσσολογίας και, αφετέρου, τη φαινομενολογική φιλοσοφία. στο να κατηγοριοποιήσει θεωρητικές τάσεις και κείμενα εντός των δύο βασικών «παραδειγμάτων» όπου κινείται η σύγχρονη φιλοσοφία, το αναλυτικό «παράδειγμα» και το ηπειρωτικό «παράδειγμα», να καταφέρει να αφομοιώσει τα βασικά σημεία ρήξης μεταξύ των δύο «παραδειγμάτων» (the analytic–continental divide) αλλά και τις μεταξύ τους συνάψεις και τις γέφυρες που έχουν οικοδομηθεί τις τελευταίες δεκαετίες, με όρους τόσο συστηματικούς όσο και ιστορικούς. στην τοποθέτηση των συγκεκριμένων αντίπαλων φιλοσοφικών θεωρήσεων στο ευρύτερο πολιτισμικό περιβάλλον της πνευματικής ζωής της Ευρώπης στις πρώτες δεκαετίες του εικοστού αιώνα καθώς και την αξιολόγηση της επίδρασής τους στις επιστήμες, την τέχνη και τα γράμματα. στη σκιαγράφηση των βασικών σταδίων εξέλιξης της αντιπαράθεσης των δύο αυτών κυρίαρχων φιλοσοφικών «παραδειγμάτων» εντός της σύγχρονης φιλοσοφίας έως και τις μέρες μας. στην ανάδειξη της σημασίας που είχε η συγκεκριμένη αντιπαράθεση για την ευρύτερη διαμόρφωση των φιλοσοφικών ιδιωμάτων και υφών στο ευρύ πεδίο της φιλοσοφίας του εικοστού και εικοστού πρώτου αιώνα.

Γενικές Ικανότητες
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</p>

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ένα σεμινάριο με σαφή ερευνητικό-μεθοδολογικό προσανατολισμό όπως το «Ερευνητική Μεθοδολογία II» αναπτύσσει τις δεξιότητες, φιλοσοφικές και άλλες, του φοιτητή/της φοιτήτριας ως προς τα εξής: • προάγει την προσεκτική, μεθοδολογικά αυστηρή και ιστορικά υποψιασμένη προσέγγιση στα μείζονα φιλοσοφικά έργα της σύγχρονης φιλοσοφίας με τη μέριμνα για την εκτίμηση της ιδιουσυστασίας τους και τον σεβασμό προς τα ποικίλα φιλοσοφικά ιδιώματα που αναπτύσσονται εντός των πολλών ρευμάτων φιλοσοφικής σκέψης στην πρόσφατη ιστορία της φιλοσοφίας, • καλλιεργεί την αναλυτική σκέψη και τον κριτικό αναστοχασμό επάνω σε βασικές φιλοσοφικές έννοιες και φιλοσοφικά επιχειρήματα που πρέπει να τοποθετούνται μέσα στα φιλοσοφικά τους συγκείμενα με απώτερο στόχο να αποφεύγονται οι προκαταλήψεις και τις προειλημμένες θεωρητικές αποφάσεις υπέρ ή κατά του ενός ή του άλλου φιλοσοφικού ρεύματος ή φιλοσοφικής σχολής, καλλιεργεί τη δεξιότητα της διάκρισης, εννοιολογικής και επιχειρηματολογικής, και αναπτύσσει την αφομοίωση εξειδικευμένων φιλοσοφικών γλωσσών. 	

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> • Σε έναν πρώτο χρόνο το σεμινάριο επιχειρεί να εντοπίσει και να επεξεργαστεί τα βασικά στοιχεία της μετάβασης από τη φιλοσοφία του δεκάτου ενάτου στη φιλοσοφία του εικοστού αιώνα. Στο πλαίσιο αυτό γίνεται αναφορά τόσο στο ζήτημα της μεθοδολογίας των ηθικών επιστημών ή των επιστημών του πνεύματος, για παράδειγμα στον J. St. Mill και στον W. Dilthey, όσο και στις φυσικές επιστήμες και τα μαθηματικά, για παράδειγμα τη διένεξη του G. Frege με τον J. St. Mill, όσο και στην κρίση θεμελίων των μαθηματικών. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη γένεση της σύγχρονης γλωσσολογίας στο έργο του G.E. Moore ως απάντηση στην επιδείνωση του νεοεγελιανισμού, στη θεωρία των περιγραφών στον B. Russell και την πρόωπη αντιπαράθεση του L. Wittgenstein με τον μέντορά του στο Tractatus Logico-Philosophicus. Με αυτές τις βασικές αναφορές επιχειρείται μια γενεαλογική ανάλυση της ανάδυσης του γλωσσολογικού φιλοσοφικού ιδιώματος, όπως αυτό αναπτύχθηκε στις πρώτες τρεις δεκαετίες του εικοστού αιώνα. • Σε έναν δεύτερο χρόνο, το ενδιαφέρον εστιάζει στη φιλοσοφική σκηνή της Γερμανίας τις πρώτες τρεις δεκαετίες του εικοστού αιώνα με ιδιαίτερη αναφορά, αφενός, στα ρεύματα του νεοκαντιανισμού και της φαινομενολογίας στον E. Husserl, τον M. Heidegger και τον M. Scheler. Στη συνέχεια, ένα ζήτημα που μας απασχολεί είναι οι απαρχές των δύο μείζονων «παραδειγμάτων» στο πεδίο της σύγχρονης φιλοσοφίας, που είναι το αναλυτικό (analytic) και το ηπειρωτικό (continental) «παραδειγμα» και στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός μας έρχεται η ρήξη μεταξύ των δύο αυτών «παραδειγμάτων», η οποία τοποθετείται από πολλούς στη διαμάχη του τέλους της δεκαετίας του 1920 μεταξύ R.Carnap και M.Heidegger στα πεδία της λογικής, της γνωσιοθεωρίας και της οντολογίας.

- Σε έναν τρίτο χρόνο, στο επίκεντρο έρχεται οι από τη δεκαετία του '60 κι εξής απόπειρες γεφύρωσης της γενέθλιας αντιπαράθεσης μεταξύ του γλωσσαναλυτικού και του ηπειρωτικού ιδιώματος και εντοπίζονται οι φορείς και τα πιθανά σημεία σύγκλισής τους.

Σε έναν τέταρτο χρόνο, επιχειρείται η συνολική εκτίμηση του τρόπου που η συγκεκριμένη αντιπαράθεση λειτούργησε σε παραδειγματικό επίπεδο, διαμορφώνοντας διαφορετικές μεθοδολογικές στοχεύσεις και προάγοντας διαφορετικά γλωσσικά ιδιώματα.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Εξ αποστάσεως εκπαίδευση (διαδικτυακά σεμινάρια μέσω MSTeams).</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές και στη συγγραφή της εργασίας.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών,</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Σεμινάρια</p>	<p>100</p>
	<p>Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>70</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>120</p>
	<p>Εβδομαδιαίες</p>	<p>60</p>
<p><i>Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>εργασίες/ασκήσεις</p>	
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>350</p>

<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απά- ντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης: Συνδυασμός μεθόδων</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης: Εβδομαδιαίες εργασίες σύντομης ανάπτυξης & ασκήσεις, εργασία εξαμήνου</p> <p>Σεμιναριακές παρουσιάσεις</p>
---	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ayer A.J., Γλώσσα, αλήθεια και λογική, μετάφραση: Λ. Τάταρη-Ντουριέ, Σύναλμα, Αθήνα 1994.
- Moore George Edward, Αναίρεση του ιδεαλισμού, μετάφραση: Ν.Μακρής, εκδ. Δρόμων, Αθήνα 2010.
- Χάιντεγκερ Μάρτιν, Είναι και Χρόνος, τόμος πρώτος, μετάφραση: Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Γιάννινα-Άθήνα 1978 και 1985.
- Χάιντεγκερ Μάρτιν & Κασσίρερ Έρνστ, Η διαμάχη του Νταβός, εκδ. Έρμα, Αθήνα, 2019.
- Χούσερλ Έντμουντ, Η φαινομενολογία ως αυστηρή επιστήμη, μετάφραση-εισαγωγή Ν. Σκουτερόπουλος, εκδ. Ροές, Αθήνα.
- Husserl Edmund, *Η κρίση των ευρωπαϊκών επιστημών και η υπερβατολογική φαινομενολογία*, μετάφραση-πρόλογος: Π. Θεοδώρου, εκδ. Νήσος, Αθήνα 2012.
- Wittgenstein Ludwig, *Tractatus Logico-Philosophicus*, μετάφραση: Θ. Κισσόπουλος, επιμέλεια: Ζ. Λορεντζάτος, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1978.

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασιλείου Φωτεινή & Πάνος Θεοδώρου, *Εισαγωγή στη φαινομενολογία του Έντμουντ Χούσερλ. Η γένεση και η σημασία των Λογικών Ερευνών*, εκδ. Νήσος, Αθήνα 2019.
- Βιρβιδάκης Στέλιος, «Αναλυτική και ηπειρωτική φιλοσοφία: Κριτήρια αναγνώρισης και διάκρισης», *Νεύσις* 14(2006), σελ. 3-47.
- Βιρβιδάκης Στέλιος, «Η αναλυτική φιλοσοφία στην Ελλάδα». Στο: *Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία: Η φιλοσοφία στα Βαλκάνια σήμερα. Philosophy in Balcan Countries Today*. Επιμ. Μυρτώ Δραγώνα-Μονάχου. «Καρδαμίτσα», Αθήνα 1994, 239-244.
- Βιρβιδάκης Στέλιος, «Η διαμόρφωση των σχέσεων μεταξύ αναλυτικής και ηπειρωτικής φιλοσοφίας: γεφυρώνοντας το χάσμα», *Αφιέρωμα στον Παντελή Μπασάκο*, Γ. Φαράκλας Β. Κινητή (επιμ.) (υπό έκδοση).
- Critchley Simon, *Ηπειρωτική φιλοσοφία. Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε*, μετάφραση: Γ. Κακούρης-Γ. Σακκά, *Το Βήμα/Ελληνικά Γράμματα*, Αθήνα 2006.
- Friedman Michael, *Χωριστοί δρόμοι. Κάρνατ, Κασσίρερ και Χάιντεγκερ*, Εκκρεμές, Αθήνα 2017.
- Gay Peter, *Η πνευματική ζωή στη Δημοκρατία της Βαϊμάρης (1919-1933)*, Νησίδες, Θεσσαλονίκη 2000.
- Παντελής Μπασάκος, *Τρεις γλώσσες της φιλοσοφίας: Αριστοτέλης, Χούσερλ, Βιτγκενστάιν*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 2006.
- Σατελέ Φρανσουά, *Η Φιλοσοφία, τ. Δ': Ο εικοστός αιώνας*, μετάφραση: Κ. Παπαγιώργης, Εκδ. Γνώση, Αθήνα 1985.
- Τσινόρεμα Σταυρούλα, *Γλώσσα και κριτική: Ο Wittgenstein για το νόημα, τη γνώση, τις αξίες*, *Liberal Books*, Αθήνα 2014.
- Χατζημυϊσής Αντώνης, «Αναλυτική και Ηπειρωτική Φιλοσοφία: Μεθοδολογικές Παρατηρήσεις», *Δευκαλίων* 30/1-2 (2013), 188-294.
- Χατζημυϊσής Αντώνης, *Φιλοσοφικά πορτρέτα*, εκδ. Πόλις, Αθήνα 2017.

ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Dummett Michael, *The Nature and Future of Philosophy*, Columbia University Press, New York 2010 [υπό έκδοση στην ελληνική: *Η φύση και το μέλλον της φιλοσοφίας*, εκδ. Εκκρεμές, Αθήνα].
- Jackson F., Smith M. (eds), *The Oxford Handbook of Contemporary Philosophy*, Oxford University Press, Oxford-New York 2008.

- Moran Dermot, “The Analytic–Continental Divide: Teaching Philosophy in an Age of Pluralism”, in: D. Evans, I Kucuradi (eds), Teaching Philosophy in the Eve of Twenty–First Century, Meteksan, Ankara 1998, 119–154.
- Prado C.G. (ed.), A House Divided: Comparing Analytic and Continental Philosophy, Humanity Books, Amherst 2003.
- J.Reynolds, W. James, Ed. Mares (eds), Postanalytic and Metacontinental: Crossing Philosophical Divides, Continuum, London–New York 2010.
- Trakakis Nick, “Doing Philosophy in Style: A New Look at the Analytic/Continental Divide”, Philosophy Compass 7 (2012), 919–942.

2. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
	Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 202	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Θέμα: “Πρόσωπα και Προβληματικές” ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Δ. ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://ecourse.uoi.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το παρόν μάθημα αποσκοπεί στο να εισαγάγει τους φοιτητές στο πολυδιάστατο πεδίο της νεοελληνικής φιλοσοφίας. Θα επιχειρήσουμε να αναδείξουμε το ψηφιδωτό που συνθέτει τη νεοελληνική φιλοσοφία στην ιστορική διαδρομή της και θα επιλεγούν αντιπροσωπευτικά κείμενα από διάφορους περιόδους προς ερμηνεία και σχολιασμό. Με αυτόν τον τρόπο, θα επιχειρηθεί να γίνουν συγκρίσεις τόσο με διάφορους εκπροσώπους της νεοελληνικής φιλοσοφίας (από τη μεταβυζαντινή περίοδο μέχρι της μέρες μας), όσο και με τις ρίζες της νεοελληνικής φιλοσοφίας, τόσο στην αρχαία Ελλάδα και το Βυζάντιο, όσο και στην ευρωπαϊκό χώρο σκέψης, κυρίως από την Αναγέννηση και εξής. Ζητήματα που θα μας απασχολήσουν είναι τα εξής:

- η σχέση (κριτική ή διαλογική) της νεοελληνικής φιλοσοφίας προς την δυτική φιλοσοφία (τόσο την ηπειρωτική όσο και την αναλυτική παράδοση).
- Η σημασία της έννοιας του προσώπου για τον επανακαθορισμό της φιλοσοφίας, αλλά και γενικότερα του επιστημονικού «παραδείγματος».
- Σύγκριση με σημαίνοντες νεοέλληνες στοχαστές (διαφορετικών) κατευθύνσεων, ιδ. δε των: Καστοριάδη, Αξελού, Παπαϊωάννου, Παπανούτσου, Βράιλα-Αρμένη, Ε. Βούλγαρι, Ε. Μουτσόπουλου, Σπ. Κυριαζόπουλου, Π. Κονδύλη, Ν.Α. Νησιώτη και Έλλης Λαμπρίδη.
- Η σχέση της φιλοσοφίας τόσο με τον μεταφυσικό (θεολογικό) στοχασμό, όσο και με τη γραπτή έκφραση και οργάνωσή της.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να παρουσιάσουν με σαφήνεια και καθαρότητα τους κύριους προβληματισμούς νεοελληνικών κειμένων ειλημμένων από διάφορες ιστορικές περιόδους μέχρι σήμερα, να τα εντάξουν σε ένα ευρύτερο πλαίσιο και να τα αξιολογήσουν ερμηνευτικά, συνδυαστικά και κριτικά.
- Να κατανοήσουν και να τεκμηριώσουν το γιατί και πώς η αρχαία ελληνική φιλοσοφία και το Βυζάντιο αποτελούν μια από τις βαθύτερες ρίζες του νεοελληνικού πολιτισμού και ποια είναι τα περιθώρια διαλόγου με τον (σημερινό) δυτικό (ευρωπαϊκό κυρίως) πολιτισμό.
- Να έχουν τις βάσεις για να ξεκινήσουν διδακτορικό κύκλο σπουδών εν αναφορά προς τα εν λόγω θέματα, ο οποίος θα χαρακτηρίζεται από την ερευνητική τους αυτονομία και όσο το δυνατόν πρωτοτυπία.

Γενικές Ικανότητες	
Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Άλλες...
<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη κριτικής (συνθετικής-αναλυτικής) και ερμηνευτικής ικανότητας • Ανάπτυξη ικανότητας σαφούς έκφρασης (προφορικής/γραφτής) και διαλόγου • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Προαγωγή δημιουργικής σκέψης • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα 	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορική Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλοσοφία <ul style="list-style-type: none"> ○ 15ος-21ος αι.: Πρόσωπα και θέματα <ul style="list-style-type: none"> ▪ Το ζήτημα της περιοδολόγησης (ιδ. των αρχών της νεοελληνικής φιλοσοφίας) ▪ Το κίνημα του νεοελληνικού διαφωτισμού ○ Η νεοελληνική φιλοσοφία κατά τον 20ο αι. και οι ευρωπαϊκές ωσμώσεις • Ερμηνεία αντιπροσωπευτικών κειμένων νεοελληνικής φιλοσοφίας <ul style="list-style-type: none"> ○ Ενδεικτική φιλοσοφική θεματολογία: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Η αντίθεση ελευθερίας και αναγκαιοκρατίας ▪ Η δυνατότητα διατύπωσης οντολογίας ως μεταφυσικής σήμερα ▪ Ο κριτικός διάλογος με τη Δύση <ul style="list-style-type: none"> • Ο διάλογος με τον Heidegger, τον Wittgenstein, τη σχολή της Φρανκφούρτης, αλλά και ο ρόλος της ρωσικής διάνοησης ▪ Οντολογία και τέχνη <ul style="list-style-type: none"> • Η διαστολή της φιλοσοφίας από την επιστήμη ▪ Ο κοινωνικός προβληματισμός ▪ Ο διάλογος με την αρχαία Ελλάδα <ul style="list-style-type: none"> • Το πρόβλημα της πρωτοτυπίας (το «νεοελληνικό πρόσωπο») και η επανανακάλυψη του Βυζαντίου
--

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην επικοινωνία με τις φοιτήτριες και τους φοιτητές και στη συγγραφή της εργασίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις & Σεμινάρια	65

<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Μελέτη και ανάλυση πηγών & βιβλιογραφίας</p>	35
	<p>Αυτοτελής μελέτη, εργασία</p>	100
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	200
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα αξιολόγησης: η ελληνική. <ul style="list-style-type: none"> • Σε περίπτωση φοιτητή Erasmus: αγγλική • Μέθοδοι αξιολόγησης: ανάλυση, σχολιασμός κειμένων, πρόσβαση σε βιβλιογραφία, γραπτή εργασία/παρουσίαση, -επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. • Τα κριτήρια της αξιολόγησης: <ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση, συμμετοχή και μελέτη <ul style="list-style-type: none"> • η κατανόηση των κειμένων και ένταξη τους σε ευρύτερο συγκείμενο • η αφαιρετική και συνθετική ικανότητα • Γραπτή εργασία <ul style="list-style-type: none"> • η δομή του επιχειρήματος και η ποιότητα της έκφρασης 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αργυροπούλου, Ρ. 2003: *Νεοελληνικός ηθικός και πολιτικός στοχασμός*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη.
- Βουδούρης, Κ. (επιμ.) 2000: *Νεοελληνική Φιλοσοφία*, Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, Αθήνα.
- Cavarinos, C. 1967: *Modern Greek Philosophers on the Human Soul. Selections from the writings of Five Representative Thinkers of Modern Greece on the Nature and Immortality of the Soul*, translated and edited with a Preface, Introduction, and Notes, Belmont, Massachusetts: Institute for Byzantine and Modern Greek Studies.
- Γιανναράς, Χρ. 2010: *Προτάσεις κριτικής όντολογίας*, Ίκαρος, Αθήνα.
- Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, Α. 2008: *Νεοελληνική φιλοσοφία: Πρόσωπα και θέματα*, Συμμετρία, Αθήνα.
- Δημαράς, Κ.Θ. 1985: *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, Ερμής, Αθήνα.
- Henderson, G.P. 2009: *Η αναβίωση του ελληνικού στοχασμού (1620-1830)*, μτφρ. Φ.Κ. Βώρος, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα.
- Κιτρομηλίδης, Π. 2009: *Νεοελληνικός Διαφωτισμός: Οι πολιτικές και κοινωνικές ιδέες*, ΜΙΕΤ, Αθήνα.
- Κόκορης, Δ. 2015: *Φιλοσοφία και νεοελληνική λογοτεχνία: πτυχές μιας σύνθετης σχέσης*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα.
- Κονδύλης, Π. 2008: *Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Οι φιλοσοφικές ιδέες*, Θεμέλιο, Αθήνα.
- Λαμπρίδη, Ε. 2004: *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία*, νέα έκδοση συμπληρωμένη με το ανέκδοτο Β' μέρος, επίμετρο, εργογραφία Έλλης Λαμπρίδη. Προλεγόμενα Κ.Ι. Δεσποτόπουλος, επιμ. και επίμετρο Λ.Γ. Μπενάκης, Ακαδημία Αθηνών, Φιλοσοφική Βιβλιοθήκη Έλλης Λαμπρίδη, Αθήνα.
- Μουτσόπουλος, Ευ. 1978: "Αί ρίζαι και αί παρούσαι διαστάσεις της συγχρόνου ελληνικής φιλοσοφίας", στου ίδιου, *Φιλοσοφικοί Προβληματισμοί*, τ.2, *Αναδρομαί και Αναδομήσεις*, Αθήνα, σσ. 371-376.

- Μπέγζος, Μ.Π. 2012: *Γεωγραφία της φιλοσοφίας: Μελετήματα ιστορίας της φιλοσοφίας*, εκδ. Παπαζήση, (διά-λογος: Φιλοσοφική Βιβλιοθήκη/Μελετες 4), Αθήνα, σσ. 128-144 και 153.
- Μπέγζος, Μ. 2018: *Νεοελληνική φιλοσοφία της θρησκείας: Θεολογία, τεχνολογία και ιδεολογία*, Πεδίο (Θρησκευτοφιλοσοφική Βιβλιοθήκη 1), Αθήνα.
- Μπενάκης, Λ.Γ. 2006: *Μνήμη Ι.Ν. Θεοδωρακόπουλου, Π.Κ. Κανελλόπουλου, Κ.Δ. Τσάτσου, Ε.Π. Παπανούτσου, Β.Ν. Τατάκη: Κείμενα για τους πέντε φιλοσόφους, Βιογραφικά Σημειώματα και Εξαντλητική Εργογραφία τους*, Παρουσία, Αθήνα.
- Νούτσος, Π. 1981: *Νεοελληνική φιλοσοφία*, Κέδρος, Αθήνα.
- Παπαγιαννόπουλος, Η. 2015: «Κρίση και νεοελληνικές γενεαλογίες: Τρία παραδείγματα», *Φρέαρ*, 11 (2015), 237-261.
- Παπαδόπουλος, Θ.Θ. 2021: *Η νεοελληνική φιλοσοφία από τον 16ο έως τον 18ο αιώνα*, Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα.
- Παπανούτσος, Ε.Π. (έπιμ.) 1953/1956: *Νεοελληνική Φιλοσοφία*, ττ. Α&Β, Αετός Α.Ε. (Ι.Ν. Ζαχαρόπουλος, Βασική Βιβλιοθήκη, ττ. 35&36), Αθήνα.
- Πέτσιος, Κ.Θ. 2016: *Η περί φύσεως συζήτηση στη Νεοελληνική σκέψη. Όψεις της φιλοσοφικής συζήτησης από τον 15ο ως τον 19ο αιώνα*, Εκδ. Θεοδωρίδη, Ιωάννινα.
- Σινιόσογλου, Ν. 2016: *Αλλόκοτος Έλληνισμός: Δοκίμιο για την όριακή έμπειρία των ιδεών*, Κίχλη, Αθήνα.
- Steiris, G., Mitralaxis, S. and Arabatzis, G. (eds.) 2016: *The Problem of Modern Greek Identity. From the Ecumene to the Nation-State*, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
- Virvidakis, St. 1997: "Analytic Philosophy in Greece", *Dialectica*, 51 (1997): 135-143.
- Ψημμένος, Ν. (έπιμ.) 1988-1989: *Η Ελληνική Φιλοσοφία από το 1453 ως το 1821*, ττ. Α & Β', Γνώση, Αθήνα.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Δευκαλίων*
- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*
- *Journal of Modern Greek Studies*
- *Κάτοπτρον Νεοελληνικής Φιλοσοφίας*, Τόμοι Α'-Γ', Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τομέας Φιλοσοφίας – Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας, 2011-2016
- *Φιλοσοφία, Επετηρίς του Κέντρου Ερένης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών*

3. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
	Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 203	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ Θέμα: «Στοιχεία Κοινωνικής Οντολογίας στη σκέψη του P. Bourdieu». ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΜΑΡΚΟΥΛΑΤΟΣ	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	8
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

- Τοποθέτηση της σκέψης του Bourdieu στο σύγχρονο θεωρητικό τοπίο.
- Εξοικείωση με τις κύριες εννοιολογικές παραμέτρους της μπουρντιανής σκέψης, και κατάδειξη του τρόπου ενσωμάτωσής τους σε μια ολοκληρωμένη θεωρητική οπτική.
- Εκτενής και συστηματική προσπάθεια ανασύνθεσης των ανθρωπολογικών και ηθικοπολιτικών προεκτάσεων της έννοιας του *habitus*.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Άλλες... </p>
<p>Οι φοιτητές μαθαίνουν να σκέφτονται διεξοδικά και κριτικά. Μαθαίνουν να προσεγγίζουν πρωτότυπα φιλοσοφικά κείμενα με σεβασμό, μέριμνα, προσοχή στη λεπτομέρεια. Μαθαίνουν τι σημαίνει εις βάθος μελέτη, κατανόηση, κριτική αποτίμηση. Μαθαίνουν, με άλλα λόγια, έναν τρόπο αντίληψης της μελέτης, και ευρύτερα των σπουδών τους: μαθαίνουν τι σημαίνει αφοσίωση σ' ένα αντικείμενο μελέτης. Σε συνέργεια με τα παραπάνω, μαθαίνουν να συνθέτουν ένα κείμενο συνεκτικό, κάποτε δημιουργικό, και απαραίτητως γλωσσικά ευπρόσωπο.</p>	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στοιχεία Κοινωνικής Οντολογίας στη σκέψη του P. Bourdieu

- Οι βασικές εννοιολογικές συνιστώσες της μπουρντιανής προσέγγισης.
- Το κοινωνικοποιούμενο σώμα ως πεδίο κατάλυσης αντιθετικών ζευγμάτων.
- Το κοινωνικό και το προσωπικό.
- Το πρακτικό και το στοχαστικό.
- Κοινωνική τροχιά και χάρισμα.
- Συνέχεια και ασυνέχεια στις κοινωνικές πρακτικές.
- Τέλεση, επιτέλεση, θεατρικότητα.
- Συμβόλαιο και μύηση.
- *Habitus* και *συνήθεια*· κανονικότητα και δημιουργία.
- Το *habitus* και η ενότητα του [κοινωνικού] εαυτού.
- Πρακτική αρτίωση και αξιακότητα: *habitus*, αρετή, ευδαιμονία.
- Κοινωνικός επικαθορισμός και αυτενέργεια.
- Προς έναν αντι-ουσιολογικό ανθρωπισμό;

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>
--	----------------------------

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>								
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td> <td>81</td> </tr> </table>	Διαλέξεις	39	Μελέτη	80	Συγγραφή εργασίας	81	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Διαλέξεις	39							
Μελέτη	80							
Συγγραφή εργασίας	81							

<p>(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>			
	Σύνολο Μαθήματος		200
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών τελείται, κατ' ουσίαν, καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου: από την παρουσία τους στις παραδόσεις, τις παρεμβάσεις τους, την εν γένει προδιάθεσή τους να «πάρουν το μάθημα στα σοβαρά». Η αξιολόγησή τους στο τέλος του εξαμήνου βασίζεται στην ποιότητα της γραπτής ερευνητικής εργασίας τους, καθώς και της παρουσιάσής της στο πλαίσιο του μαθήματος.</p>		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Bourdieu, P. (2006) *Η αίσθηση της πρακτικής*, μτφρ. Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Bourdieu, P. (1999) *Γλώσσα και συμβολική εξουσία*, μτφρ. Κ. Καψαμπέλη. Αθήνα: Καρδαμίτσας.
- Bourdieu, P. (2016) *Πασκαλιανοί διαλογισμοί*, μτφρ. Ε. Γιαννοπούλου. Αθήνα: Πατάκης.
- Bourdieu, P. (2013) *Η Διάκριση: κοινωνική κριτική της καλαισθητικής κρίσης*, μτφρ. Κ. Καψαμπέλη. Αθήνα: Πατάκης.
- Bourdieu, P. (2007) *Σχεδιάγραμμα για μια Αυτοανάλυση*, μτφρ. Ε. Γιαννοπούλου. Αθήνα: Πατάκης.
- Bourdieu, P. (2000) *Πρακτικοί λόγοι*, μτφρ. Ρ. Τουτουντζή. Αθήνα: Πλέθρον.
- Bourdieu, P. and Wacquant, L. J. D. (1992) *An Invitation to Reflexive Sociology*. Cambridge: Polity.
- Bourdieu, P. (2020) *Habitus and Field*, transl. P. Collier. Cambridge: Polity.
- Shusterman, R. (ed.) (1999) *Bourdieu: a critical reader*. Oxford: Blackwell.
- Threadgold, S. (2020) *Bourdieu and Affect: towards a theory of affective affinities*. Bristol: Bristol University Press.
- Burawoy, M. (2019) *Symbolic Violence: conversations with Bourdieu*. Durham and London: Duke University Press.
- Swartz, D. (1997) *Culture and Power: the sociology of Pierre Bourdieu*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Atkinson, W. (2020) *Bourdieu and After: a guide to relational phenomenology*. New York: Routledge.
- Μαρκουλάτος, Ι. (2007) *Σώμα και Νόημα: δοκίμιο πολιτικής οντολογίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 301	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Θέμα: «Η διαμάχη Rawls – Habermas: Η δικαιολόγηση της φιλελεύθερης δημοκρατίας και η δημόσια χρήση του λόγου» ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΑΓΛΑΪΑ ΜΕΛΑ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΤΣΑΣ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΚΟΥΖΕΛΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://ecourse.uoi.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα πραγματεύεται τον διάλογο ανάμεσα στον John Rawls και τον Jürgen Habermas με κύριους θεματικούς άξονες τη δικαιολόγηση της φιλελεύθερης δημοκρατίας και τη δημόσια χρήση του λόγου. Το μάθημα διακρίνεται σε τρία μέρη, τα οποία συνδέονται οργανικά μεταξύ τους. Το πρώτο μέρος ακολουθεί τη διανοητική πορεία του Rawls από τη *Θεωρία της Δικαιοσύνης* στον *Πολιτικό Φιλελευθερισμό*, επιχειρώντας μια κριτική ανασυγκρότηση των κομβικών σημείων της θεωρίας με άξονα τις μεθοδολογικές και φιλοσοφικές προϋποθέσεις της συμβολιακής κατασκευής και των διαδικασιών δικαιολόγησης.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένονται αφορούν στη γνώση των επιστημολογικών και μεθοδολογικών προϋποθέσεων της θεωρίας της δικαιοσύνης, καθώς και στην εννοιολογική ανάλυση των χαρακτηριστικών του κονστρουκτιβιστικού υποδείγματος του Rawls. Η γνώση των πηγών και των κριτηρίων ελέγχου της εγκυρότητας των αρχών δικαιοσύνης θα έχει ως αποτέλεσμα να κατανοούν οι φοιτητές/τριες τη μεθοδολογία του φιλοσοφικού εγχειρήματος του Rawls και να μπορούν να την εφαρμόσουν στην πραγμάτευση επίκαιρων προβλημάτων δικαιοσύνης, εφαρμόζοντας τις κατάλληλες μεθόδους δικαιολόγησης.

Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος τίθεται ως αφετηρία το δεδομένο του «εύλογου πλουραλισμού» και αναλύεται η θεμελιώδης έννοια του δημόσιου λόγου. Πιο συγκεκριμένα, θα επικεντρωθούμε στην έννοια της «επάλληλης συναίνεσης» με αναφορά στη διάκριση ανάμεσα στο ορθό και το αγαθό και θα εξετάσουμε τις προϋποθέσεις και την εμβέλεια του δημόσιου λόγου.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένονται είναι η γνώση, κατανόηση και κριτική αποτίμηση της θεωρίας της δικαιοσύνης με επίκεντρο το πρακτικό καθήκον της πολιτικής φιλοσοφίας και το αίτημα της δικαιολόγησης της πολιτικής αντίληψης σε συνθήκες αξιολογικού και πολιτισμικού πλουραλισμού. Κύριοι στόχοι είναι: (α) να ασκηθεί η κριτική δύναμη των συμμετεχόντων, ώστε να είναι σε θέση να ελέγξουν την εγκυρότητα του προτάγματος του Rawls για την εποχή μας και να μπορούν να το αποτιμήσουν σε αντιπαράθεση προς εναλλακτικά υποδείγματα δικαιοσύνης, (β) να κατανοούν οι φοιτητήτριες/ές τη σχέση ανάμεσα στις διαδικασίες δικαιολόγησης των θεμελιακών ηθικο-πολιτικών αρχών δικαιοσύνης και τις συνθήκες του αξιολογικού και πολιτισμικού πλουραλισμού από τις οποίες χαρακτηρίζονται οι σύγχρονες δημοκρατικές κοινωνίες.

Το τρίτο μέρος είναι αφιερωμένο στον διάλογο Rawls – Habermas (*The Journal of Philosophy*, 1995). Θα μελετήσουμε τις κανονιστικές προϋποθέσεις της πολιτικής φιλοσοφίας του Habermas και θα εξετάσουμε σε βάθος τα βασικά σημεία διαφωνίας ανάμεσα στους δύο θεωρητικούς. Ως προς τούτο, θα δώσουμε ιδιαίτερη έμφαση στη διαφωνία σχετικά με τη δημόσια χρήση του λόγου με αναφορά στη σχέση δημόσιου λόγου και θρησκείας. Παράλληλα, θα αναλύσουμε διεξοδικά την έννοια της μετακοσμικής κοινωνίας που αναπτύσσει ο Habermas στο πρόσφατο έργο του, προσπαθώντας να ανιχνεύσουμε την επιρροή του πολιτικού φιλελευθερισμού.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναμένονται είναι: (α) η γνώση και κατανόηση των βασικών σημείων σύγκλισης και απόκλισης ανάμεσα στους δύο θεωρητικούς σχετικά με τις διαδικασίες δικαιολόγησης του πολιτικού φιλελευθερισμού και τη δημόσια χρήση του λόγου, (β) η κατανόηση και κριτική επεξεργασία των όρων και των προϋποθέσεων της δημόσιας χρήσης του λόγου σε συνθήκες αξιολογικού και πολιτισμικού πλουραλισμού, (γ) η κατανόηση και κριτική αποτίμηση της συνεισφοράς των θρησκευτικών επιχειρημάτων στη δημόσια σφαίρα τόσο ως προς την ηθικο-πολιτική αυτοαντίληψη των πολιτών όσο και ως προς τη δυνατότητα ενσωμάτωσης στην κοσμική γλώσσα των ηθικών ενοράσεων και των εκφραστικών δυνατοτήτων της θρησκείας με σκοπό την ενδυνάμωση της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 Άλλες...

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Βιβλιογραφική έρευνα στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και έρευνα με τη χρήση τεχνολογίας.
- Ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων και εννοιών.
- Συγκρότηση και διατύπωση φιλοσοφικών επιχειρημάτων.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Συγγραφή εργασίας.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Ευαισθητοποίηση σε ζητήματα κοινωνικής δικαιοσύνης.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιεχόμενο

1. Εισαγωγή: Ο διάλογος Rawls – Habermas.
 - I. ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟ (ΛΙΑ ΜΕΛΑ Χ 3).
 2. Θεωρία της δικαιοσύνης και δικαιολόγηση.
 - 2.1. Η συμβολιακή κατασκευή του Rawls και η δικαιολόγηση των αρχών δικαιοσύνης.
 - 2.2. Η πρωταρχική θέση και το πέπλο της άγνοιας.
 - 2.3. Αμεροληψία και αμοιβαιότητα.
 3. Ο πολιτικός φιλελευθερισμός.
 - 3.1 Η πολιτική στροφή του Rawls.
 - 3.2. Ο αντιμεταφυσικός προσανατολισμός της θεωρίας.
 - 3.4. Εύλογο vs. Ορθολογικό.
 4. Το πρακτικό καθήκον της φιλοσοφίας.
 - II. ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΙΔΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΟΥ (ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΥΚΟΥΖΕΛΗΣ Χ 3).
 5. Πολιτικός φιλελευθερισμός και δικαιολόγηση.
 - 5.1. Το δεδομένο του εύλογου πλουραλισμού.
 - 5.2. Πολιτική αντίληψη και περιεκτικά δόγματα.
 6. Το δίκαιο και το αγαθό.
 - 6.1. Η έννοια της επάλληλης συναίνεσης.
 - 6.2. Επάλληλη συναίνεση και *modus vivendi*.
 - 6.3. Το αγαθό της πολιτικής κοινωνίας.
 7. Η ιδέα του δημόσιου λόγου.
 - 7.1. Όροι και προϋποθέσεις του δημόσιου λόγου.
 - 7.2. Τα καθήκοντα της πολιτικής φιλοσοφίας.
 - III. Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ RAWLS – HABERMAS: ΜΙΑ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΔΙΕΝΕΞΗ»; (ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΛΤΣΑΣ Χ 3).
 8. Η κριτική του Habermas στον πολιτικό φιλελευθερισμό.
 - 8.1. Η κριτική στις έννοιες της πρωταρχικής θέσης και της επάλληλης συναίνεσης.
 - 8.2. Η δημοκρατία ως διαδικασία.
 - 8.3. Ιδιωτική και δημόσια αυτονομία.
 9. Η κριτική του Rawls στην ηθική του διαλόγου.
 - 9.1. Η ηθική του διαλόγου ως περιεκτικό δόγμα.
 - 9.2. Η δικαιολόγηση του πολιτικού φιλελευθερισμού.

10. Δημόσιος λόγος και θρησκεία.
 - 10.1. Η έννοια της μετακοσμικής κοινωνίας.
 - 10.2. Το καθήκον της πολιτειότητας και η εμβέλεια του δημόσιου λόγου.
 - 10.3. Το θρησκευτικό επιχείρημα στη δημόσια σφαίρα.
11. Παρουσίαση εργασιών.
12. Παρουσίαση εργασιών.
13. Συνολική αποτίμηση και ερευνητικές προοπτικές.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το μάθημα πραγματεύεται τον διάλογο ανάμεσα στον John Rawls και τον Jürgen Habermas με κύριους θεματικούς άξονες τη δικαιολόγηση της φιλελεύθερης δημοκρατίας και τη δημόσια χρήση του λόγου. Το μάθημα διακρίνεται σε τρία μέρη, τα οποία συνδέονται οργανικά μεταξύ τους. Το πρώτο μέρος ακολουθεί τη διανοητική πορεία του Rawls από τη *Θεωρία της Δικαιοσύνης* στον *Πολιτικό Φιλελευθερισμό*, επιχειρώντας μια κριτική ανασυγκρότηση των κομβικών σημείων της θεωρίας με άξονα τις μεθοδολογικές και φιλοσοφικές προϋποθέσεις της συμβολιακής κατασκευής και των διαδικασιών δικαιολόγησης. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος τίθεται ως αφετηρία το δεδομένο του «εύλογου πλουραλισμού» και αναλύεται η θεμελιώδης έννοια του δημόσιου λόγου. Πιο συγκεκριμένα, θα επικεντρωθούμε στην έννοια της «επάλληλης συναίνεσης» με αναφορά στη διάκριση ανάμεσα στο ορθό και το αγαθό και θα εξετάσουμε τις προϋποθέσεις και την εμβέλεια του δημόσιου λόγου. Το τρίτο μέρος είναι αφιερωμένο στον διάλογο Rawls – Habermas (*The Journal of Philosophy*, 1995). Θα μελετήσουμε τις κανονιστικές προϋποθέσεις της πολιτικής φιλοσοφίας του Habermas και θα εξετάσουμε σε βάθος τα βασικά σημεία διαφωνίας ανάμεσα στους δύο θεωρητικούς. Ως προς τούτο, θα δώσουμε ιδιαίτερη έμφαση στη διαφωνία σχετικά με τη δημόσια χρήση του λόγου με αναφορά στη σχέση δημόσιου λόγου και θρησκείας. Παράλληλα, θα αναλύσουμε διεξοδικά την έννοια της μετακοσμικής κοινωνίας που αναπτύσσει ο Habermas στο πρόσφατο έργο του, προσπαθώντας να ανιχνεύσουμε την επιρροή του πολιτικού φιλελευθερισμού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. Εισαγωγή: Ο διάλογος Rawls – Habermas.

I. ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟ (ΛΙΑ ΜΕΛΑ x 3).

2. *Θεωρία της δικαιοσύνης* και δικαιολόγηση.
 - 2.1. Η συμβολιακή κατασκευή του Rawls και η δικαιολόγηση των αρχών δικαιοσύνης.
 - 2.2. Η πρωταρχική θέση και το πέπλο της άγνοιας.
 - 2.3. Αμεροληψία και αμοιβαιότητα.
3. Ο πολιτικός φιλελευθερισμός.
 - 3.1 Η πολιτική στροφή του Rawls.
 - 3.2. Ο αντιμεταφυσικός προσανατολισμός της θεωρίας.
 - 3.4. Εύλογο vs. Ορθολογικό.
4. Το πρακτικό καθήκον της φιλοσοφίας.

II. ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΙΔΕΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΟΥ (ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΥΚΟΥΖΕΛΗΣ x 3).

5. Πολιτικός φιλελευθερισμός και δικαιολόγηση.
 - 5.1. Το δεδομένο του εύλογου πλουραλισμού.
 - 5.2. Πολιτική αντίληψη και περιεκτικά δόγματα.
6. Το δίκαιο και το αγαθό
 - 6.1. Η έννοια της επάλληλης συναίνεσης.
 - 6.2. Επάλληλη συναίνεση και *modus vivendi*.
 - 6.3. Το αγαθό της πολιτικής κοινωνίας.

7. Η ιδέα του δημόσιου λόγου.
 7.1. Όροι και προϋποθέσεις του δημόσιου λόγου.
 7.2. Τα καθήκοντα της πολιτικής φιλοσοφίας.

III. Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ RAWLS – HABERMAS: ΜΙΑ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΔΙΕΝΕΞΗ»; (ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΛΤΣΑΣ x 3).

8. Η κριτική του Habermas στον πολιτικό φιλελευθερισμό.
 8.1. Η κριτική στις έννοιες της πρωταρχικής θέσης και της επάλληλης συναίνεσης.
 8.2. Η δημοκρατία ως διαδικασία.
 8.3. Ιδιωτική και δημόσια αυτονομία.
 9. Η κριτική του Rawls στην ηθική του διαλόγου.
 9.1. Η ηθική του διαλόγου ως περιεκτικό δόγμα.
 9.2. Η δικαιολόγηση του πολιτικού φιλελευθερισμού.
 10. Δημόσιος λόγος και θρησκεία.
 10.1. Η έννοια της μετακοσμικής κοινωνίας.
 10.2. Το καθήκον της πολιτείας και η εμβέλεια του δημόσιου λόγου.
 10.3. Το θρησκευτικό επιχείρημα στη δημόσια σφαίρα.
 11. Παρουσίαση εργασιών.
 12. Παρουσίαση εργασιών.

Συνολική αποτίμηση και ερευνητικές προοπτικές.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο. Εξ αποστάσεως εκπαίδευση.</p>		
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-course, PowerPoint). • Χρήση στην επικοινωνία με τις/τους φοιτήτριες/τές (e-mail, πλατφόρμα e-course). 		
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>	
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>	
	<p>Ερευνητική καθοδήγηση από τους διδάσκοντες</p>	<p>10</p>	
	<p>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</p>	<p>41</p>	
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>70</p>	
	<p>Παρουσίαση εργασίας</p>	<p>40</p>	
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>200</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία</i></p>	<p><u>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική.</u></p>		

<p>Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Μέθοδοι αξιολόγησης: Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας. Ανάλυση και σχολιασμός κειμένων. Πρόσβαση σε ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία.</p> <p>Γραπτή εργασία: 50%. Παρουσίαση εργασίας: 30%. Παρακολούθηση/συμμετοχή/μελέτη: 20%.</p>
--	---

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Baier, K., 1989. “Justice and the Aims of Political Philosophy”. *Ethics* 99, 4, σελ. 771–190.
- Barry, B., 1995. “John Rawls and the Search for Stability”. *Ethics* 105/4, σελ. 874 – 915.
- Baumrin, B., 1975. “Autonomy in Kant and Rawls”. *Midwest Studies in Philosophy* 1/1, σελ. 55 – 57.
- Beckford, James A. 2012. Public Religions and the Postsecular: Critical Reflections. *Journal for the Scientific Study of Religion* 51(1), pp. 1–19.
- Boettcher, James W., and Jonathan Harmon. 2009, Introduction: Religion and the public sphere, *Philosophy and Social Criticism* 35(1–2), pp. 5–22.
- Bosetti, Giancarlo and Klaus Eder. 2006, Post–Secularism: A Return to the Public Sphere. *Eurozine*, <https://www.eurozine.com/post-secularism-a-return-to-the-public-sphere/>, προσπέλαση 9 Δεκεμβρίου 2018.
- Casanova, José. 1994, *Public Religions in the Modern World*, Chicago: The University of Chicago Press. Cohen, G.A., 2008. *Rescuing Justice and Equality*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Cohen, J., 1993. “Moral Pluralism and Political Consensus.” Στο: *The Idea of Democracy*. Eds. David Copp, Jean Hampton and John Roemer. Cambridge: Cambridge University Press, σελ. 270 – 292.
- Cooke, Maeve. 2007, A Secular State for a Postsecular Society? Postmetaphysical Political Theory and the Place of Religion, *Constellations* 14(2), pp. 224–238.
- Daniels, N. (ed.), 1989. *Reading Rawls. Critical Studies on Rawls’ A Theory of Justice*. Stanford California: Stanford University Press.
- Darwall, S., 1976. “A Defense of the Kantian Interpretation.” *Ethics* 86/2, σελ. 164 – 170.
- Ferrara, Alessandro. 2009, The separation of religion and politics in a post–secular society, *Philosophy and Social Criticism* 35(1–2), pp. 77–91.
- Finlayson, James G. 2019. *The Habermas–Rawls Debate*. New York: Columbia University Press.
- Finlayson, James G. and Fabian Freyenhagen (eds.) 2011. *Habermas and Rawls: Disputing the Political*. Routledge studies in contemporary philosophy (23), (New York, USA: Routledge).
- Freeman, D. (ed.), 2003. *The Cambridge Companion to Rawls*. New York: Cambridge University Press.
- Freeman, Samuel. 2004, Public Reason and Political Justifications, *Fordham Law Review*(72)5, pp. 2021–2072.
- Gorski, Philip S., David Kyuman Kim, John Torpey, and Jonathan VanAntwerpen. 2012. *The Post–Secular in Question. Religion in Contemporary Society*. New York: Social Science Research Council/New York University Press.

- Ζουμπουλάκης, Σ. (επιμ.), 2015. *Δικαιοσύνη και Δίκαιο*. Αθήνα: Άρτος Ζωής.
- Habermas, Jürgen. 1992. *Postmetaphysical Thinking: Philosophical Essays*. Cambridge, MA: The MIT Press.
- Habermas, J., 1995. “Reconciliation Through the Public Use of Reason: Remarks on John Rawls’s Political Liberalism”. *Journal of Philosophy* 92, σελ. 109 – 131.
- Habermas, Jürgen. 1996, *Between Facts and Norms: Contributions to a Discourse Theory of Law and Democracy*, Cambridge, MA: The MIT Press.
- Habermas, Jürgen. 2006a, Religion in the Public Sphere, *European Journal of Philosophy* 14(1), pp. 1–25.
- Habermas, Jürgen. 2008a, *Between Naturalism and Religion: Philosophical Essays*, Cambridge: Polity Press.
- Habermas, Jürgen. 2008b, Notes on Post–Secular Society, *New Perspectives Quarterly* 25(4), pp. 17–29.
- Habermas, Jürgen. 2010b, An Awareness of What is Missing, in *An Awareness of What is Missing: Faith and Reason in a Post–Secular Age*, Jürgen Habermas et al., Cambridge: Polity Press, pp. 15–23.
- Habermas, Jürgen. 2011. “The Political”: The Rational Meaning of a Questionable Inheritance of Political Theology, in *Judith Butler, Jürgen Habermas, Charles Taylor, Cornel West: The Power of Religion in the Public Sphere*, Eduardo Mendieta and Jonathan VanAntwerpen, eds., New York: Columbia University Press, pp. 15–33.
- Habermas, Jürgen. 2017, *Postmetaphysical Thinking II: Essays and Replies*, Cambridge: Polity Press.
- Habermas, Jürgen, and Charles Taylor. 2011, Dialogue, in *Judith Butler, Jürgen Habermas, Charles Taylor, Cornel West: The Power of Religion in the Public Sphere*, pp. 60–69.
- Hampton, J., 1989. “Should Political Philosophy Be Done Without Metaphysics?” *Ethics* 99/4, σελ. 791 – 814.
- Hill Jr., Th., 1994. “The Stability Problem in *Political Liberalism*”. *Pacific Philosophical Quarterly* 75, σελ. 333 – 352.
- Καλτσάς, Σπύρος. 2017, Η μεταμεταφυσική σκέψη απέναντι στην πρόκληση της θρησκείας: Πρακτικός Λόγος, αλληλεγγύη και ο διάλογος της φιλοσοφίας με τη θρησκεία ως καθήκον πολιτικό, *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών* 148, σσ. 77–103.
- Kaltsas, Spyridon. 2019, Habermas, Taylor, and Connolly on Secularism, Pluralism, and the Post–Secular Public Sphere, *Religions* 10(8), 460, pp. 1–19, <https://www.mdpi.com/2077-1444/10/8/460>, προσπέλαση 22 Οκτωβρίου 2019.
- Καντ, Ι., 1984. *Τα θεμέλια της μεταφυσικής των ηθών*. Μτφρ. Γ. Τζαβάρας. Αθήνα: Δωδώνη.
- Korsgaard, C., 1996. *Creating the Kingdom of Ends*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Koukouzelis, Kostas. 2009. “Kant and Rawls on the public use of reason”, *Philosophy and Social Criticism*, 35 (7): 839–865.
- Kymlicka, W., 1989. *Liberalism, Community and Culture*. Oxford: Oxford University Press.
- Μελά, Λ., 2007. *John Rawls. Η προβληματική του συμβολαίου*. Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.
- Μελά, Λ. (επιμ.), 2018. *Δοκίμια σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας. Δικαιοσύνη, ελευθερία, αρετή*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μιχαλάκης, Α., 2013. *Το δίκαιο και το αγαθό. Δοκίμιο για τη θεωρία της δικαιοσύνης του John Rawls*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

- Nagel, T., 2011. *Ισότητα και μεροληψία*. Μτφρ. Κ. Κουκουζέλης & Π. Φλέσσας. Αθήνα: Εκκρεμές.
- O’Neill, O., 1986. “The Public Use of Reason”. *Political Theory* 14/4, σελ. 523 – 551.
- Παπαγεωργίου, Κ., 1994. *Η πολιτική δυνατότητα της δικαιοσύνης. Συμβόλαιο και συναίνεση στον John Rawls*. Αθήνα: Νήσος.
- Parmaksiz, Umut. 2016. Making Sense of the Postsecular. *European Journal of Social Theory* 21, pp. 1–19.
- Pettit, Ph., 2005. “Rawls’s Social Ontology”. *Politics, Philosophy and Economics* 4, σελ. 157– 174.
- Pogge, Th., 1989. *Realizing Rawls*. Ithaca, N.Y.: Cornell University Press.
- Rawls, J., 2001. *Θεωρία της Δικαιοσύνης*. Μτφρ. Φ. Βασιλόγιαννης, Β. Βουτσάκης, Φ. Παιονίδης, Ν. Στυλιανίδης, Α. Τάκης. Αθήνα: Πόλις.
- Rawls, J., 2002. *Το Δίκαιο των Λαών και «Η ιδέα του δημόσιου λόγου αναθεωρημένη»*. Μτφρ. Α. Παπασταύρου. Αθήνα: Ποιότητα.
- Rawls, J., 2004. *Πολιτικός Φιλελευθερισμός*. Μτφρ. Σ. Μαρκέττος. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Rawls, J., 2006. *Η δίκαιη κοινωνία. Η δικαιοσύνη ως ακριβοδικία. Μια αναδιατύπωση*. Μτφρ. Φ. Παιονίδης. Αθήνα: Πόλις.
- Rawls, J., 2016. *Κοινωνική δικαιοσύνη και καντιανή ηθική*. Επιμ. Α. Μιχαλάκης. Αθήνα: Liberal Books.
- Rawls, J., 2021. *Διαλέξεις στην ιστορία της πολιτικής φιλοσοφίας*. Μτφρ. Γ. Μολύβας Α. Μελά. Αθήνα: Κριτική
- Richardsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *The Development and Main Outlines of Rawls’s Theory of Justice* (The Philosophy of Rawls, 1). New York: Garland Publishing Inc.
- Richardsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *The Two Principles and Their Justification* (The Philosophy of Rawls, 2). New York: Garland Publishing Inc.
- Richardsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *Opponents and implications of A Theory of Justice* (The Philosophy of Rawls, 3). New York: Garland Publishing Inc.
- Richardsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *Moral Psychology and Community* (The Philosophy of Rawls, 4). New York, Garland Publishing Inc., 1999.
- Richardsdson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *Reasonable Pluralism* (The Philosophy of Rawls, 5). New York, Garland Publishing Inc., 1999.
- Sandel, M., 2003. *Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης*. Μτφρ. Κ. Γεωργοπούλου. Αθήνα: Πόλις.
- Scheffler, S., 1994. “The Appeal of *Political Liberalism*.” *Ethics* 105/1, σελ. 4 – 22.
- Simhony, A. & Weinstein, D., 2001. *The New Liberalism: Reconciling Liberty and Community*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Taylor Charles. 2011, Why We Need A Radical Redefinition of Secularism, in *Judith Butler, Jürgen Habermas, Charles Taylor, Cornel West: The Power of Religion in the Public Sphere*, pp. 34–59.
- Weithman, Paul J. 2002, *Religion and the Obligations of Citizenship*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Weithman, Paul. 2009. *Why Political Liberalism ? On John Rawls’s Political Turn*. New York: Oxford University Press.
- Wolterstorff, Nicholas. 1997, The Role of Religion in Decision and Discussion of Political Issues, in *Religion in the Public Square: The Place of Religious Convictions in Political*

Debate, Robert Audi and Nicholas Wolterstorff, Lanham, MD: Rowman and Littlefield Publishers, pp. 67–120.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *The Journal of Philosophy*.
- *Philosophy and Public Affairs*.
- *Philosophical Review*.
- *Ethics*.
- *European Journal of Philosophy*.
- *Philosophy and Social Criticism*.

2. Η ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 302	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑΣ Θέμα: “Από τον Αριστοτέλη στον Bernard Williams”		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>			
	3	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (Στην ΑΓΓΛΙΚΗ)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://ecourse.uoi.gr/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 	
Γενικές Ικανότητες	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
<p>Το παρόν μάθημα μπορεί να αποκληθεί «μετα-φιλοσοφικό». Δηλ. πρόκειται να ασχοληθούμε με ζητήματα που άπτονται των κριτηρίων του χαρακτηρισμού ενός έργου ως φιλοσοφικού ή ιστορικοφιλοσοφικού. Επομένως, το βασικό ερώτημα που θα μας απασχολήσει είναι η σχέση του φιλοσοφείν με την ιστορία της φιλοσοφίας. Αποτελεί η ιστορία της φιλοσοφίας φιλοσοφία? Μπορεί να υπάρξει φιλοσοφία χωρίς ιστορική θεμελίωση; Τίθεται θέμα προόδου στο πεδίο της ιστορίας της φιλοσοφίας έτσι όπως τίθεται στο πεδίο της ιστορίας της επιστήμης; Τα ζητήματα αυτά θα επιχειρήσουμε να προσπελάσουμε συστηματικά, αλλά και (κυρίως) μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα. Ο Πλάτων με κομβικά σημεία του έργου του αναφέρεται σε φιλοσοφικούς προκατόχους, όπως ο Παρμενίδης (ιδιαίτερα στον <i>Σοφιστή</i>) και ο Ηράκλειτος (ιδιαίτερα στο <i>α'</i> τμήμα του <i>Θεαίτητου</i> και στον <i>Κρατύλο</i>). Ο Αριστοτέλης τόσο στο πρώτο βιβλίο των <i>Μετά τα Φυσικά</i> (στο οποίο και θα εστιάσουμε), όσο και του <i>Περί Ψυχής</i> (βλ. και <i>Φυσικής Ακροάσεως Α'</i>) ασχολείται με το τι είπαν οι προκάτοχοί του για τα υπό εξέταση ζητήματα, διηθίζοντας τις θέσεις του μέσα από τη δική του σκοπιά (τέσσερα αίτια, τελολογία κλπ). Και ο Πλωτίνος σε πολλά σημεία του έργου του καταπιάνεται όχι μόνον με τον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη, αλλά και με τους Προσωκρατικούς, όπως και όλους τους εκπροσώπους της ελληνιστικής φιλοσοφίας, των επικουρείων συμπεριλαμβανομένων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η «ιστορική εξέταση» που περιλαμβάνεται στη μνημειώδη πραγματεία των <i>Έννεάδων</i>, III.7, «Περί αιωνιότητος και χρόνου», όπως και το «δοξογραφικό excursus» στην πραγματεία V.1 (Περί τῶν τριῶν ἀρχικῶν ὑποστάσεων), η οποία αποτελεί μια καλή εισαγωγή στο φιλοσοφικό του σύστημα Πλωτίνου, αλλά και του Νεοπλατωνισμού εν γένει.</p> <p>Δεν είναι τυχαίο ότι τα συστηματικά αυτά προβλήματα σχετικά με τη φύση του ιστορικός φιλοσοφείν τέθηκαν εκ νέου και συζητήθηκαν από στοχαστές, οι οποίοι θήτευσαν ως μελετητές της ιστορίας της φιλοσοφίας (ιδιαίτερα της αρχαίας φιλοσοφίας), με χαρακτηριστικά παραδείγματα τους Michael Frede, Richard Sorabji και Bernard Williams, αν και θα επικεντρώσουμε την προσοχή μας στον τελευταίο. Επίσης, δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι και τα τρία αυτά ονόματα αφορούν μελετητές (scholars) που ανδρώθηκαν στο πεδίο της</p>	

αγγλοσαξωνικής/αναλυτικής φιλοσοφίας, όπου η σχέση της φιλοσοφίας με την ιστορία της ήταν κάπως πιο ακανθώδης, εν σχέσει με το κλίμα της ηπειρωτικής φιλοσοφίας (όπου λ.χ. ένας Heidegger ασχολήθηκε, έστω και με το ιδιοσυγκρασιακό του τρόπο, τόσο με την αρχαία φιλοσοφία, π.χ. Προσωκρατικούς και Πλάτωνα, όσο και με την νεότερη, ιδ. με τον Nietzsche. Βλ. επίσης και την περίπτωση της φιλοσοφικής ερμηνευτικής του H.-G. Gadamer).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να παρουσιάσουν με σαφήνεια και καθαρότητα τα κύρια σημεία του ιστορικοφιλοσοφικού προβληματισμού στο πεδίο της αρχαίας φιλοσοφίας, ιδ. εν αναφορά προς Α' Βιβλίο των *Μετά τα Φυσικά*, να τα εντάξουν σε ένα ευρύτερο πλαίσιο και να τα αξιολογήσουν ερμηνευτικά, συνδυαστικά και κριτικά.
- Να διακρίνουν τα φιλοσοφικά ερωτήματα και προβλήματα που θέτει η έννοια της ιστορικότητας, τόσο στο αρχαιοελληνικό πλαίσιο, όσο και σήμερα.
- Να παρουσιάσουν με σαφήνεια και καθαρότητα τα κύρια σημεία του ιστορικοφιλοσοφικού προβληματισμού στο πλαίσιο της σύγχρονης φιλοσοφικής ερμηνευτικής ιδ. εν αναφορά προς το έργο του Bernard Williams (εν συγκρίσει προς παραδείγματα από την ηπειρωτική φιλοσοφία), να τα εντάξουν σε ένα ευρύτερο πλαίσιο και να τα αξιολογήσουν ερμηνευτικά, συνδυαστικά και κριτικά.
- Να έχουν τις βάσεις για να ξεκινήσουν διδακτορικό κύκλο σπουδών εν αναφορά προς εν λόγω θέματα, ο οποίος θα χαρακτηρίζεται από την ερευνητική τους αυτονομία και όσο το δυνατόν πρωτοτυπία.

Γενικές Ικανότητες

- Ανάπτυξη κριτικής (συνθετικής-αναλυτικής) και ερμηνευτικής ικανότητας
- Ανάπτυξη ικανότητας σαφούς έκφρασης (προφορικής/γραφτής) και διαλόγου
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή δημιουργικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στην θεματική του μαθήματος
 - Φιλοσοφία και ιστορία της φιλοσοφίας
 - Το πρόβλημα της προόδου στην ιστορία της φιλοσοφίας (σύγκριση με την ιστορία της επιστήμης)
 - Η διακλάδωση του προβλήματος στην αγγλοσαξωνική/αναλυτική φιλοσοφία και την ηπειρωτική φιλοσοφία
- Εξέταση παραδειγμάτων και ερμηνεία κειμένων με βάση τους άξονες που εκτέθηκαν ανωτέρω από το πεδίο της ιστορίας της φιλοσοφίας
 - Παραδείγματα από την αρχαία ελληνική φιλοσοφία
 - Ιδιαίτερη αναφορά στο Α' βιβλίο των *Μετά τα Φυσικά* του Αριστοτέλη
 - Παραδείγματα από το πεδίο της σύγχρονης φιλοσοφικής σκηνής
 - Ιδιαίτερη μνεία στην περίπτωση του Bernard Williams

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p align="center">ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως</p>	
<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές και στη συγγραφή της εργασίας.</p>	
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική</p>	<p align="center">Δραστηριότητα</p> <p>Διαλέξεις</p> <p>Μελέτη & ανάλυση πηγών και βιβλιογραφίας</p>	<p align="center">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <p align="center">65</p> <p align="center">35</p>
<p>Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Αυτοτελής μελέτη, εργασία</p>	<p align="center">100</p> <p align="center">Σύνολο Μαθήματος</p> <p align="center">200</p>
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα αξιολόγησης: η ελληνική. <ul style="list-style-type: none"> ◦ Σε περίπτωση φοιτητή Erasmus: αγγλική • Μέθοδοι αξιολόγησης: ανάλυση, σχολιασμός κειμένων, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία, γραπτή εργασία/παρουσίαση, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. • Τα κριτήρια της αξιολόγησης: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Παρακολούθηση, συμμετοχή και μελέτη <ul style="list-style-type: none"> ▪ η κατανόηση των κειμένων και ένταξη τους σε ευρύτερο συγκείμενο ▪ η αφαιρετική και συνθετική ικανότητα ◦ Γραπτή εργασία <ul style="list-style-type: none"> ▪ η δομή του επιχειρήματος και η ποιότητα της έκφρασης 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Antognazza, Maria Rosa 2015: "The Benefit to Philosophy of the Study of its History", *British Journal for the History of Philosophy*, 23:1 (2015), 161-184.
- Αριστοτέλης 2014: *Μετά τα Φυσικά, Βιβλίο Α': (Ο ορισμός και η ιστορία της φιλοσοφίας)*, εισ.-μτφρ.-σχόλια Βασιλίας Κάλφας, Ζήτρος, Θεσσαλονίκη. [12009: εκδ. Πόλις, Αθήνα].
- Βασιλάκης, Δ.Α. 2013: «Περί των σχέσεων Φιλοσοφίας και Ιστορίας της Φιλοσοφίας με ιδιαίτερη αναφορά στην προβληματική του Β. Williams», *Διά-Λογος*, 3 (2013), 9-24.
- Βιρβιδάκης 2007: «Τρόποι του Φιλοσοφείν» (συνέντευξη στην Κ. Ιεροδιακόνου), *Cogito*, 6 (2007), 39-41.

- *British Journal for the History of Philosophy* 2023: "Papers from the Athens Symposium on Michael Frede's *The Historiography of Philosophy* (3-4.6.2022), organised by Katerina Ierodiakonou", 31:5 (2023), 1028-1065.
- Cherniss, H. F. 1935: *Aristotle's Criticism of Presocratic Philosophy*, Octagon Press, Baltimore.
- Curley, E. 1986: «Dialogues with the Dead», *Synthese* 67 (1986), 36–45.
- Frede, M. 2022: *The Historiography of Philosophy*, with a Postface by Jonathan Barnes, edited by Katerina Ierodiakonou, Oxford University Press, Oxford.
- Καραμανώλης, Γ. 2007: «Michael Frede (1940-2007)», *Δευκαλίων*, 25:2 (2007), 181-191.
- Κιντή, Β. 2006: "Η βιογραφία στην Ιστορία: Η κριτική του Collingwood και άλλες φιλοσοφικές επιφυλάξεις", *Δευκαλίων*, 24 (2006), 251-271.
- Mandelbaum, M. 1965: «The History of Ideas, Intellectual History, and the History of Philosophy», *History and Theory*, 5 (1965), 33-66.
- Μητραλέξης, Σ. 2017: *Μεθοδολογία και Θεωρία της Ιστορίας της Φιλοσοφίας*, Ινστιτούτο του Βιβλίου-Καρδαμίτσα, Αθήνα.
- Μουτσόπουλος, Ε. 1978: «Η Ιστορία της Φιλοσοφίας ως ιστορική και μεταϊστορική ἐπιστήμη», σε: του ιδίου, *Φιλοσοφικοί Προβληματισμοί*, τόμ.2, *Αναδρομαί και Αναδομήσεις* (Αθήνα: ά. εκδ., 1978), 9-27.
- Psillos, St. 2011: "Is the History of Science the Wasteland of False Theories?", in *Adapting Historical Knowledge Production to the Classroom*, P. V. Kokkotas et al. (eds), Rotterdam & Boston: Sense Publishers, pp.17-36.
- Rorty, R. - Schneewind, J.B. - Skinner, Q. (eds) 1984: *Philosophy in History: Essays on the Historiography of Philosophy*, CUP, Cambridge.
- Sorabji, R. 2006: «Ideas Leap Barriers: The value of historical studies to Philosophy», in: *Maieusis: Essays on Ancient Philosophy in Honour of Myles Burnyeat*, ed. by Dominic Scott, Oxford: OUP, 374-390.
- Steel, C. (ed.) 2012: *Aristotle Metaphysics Alpha: Symposium Aristotelicum*. With a New Critical Edition of the Greek Text by Oliver Primavesi, Oxford University Press, Oxford.
- White, S. (ed.) 2021: *Diogenes Laertius: Lives of Eminent Philosophers*. An Edited Translation by Stephen White, CUP, Cambridge.
- Williams, B. 1994: "Descartes and the Historiography of Philosophy", in idem: *Reason, Will and Sensation: Studies in Descartes' Metaphysics*, ed. John Cottingham, Oxford: OUP, 19-27. [Ανατύπωση σε Williams (2006b), 257–264.]
- Williams, B. 2006a: "Philosophy as a Humanistic Discipline", in idem, *Philosophy as a Humanistic Discipline*, selected, edited and with an introduction by A.W. Moore, Princeton: Princeton University Press, 180-199.
- Williams, B. 2006b: *The sense of the past: Essays in the History of Philosophy*, edited and with an introduction by Myles Burnyeat, Princeton: PUP.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *OSAP (Oxford Studies in Ancient Philosophy)*
- *Phronesis*
- *BJHP (British Journal for the History of Philosophy)*
- *Δευκαλίων*
- *Φιλοσοφία, Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών*

**ΕΝΑΡΞΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ
ΣΤΑΔΙΟ)**

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 303	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΑΡΞΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		14	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ενδεχόμενη μεταπτυχιακή εργαστηριακή έρευνα σε ένα από τα τέσσερα Ερευνητικά Εργαστήρια του Τμήματος και παρουσίαση ερευνητικών αποτελεσμάτων στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Ερευνητικού Εργαστηρίου)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ/ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://ecourse.uoi.gr/		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα έχουν επιτευχθεί τα ακόλουθα:

- Άσκηση της αναστοχαστικής ικανότητας και της κριτικής σκέψης.
- Συστηματική προσπάθεια παραγωγής νέων ερευνητικών ιδεών.
- Ενθάρρυνση της ερευνητικής πρωτοτυπίας.
- Αυστηρή και συνεκτική λογική συγκρότηση & συνεπής διατύπωση επιχειρημάτων και στέρεων φιλοσοφικών θέσεων.
- Εξοικείωση με τις βασικές μεθόδους βιβλιογραφικής έρευνας.
- Άσκηση στην ικανότητα σύνθεσης επιμέρους θεματικών και σχεδιασμός του ερευνητικού όλου.

Αποτελεσματικότητα στον ορθολογικό καταμερισμό των ερευνητικών δεδομένων και ορθός προγραμματισμός των σταδίων πραγματοποίησης του ερευνητικού έργου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η εργασία πρέπει να έχει την παρακάτω δομή:

- Εξώφυλλο
- Περίληψη (ελληνικά και Αγγλικά)
- Λέξεις κλειδιά (ελληνικά και Αγγλικά)
- Πίνακες (σχημάτων, index, εικόνων κτλ, προαιρετικά)
- Περιεχόμενα – Πρόλογος (και, προαιρετικά, ευχαριστίες)–Εισαγωγή
- Κεφάλαια – Επίλογος – Βιβλιογραφία (σε πρότυπο APA 7) – Παραρτήματα (προαιρετικά)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Κύριες βιβλιογραφικές συμβάσεις/συστήματα αναφορών και τελικής βιβλιογραφίας.

Chicago style:

https://www.lib.teiep.gr/images/stories/BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ_ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΠΡΟΤΥΠΑ_ΚΑΙ_ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ_OKT_2018_ΠΙ.pdf

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Συνεργασία με την/τον διδάσκουσα/οντα.</p>							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-course. Εκεί αναρτώνται από τον διδάσκοντα κείμενα προς μελέτη, όταν υπάρχουν, καθώς και σχετικές οδηγίες. Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) για την επικοινωνία με τους φοιτητές όταν απαιτείται. Χρήση διαδικτυακών πηγών Κεντρικής Βιβλιοθήκης Π.Ι. Χρήση των βιβλιοθηκών των ερευνητικών εργαστηρίων. 							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="772 790 1134 864">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1134 790 1394 864">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="772 864 1134 1055">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας (κείμενα- πηγές, δευτερεύουσα βιβλιογραφία)</td> <td data-bbox="1134 864 1394 1055">150</td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 1055 1134 1211">Συγγραφή επιμέρους κεφαλαίων της Μ.Δ.Ε. (ως επί το πλείστον σε μορφή προσχεδίου)</td> <td data-bbox="1134 1055 1394 1211">100</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας (κείμενα- πηγές, δευτερεύουσα βιβλιογραφία)	150	Συγγραφή επιμέρους κεφαλαίων της Μ.Δ.Ε. (ως επί το πλείστον σε μορφή προσχεδίου)	100	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας (κείμενα- πηγές, δευτερεύουσα βιβλιογραφία)	150							
Συγγραφή επιμέρους κεφαλαίων της Μ.Δ.Ε. (ως επί το πλείστον σε μορφή προσχεδίου)	100							
<p>καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <tbody> <tr> <td data-bbox="772 1211 1134 1261">Αυτοδύναμη μελέτη</td> <td data-bbox="1134 1211 1394 1261">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 1261 1134 1346">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1134 1261 1394 1346">350</td> </tr> </tbody> </table>	Αυτοδύναμη μελέτη	100	Σύνολο Μαθήματος	350			
Αυτοδύναμη μελέτη	100							
Σύνολο Μαθήματος	350							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται με τρεις τρόπους:</p> <ul style="list-style-type: none"> με την εκτίμηση των αποτελεσμάτων της βιβλιογραφικής έρευνας, την τήρηση κανόνων ερευνητικής μεθοδολογίας και δεοντολογίας, την ενεργό αφομοίωση του υλικού μελέτης. με τη συγγραφή σε μορφή προσχεδίου μερών και κεφαλαίων της διπλωματικής εργασίας και τη διαρκή διάδραση (υποβολή γραπτών κειμένων, διόρθωση από τον επιβλέποντα, αξιοποίηση των διορθώσεων) μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας και επιβλέποντος. με παρουσιάσεις της προόδου της έρευνας στα πλαίσια των δραστηριοτήτων των ερευνητικών εργαστηρίων. 							

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η προτεινόμενη βιβλιογραφία προκύπτει από το εκάστοτε θέμα της διπλωματικής εργασίας σε συνεννόηση με την/ον επιβλέπουσα/οντας καθηγήτρια/καθηγητή.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 401	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ Υπεύθυνος Μαθήματος: Σ. Ορέστης Πατέρμος ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΕΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΜΑΡΙΑ ΒΕΝΙΕΡΗ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΟΡΕΣΤΗΣ ΠΑΛΕΡΜΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΜΑΡΙΑ ΠΟΥΡΝΑΡΗ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	3	8
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Γενικού Υποβάθρου, Ειδικού Υποβάθρου, Ειδικότητας</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—	

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://ecourse.uoi.gr/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα χωρίζεται σε τρεις ενότητες: (1) Επιστημολογία, (2) Φιλοσοφία της Επιστήμης, (3) Ειδικά Θέματα Επιστημολογίας και Φιλοσοφίας των Επιστήμης</p> <p>Σκοπός της πρώτης ενότητας του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την επιστημολογία ως κλάδο της φιλοσοφίας, ο οποίος τους βοηθά να κατανοήσουν το κανονιστικό εγχείρημα της παραγωγής της γνώσης και να αποκτήσουν τις έλλογες ικανότητες εφαρμογής των κριτηρίων και των συλλογιστικών κανόνων για την απόκτηση της.</p> <p>Σκοπός της δεύτερης ενότητας του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την φιλοσοφία της επιστήμης ως κλάδο της φιλοσοφίας, ο οποίος τους βοηθά να κατανοήσουν τη φύση και τη μέθοδο της επιστημονικής γνώσης.</p> <p>Η τρίτη ενότητα του μαθήματος προσβλέπει στην εξοικείωση των φοιτητών με τα σημεία τομής της επιστημολογίας και της φιλοσοφίας της επιστήμης με άλλους κλάδους της φιλοσοφίας και των επιστημών, έτσι ώστε να εξοικειωθούν με την διεπιστημονική έρευνα εντός της φιλοσοφίας.</p> <p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Κατόπιν επιτυχούς ολοκλήρωσης αυτού του μαθήματος των φοιτητών θα είναι σε θέση να επιδείξουν τα ακόλουθα σε σχέση με τις γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητές τους:</p> <p>Γνώσεις: Θα έχουν αποκτήσει μία σειρά από σύνθετες και αρκετά ειδικές πληροφορίες σχετικά με τους κλάδους της επιστημολογίας και της φιλοσοφίας της επιστήμης, τις οποίες θα είναι σε θέση να αξιολογήσουν και να ερμηνεύσουν κριτικά, αλλά και να εφαρμόσουν συνδυαστικά στην ανάλυση θεωρητικών, διεπιστημονικών προβλημάτων φιλοσοφικού χαρακτήρα.</p> <p>Ικανότητες: Θα είναι σε θέση να κατανοούν και να αναλύουν κριτικά σύνθετα ζητήματα εντός της επιστημολογίας και της φιλοσοφίας της επιστήμης, τα οποία θα είναι σε θέση να</p>

εξηγούν και να αναπτύσσουν τόσο στα πλαίσια ομαδικής συζήτησης αλλά και με τη μορφή γραπτού, φιλοσοφικού δοκιμίου.

Δεξιότητες: Θα μπορούν να ανακατασκευάσουν, να εξηγήσουν και να αναλύσουν λογικά και δημιουργικά σύνθετα επιχειρήματα εντός της επιστημολογίας και της φιλοσοφίας της επιστήμης και να επιχειρηματολογήσουν βάσει αυτών για μία σειρά σχετικών επιστημονικών, φιλοσοφικών και τεχνολογικών ζητημάτων, τόσο προφορικά όσο και σε γραπτή μορφή.

Γενικές Ικανότητες	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Άλλες...</i>
Το μάθημα αποσκοπεί:	
<ul style="list-style-type: none">• Στην άσκηση της κριτικής ικανότητας των φοιτητών η οποία προάγει την ελεύθερη, δημιουργική και γόνιμη απορητική σκέψη και εμπεδώνει την επιχειρηματολογία της γνώσης• Αυτόνομη μελέτη και εργασία πάνω σε θέματα που αφορούν στην γενική θεωρία της γνώσης, και στο τρόπο που αυτή εφαρμόζεται ώστε να γίνει η αξιολόγηση συγκεκριμένων επιστημονικών κλάδων, ιδεών και ανακαλύψεων• Αυτόνομη φιλοσοφική έρευνα• Ικανότητα συμμετοχής σε κριτική, ομαδική συζήτηση	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ενδεικτικά Θέματα (κάποια από τα οποία ενδεχομένως να αλλάξουν) ανά ενότητα:

Ενότητα 1: Επιστημολογία

Η επιστημολογία εστιάζει το ενδιαφέρον της στην εννοιολογική ανάλυση της φύσης της γνώσης, σύμφωνα με τον τριμερή ορισμό της ως αληθούς και δικαιολογημένης, κατά κατάλληλο τρόπο, πεποίθησης. Η ανάλυση αυτή αναδεικνύει τη σημασία του κριτικού εγχειρήματος κάθε γνώσης, εφόσον η γνώση υπερτερεί της απλής πεποίθησης, ως προς την επιστημική αξία της αλήθειας, τη δικαιολογητική ισχύ, αλλά και σχέση της με την κατανόηση της.

- Σεμινάριο 1: Εισαγωγή (**Ορέστης Παλέρμος**)
- Σεμινάριο 2: Ο τριμερής ορισμός της γνώσης: Πεποίθηση, Αλήθεια, Δικαιολόγηση (**Μαρία Πουρνάρη, Ορέστης Παλέρμος**)

- Σεμινάριο 3: Θεωρίες δικαιολόγησης: Θεμέλιο, Συνοχή, Πλαίσιο (**Μαρία Πουρνάρη, Ορέστης Παλέρμος**)
- Σεμινάριο 4: Γνώση και κατανόηση (Μαρία Πουρνάρη, Ορέστης Παλέρμος)

Ενότητα 2: Φιλοσοφία της επιστήμης

Η φιλοσοφία της επιστήμης εξετάζει τη φύση της επιστημονικής γνώσης και της επιστημονικής μεθόδου: Αντιστοιχεί η επιστημονική γνώση σε αποδεδειγμένη γνώση, και αν η απάντηση είναι αρνητική, πού οφείλεται το γνωσιοθεωρητικό (επιστημολογικό) κύρος της επιστημονικής γνώσης;

- Σεμινάριο 5: Wittgenstein και Λογικός Θετικισμός (Θανάσης Σακελλαριάδης, Ορέστης Παλέρμος)
- Σεμινάριο 6: Το πρόβλημα της Επαγωγής και Διαψευδοκρατία (Ορέστης Παλέρμος)
- Σεμινάριο 7: Νέα Φιλοσοφία της Επιστήμης I: Thomas Kuhn (Ορέστης Παλέρμος)
- Σεμινάριο 8: Νέα Φιλοσοφία της Επιστήμης II: Imre Lakatos και Paul Feyerabend (Ορέστης Παλέρμος και Θανάσης Σακελλαριάδης)

Ενότητα 3: Ειδικά Θέματα Επιστημολογίας και Φιλοσοφίας των Επιστήμης

Τόσο η επιστημολογία όσο και η φιλοσοφία της επιστήμης έχουν επηρεάσει σημαντικά και ποικιλοτρόπως τη μελέτη διαφόρων φιλοσοφικών ζητημάτων που είτε βρίσκονται στο επίκεντρο επιστημονικών κλάδων ή έχουν ιδιαίτερο επιστημονικό ενδιαφέρον. Στην ενότητα αυτή θα ασχοληθούμε με διάφορα ειδικά θέματα τα οποία είναι ενδεικτικά του τρόπου με τον οποίο η επιστημολογία και η φιλοσοφία της επιστήμης έρχονται σε επαφή με άλλους κλάδους της φιλοσοφίας και της επιστήμης, και τα οποία είναι ενδεικτικά της διεπιστημονικής μελέτης εντός της ίδιας της φιλοσοφίας.

- Σεμινάριο 9: Φιλοσοφία του νου και της γνωσιακής επιστήμης I: Από τον καρτεσιανό δυισμό στον συμπεριφορισμό (**Μαρία Βενιέρη, Ορέστης Παλέρμος**)
- Σεμινάριο 10: Φιλοσοφία του νου και της γνωσιακής επιστήμης II: Θεωρία ταυτότητας νου και εγκεφάλου. Λειτουργισμός (**Μαρία Βενιέρη, Ορέστης Παλέρμος**)
- Σεμινάριο 11: Φιλοσοφία του νου και της γνωσιακής επιστήμης III: Το πρόβλημα της συνείδησης (**Μαρία Βενιέρη, Ορέστης Παλέρμος**)
- Σεμινάριο 12: Φιλοσοφία της Γνωσιακής Επιστήμης (**Ορέστης Παλέρμος**)
- Σεμινάριο 13: Φιλοσοφία της Τεχνητής Νοημοσύνης (**Ορέστης Παλέρμος**)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Υβριδικά: Πρόσωπο με Πρόσωπο και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.</p>																
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με φοιτητές/τριες.</p>																
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά Ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφική εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>		<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td>111</td> </tr> <tr> <td>Γραπτή εργασία</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>200</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Μελέτη βιβλιογραφίας	111	Γραπτή εργασία	50					Σύνολο Μαθήματος	200	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																
Διαλέξεις	39																
Μελέτη βιβλιογραφίας	111																
Γραπτή εργασία	50																
Σύνολο Μαθήματος	200																
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εργασία 																

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενότητα 1

- E. Gettier, "Η αληθής δικαιολογημένη πεποίθηση συνιστά γνώση;", *Analysis*, vol. 23, (1963), 121-3, μτφρ. Μ. Πουρνάρη.
- Μ. Πουρνάρη, Επιστημική δικαιολόγηση. Μια γνωσιοθεωρητική προσέγγιση, Νήσος, Αθήνα 2013.
- Ντ. Χιουμ, Πραγματεία για την ανθρώπινη φύση, Βιβλίο Ι. Για τη νόηση, εισαγ-μτφρ. Μ. Πουρνάρη, Πατάκης, Αθήνα 2005.
- Μ. Williams, Προβλήματα της Γνώσης. Μια Κριτική Εισαγωγή στη Γνωσιολογία (2001), μτφρ. Β. Παπαθεοχαράκης, Liberal Books, Αθήνα 2013.

Ενότητα 2

- Ν. Αυγελής, Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης, Σταμούλης, 2010.
- Α. Μπαλτάς, Κ. Στεργιόπουλος, Φιλοσοφία και Επιστήμες στον 20^ο αιώνα, 2013.
- Τ. Κuhn, Δομή των Επιστημονικών Επανάστασεων, Σύγχρονα Θέματα, 1981.
- Ν. Kraft, Ο Λογικός Θετικισμός, Μτφ. Α. Μανάκος, Αθήνα: Γνώση, 1985.
- Α. Chalmers (μετ. Γ. Φουρτούνης), Τι είναι αυτό που λέμε Επιστήμη, ΠΕΚ.
- Ι. Ladyman, Τι είναι η Φιλοσοφία της Επιστήμης, ΠΕΚ, 2015.

Ενότητα 3

- Chalmers, D. (2022). *Reality+: Virtual Worlds and the Problems of Philosophy*, W.W. Norton & Company
- Churchland, P. M. (1999). Η μηχανή της λογικής η θέση της ψυχής. Ένα φιλοσοφικό ταξίδι στον εγκέφαλο, μετάφρ. Α. Ραφτόπουλος, Γκοβόστης
- Churchland, P.M. (2010). Υλική υπόσταση και συνείδηση, μετάφρ. Κ. Κοσμά, Εκδ. Παρισιάνου.
- Crane, Tim (2011) *Elements of Mind: An Introduction to the Philosophy of Mind*, OUP
- Heil, J. (2004) *Philosophy of Mind: A Contemporary Introduction*, Routledge
- Heil, J. (ed.) (2004), *Philosophy of Mind: A Guide and Anthology*, OUP
- Kim, J. (2005). Φιλοσοφία του νου, μετάφρ. Ε. Μανωλακάκη, Leader Books
- Kind, A. (2020). *Philosophy of Mind: The Basics*, Routledge
- McLaughlin, B. et al. (eds) (2009). *The Oxford Handbook of Philosophy of Mind*, OUP
- Papineau, D. (2002). Φιλοσοφικός νατουραλισμός, μεταφρ. Τ. Μπούκη, Leader Books
- Searle, J. (1997) *Ανακαλύπτοντας ξανά το νου*, μετάφρ. Μ. Κορνήλιος, Γκοβόστης
- Searle, J. (1999). *Νους, εγκέφαλος, και επιστήμη*, μετάφρ. Κ. Χατζηκυριάκου, Π.Ε.Κ.
- Tye, M. (1995). *Ten Problems of Consciousness*, MIT Press

2. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
	Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 402	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ Θέμα: ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ/ΟΥΣΕΣ: ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΙΡΗΝΗ – ΦΩΤΕΙΝΗ ΒΙΛΤΑΝΙΩΤΗ ΔΡ ΑΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΝΙΑΜΟΣ ΔΡ ΑΡΓΥΡΩ ΛΙΘΑΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΝΤΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	3	8
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ)	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://ecourse.uoi.gr/	

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

- Να έχουν αποκτήσει μια γενική εποπτεία της ιστορίας του (νεο)πλατωνισμού.
- Να έχουν αποκτήσει μια γενική εποπτεία της αρχαίας, μεσαιωνικής και σύγχρονης πρόσληψης της πλατωνικής φιλοσοφίας καθώς και της θέσης και του ρόλου του νεοπλατωνισμού στην διαμόρφωση του νεότερου και σύγχρονου ευρωπαϊκού στοχασμού και πνευματικότητας.
- Να έχουν εμβαθύνει σε όψεις της συγκλίσεως φιλοσοφίας και επιστήμης καθώς και του εναγκαλισμού φιλοσοφίας και θρησκείας στην νεοπλατωνική παράδοση από την Αρχαιότητα ως τις μέρες μας.
- Να είναι σε θέση να συνοψίζουν, να αναλύουν, να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν έννοιες, θεωρίες, και κείμενα που εξετάστηκαν στην τάξη.
- Να μπορούν να παράγουν νέες ερευνητικές ιδέες καθώς και να εκθέτουν και να τεκμηριώνουν τις απόψεις τους με τρόπο επιστημονικό, κάνοντας ορθή και δόκιμη χρήση της ελληνικής γλώσσας τόσο γραπτά όσο και προφορικά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

 Άλλες...

Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και κριτικής σκέψης

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΔΟΜΗ

Ενότητα 1^η

Πλατωνισμός, Νεοπλατωνισμός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός

Διδάσκουσα: Αναπλ. Καθηγήτρια Ειρήνη-Φωτεινή Βιλτανιώτη

- 1 Πλάτων, Πλατωνισμός, Νεοπλατωνισμός
- 2 Πλωτίνος και Νεοπλατωνισμός: από την Ύστερη Αρχαιότητα στο Βυζάντιο και την Αναγέννηση
- 3 Νεοπλατωνισμός και Ευρωπαϊκός πολιτισμός: από τους Πλατωνιστές του Κέμπριτζ στον γαλλικό μεταμοντερνισμό

Ενότητα 2^η

Φιλοσοφία και Θρησκεία:

Κοσμολογία και σωτηριολογία από τον Πλωτίνο στον Φιτσίνο

Διδάσκων: Δρ. Ακίνδυνος Κανιαμός

4	Πλωτίνος και Πορφύριος
5	Ιάμβλιχος και Πρόκλος
6	Μαρσίλιο Φιτσίνο

Ενότητα 3^η

Φιλοσοφία και Επιστήμη:

Ο Πλατωνικός Τίμαιος και η Υποτόπωση Αστρονομικών Υποθέσεων του Πρόκλου

Διδάσκουσα: Δρ. Αργυρώ Λιθαρή

7	Φιλοσοφία και Αστρονομία
8	Τίμαιος: Αιών και χρόνος από τον Πλάτωνα στον Πρόκλο
9	Χρόνος και ουράνια σώματα: το ορατό σύμπαν

Ενότητα 4^η

Νεοπλατωνισμός και Γερμανικός Ιδεαλισμός

Διδασκων: Καθηγήτης Κωνσταντίνος Ράντης

10	Η «διαλεκτική του ενός» στον νεοπλατωνικό Πρόκλο
11	Η πρόσληψη της «διαλεκτικής του ενός» στην εγγεληνική διαλεκτική
12	Παρουσίαση εργασιών
13	Παρουσίαση εργασιών, Συμπεράσματα και Προοπτική

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

📍 Ενότητα 1^η (Διδάσκουσα: Αναπλ. Καθηγήτρια Ειρήνη-Φωτεινή Βιλτανιώτη) **Πλατωνισμός, Νεοπλατωνισμός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός**

Το πρώτο μέρος του μαθήματος αποτελεί γενική εισαγωγή στην ιστορία του πλατωνισμού, με έμφαση στις βασικές αρχές και έννοιες της πλατωνικής και, ειδικώς, της νεοπλατωνικής φιλοσοφίας, καθώς και στη σχέση, από τη μία, φιλοσοφίας και θρησκείας και, από την άλλη, φιλοσοφίας και επιστήμης στην πλατωνική παράδοση. Θα αναφερθούμε στα μεταφυσικά συστήματα της Ύστερης Αρχαιότητας, στον Αναγεννησιακό Νεοπλατωνισμό (Μαρσίλιο Φιτσίνο) και τις Βυζαντινές καταβολές του (Γεμιστός-Πλήθων), στην απόπειρα των Πλατωνιστών του Κέιμπριτζ (17^{ος} αι.) να συνδυάσουν τον νεοπλατωνισμό και τον ορθολογισμό με τη χριστιανική ηθική, αντικρούοντας το υλισμό και τον αθεϊσμό στο πλαίσιο της λεγόμενης «αιώνιας φιλοσοφίας» (philosophia perennis) καθώς και στην αναγέννηση του νεοπλατωνισμού ως απάντηση στον θωμισμό και σε σύγχρονα φιλοσοφικά κινήματα στη Γαλλία κατά τον 19^ο και 20^ο αι. Συμπληρωματικά, θα αναφερθούμε στην παρουσία (νεο)πλατωνικών ιδεών στη νεότερη και σύγχρονη ευρωπαϊκή ποίηση και λογοτεχνία.

📍 Ενότητα 2^η (Διδάσκων: Δρ. Ακίνδυνο Κανιαμός) **Φιλοσοφία και Θρησκεία: Κοσμολογία και Σωτηριολογία από τον Πλωτίνο στον Φιτσίνο**

Το δεύτερο μέρος του μαθήματος πραγματεύεται την εξέλιξη θεμάτων κοσμολογίας από την Ύστερη Αρχαιότητα στην Αναγέννηση, ιδωμένων υπό το πρίσμα της νεοπλατωνικής ψυχολογίας και την σωτηριολογίας.

Θα μας απασχολήσουν ζητήματα, όπως:

- Κόσμος και Ψυχή: κάθοδος και άνοδος της ψυχής εντός του ορατού σύμπαντος
- Μορφές και είδη Αστρολογίας στον Νεοπλατωνισμό
- Θεοποίηση και ὄχημα-πνεῦμα
- Μαγεία και θεουργία στη νεοπλατωνική παράδοση
- Κάθαρση της ψυχής και αλληλεπίδραση με τους ουράνιους θεούς

Κείμενα:

- Επιλεγμένα αποσπάσματα πλατωνικών διαλόγων (Τίμαιος, Φαίδρος, Πολιτεία κ.α.)

- Ερμητικά κείμενα (τα οποία δικαίως συγκαταλέγει ο John Dillon στην κατηγορία του "Platonic Underworld")

- Αποσπάσματα από έργα Νεοπλατωνικών φιλοσόφων, όπως ο Πλωτίνος, ο Πορφύριος, ο Ιάμβλιχος, ο Πρόκλος και ο Μαρσίλιο Φιτσίνο

* Αυτή η επιλογή κειμένων παρέχει μια βάση για τη διερεύνηση των πλατωνικών και νεοπλατωνικών πλαισίων που διαμορφώνουν τη θεματική εστίαση της συγκεκριμένης ενότητας στην αλληλεπίδραση κοσμολογίας και σωτηριολογίας.

© Ενότητα 3^η (Διδάσκουσα: Δρ. Αργυρώ Λιθαρή)

Φιλοσοφία και Επιστήμη:

Ο πλατωνικός *Τίμαιος* και η *Υποτύπωση Αστρονομικών Υποθέσεων* του Πρόκλου

Το τρίτο μέρος του μαθήματος επικεντρώνει στη σχέση φιλοσοφίας και επιστήμης, με αφορμή τον πλατωνικό *Τίμαιο*, το υπόμνημα *Εις Τίμαιον* και την *Υποτύπωση Αστρονομικών Υποθέσεων* του Πρόκλου. Εξετάζει τόσο τις πλατωνικές και πτολεμαϊκές καταβολές της ύστερης αρχαίας αστρονομίας όσο και, συμπληρωματικά, όψεις της πρόσληψης της νεοπλατωνικής μεταφυσικής και φυσικής φιλοσοφίας και επιστήμης στον Αραβικό κόσμο, στο Βυζάντιο και στη Δυτική Ευρώπη.

3.1. Φιλοσοφία και Αστρονομία

- Η φιλοσοφία του Πρόκλου και η πρόσληψή της: από τον Διονύσιο Αρεοπαγίτη στο *Liber de Causis*
- Η αστρονομική έρευνα τον 5ο αι. μ.Χ.: Η *Υποτύπωση Αστρονομικών Υποθέσεων*
Κείμενα:
 - *Υποτ. I* §§1-10, 32-36 (Προοίμιο)
 - *Υποτ. VII* §§1, 50-58 (Ανακεφαλαίωση)
 - Μια ματιά στις ενδιάμεσες §§: Αρχές, στόχοι και μέθοδος αστρονομίας | παρατηρησιακή – μαθηματική αστρονομία & «φιλοσοφική» αστρονομία | αστρονόμοι – Πρόκλος: συγκλίσεις & αποκλίσεις

3.2. Ο *Τίμαιος*: Αιών και χρόνος από τον Πλάτωνα στον Πρόκλο

- Πλάτων, *Τίμαιος*: περιεχόμενο και ιστορική διαδρομή, αιώνας και χρόνος
- Πρόκλος, *Υπόμνημα στον Τίμαιο*: Τα δώρα του Δημιουργού στον κόσμο
Κείμενα:
 - *Εις τον Τίμ.* II.2.22-4.8
 - *Εις τον Τίμ.* III.8.12-23
 - *Εις τον Τίμ.* III.10.2-11.19, III.12.12-14.2
 - *Εις τον Τίμ.* III.24.30-27.8

3.3. Χρόνος και ουράνια σώματα: το ορατό σύμπαν

- Η διττή δημιουργία κόσμου
- Είδη χρόνου και ο ρόλος των ουρανίων σωμάτων
- Ουράνιες σφαίρες και ουράνια σώματα, είδη ουρανίων κινήσεων, υποσελήνιος κόσμος
- Συμπεράσματα: το ορατό σύμπαν από τον Πλάτωνα και τον Κλαύδιο Πτολεμαίο στην Αναγέννηση
Κείμενα:
 - *Εις τον Τίμ.* III.53.1-55.2.
 - *Εις τον Τίμ.* III.55.2-57.14
 - *Εις τον Τίμ.* III.57.14-58.4
 - *Εις τον Τίμ.* III.59.15-60.23
 - *Εις τον Τίμ.* III.69.2-28

© Ενότητα 4^η (Διδάσκων: Καθηγητής Κωνσταντίνος Ράντης)

Νεοπλατωνισμός και Γερμανικός Ιδεαλισμός

Στο επίκεντρο του τετάρτου μέρους του μαθήματος βρίσκεται η «διαλεκτική του ενός» του Πρόκλου και η πρόσληψή της από τον G.W.F. Hegel στη θεωρησιακή διαλεκτική του (spekulative Dialektik). Για να μεθερμηνεύσει τη «διαλεκτική του ενός» του Πρόκλου ο Hegel βασίζεται στα έργα του Πρόκλου *Στοιχείωσις θεολογική* και *Περί της κατά Πλάτωνα θεολογίας*. Η μεθερμηνεία της «διαλεκτικής του ενός» απαντά στις *Παραδόσεις για την Ιστορία της φιλοσοφίας*, στην *Επιστήμη της Λογικής* και στην *Εγκυκλοπαίδεια* του Hegel. Η αντικειμενική νεοπλατωνική διαλεκτική του Πρόκλου είναι ένα προστάδιο για την απόλυτη υποκειμενικότητα της εγγεληνής διαλεκτικής, καθώς ο Hegel κατανοεί τους προσδιορισμούς του νοείν συνάμα και ως προσδιορισμούς του είναι (Denkbestimmungen an und für sich).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο είτε εξ αποστάσεως</p>																					
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην επικοινωνία με τους φοιτητές και στη συγγραφή της εργασίας</p>																					
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="639 539 1038 607">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1038 539 1375 607">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="639 607 1038 663">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1038 607 1375 663">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 663 1038 736">Φροντιστήριο</td> <td data-bbox="1038 663 1375 736">13</td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 736 1038 826">Μελέτη και ανάλυση Σημειώσεων και βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1038 736 1375 826">21</td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 826 1038 904">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1038 826 1375 904">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 904 1038 960">Παρουσίαση εργασίας</td> <td data-bbox="1038 904 1375 960">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 960 1038 1016"></td> <td data-bbox="1038 960 1375 1016"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 1016 1038 1072">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1038 1016 1375 1072">200</td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 1072 1038 1128"></td> <td data-bbox="1038 1072 1375 1128"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="639 1128 1038 1167"></td> <td data-bbox="1038 1128 1375 1167"></td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	26	Φροντιστήριο	13	Μελέτη και ανάλυση Σημειώσεων και βιβλιογραφίας	21	Συγγραφή εργασίας	100	Παρουσίαση εργασίας	40			Σύνολο Μαθήματος	200					
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	26																					
Φροντιστήριο	13																					
Μελέτη και ανάλυση Σημειώσεων και βιβλιογραφίας	21																					
Συγγραφή εργασίας	100																					
Παρουσίαση εργασίας	40																					
Σύνολο Μαθήματος	200																					
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη /</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: η ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική). Στη γραπτή εργασία, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου, καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας.</p>																					

<p>Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τα κριτήρια της αξιολόγησης: Παρακολούθηση/συμμετοχή/μελέτη: 30% Εκπόνηση γραπτής εργασίας: 50% Παρουσίαση της γραπτής εργασίας στο φροντιστήριο: 20%</p>	
--	---	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Burlington VT: Ashgate.

- Armstrong, A. H. 1967. *Plotinus*. The Cambridge History of Later Greek and Early Medieval Philosophy. Cambridge: CUP. * Ελλην. Μτφρ. Ν. Παπαδάκης και Μ. Κόφρα, 2006. Αθήνα: Αρχέτυπο.
- Beierwaltes, W. „Hegel und Proklos“. Rüdiger Bubner and Konrad Cramer and Reiner Wiehl, eds. 1970. *Hermeneutik und Dialektik. Festschrift H.-G. Gadamer*, Vol. 2. Tübingen: J.C.B. Mohr, p. 243-277.
- Beiser, F. C. 1996, *The Sovereignty of Reason: The Defense of Rationality in the Early English Enlightenment*, Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Blumenthal, H. J. 1971. *Plotinus' Psychology. His Doctrines of the Embodied Soul*. The Hague: Nijhoff.
- Chiaradonna, R. ed. 2005. *Studi sull'anima in Plotino*. Napoli: Bibliopolis.
- ----- 2023. *Ontology in Early Neoplatonism. Plotinus, Porphyry, Iamblichus*. Commentaria in Aristotelem Graeca et Byzantina 9. Berlin: De Gruyter.
- Corrigan, K. and J. Turner, eds. 2007. *Platonisms, Ancient, Modern, and Postmodern*. Leiden: Brill.
- Cumont, F. 1911. *The Oriental Religions in Roman Paganism*. Chicago IL: The Open Court Publishing Company.
- D'Hoine, P., J. Opsomer, and I.-F. Viltanioti, eds. 2021. *Logic and Exegesis: The Logical Reconstruction of Arguments in the Greek Commentary Tradition. History of Philosophy & Logical Analysis* 24.1-2.
- Dillon J. and L. P. Gerson, 2004. *Neoplatonic Philosophy. Introductory Readings*. Indianapolis and Cambridge: Hackett Publishing Company, Inc.
- Dillon, J. and A. Timotin, eds. 2015. *Platonic Theories of Prayer*. Leiden and Boston, MA: Brill.
- Dörrie, H., J.-H. Waszink, and W. Theiler, eds. 1966. *Porphyre. Entretiens sur l'Antiquité classique* 12. Vandoeuvres: Fondation Hardt.
- Edwards, M. 2000. *Neoplatonic Saints: The Lives of Plotinus and Proclus by Their Students*. Translated texts for historians 35. Liverpool: Liverpool University Press.
- ----- 2006. *Culture and Philosophy in the Age of Plotinus*. London: Duckworth.
- ----- 2021. *The Routledge Handbook of Early Christian Philosophy*. London: Routledge.
- Emilsson, E. 2017, *Plotinus*. London: Routledge.
- Festugière, A.-J. 2014. *La Révélation d'Hermès Trismégiste*, vols. I-IV. Édition revue et corrigée avec la collaboration de C. Luna, H. D. Saffrey et N. Roudet. Paris: Les Belles Lettres [1944-1954¹].
- Finamore, J. F. 1985. *Iamblichus and the Theory of the Vehicle of the Soul*. Chico CA: The American Philological Association.
- Fowden, G. 1986 [1993²]. *The Egyptian Hermes. A Historical Approach to the Late Pagan Mind*. First Princeton Paperback printing, with corrections and a new preface, Princeton NJ: Princeton University Press.
- Gerson, L. P. ed. 1996. *The Cambridge Companion to Plotinus*. Cambridge: CUP.
- ----- ed. 2011. *The Cambridge History of Philosophy in Late Antiquity*. 2 vols. Cambridge: CUP.
- ----- and J. Wilberding, eds. 2022. *The New Cambridge Companion to Plotinus*. Cambridge: CUP.
- Gourinat, M. 1996. "La querelle de l'ontothéologie. L'interprétation de la théologie médiévale par Heidegger." *Cahiers de recherches médiévales* 2: 85-93
- Hadot, P. 1973. *Plotin ou la simplicité du regard*. Paris: Études Augustiniennes. * Ελλην. Μτφρ: Ε. Δελλή, 2007. Αθήνα: Αρμός.
- Hankey, W. H. 2000. "Le rôle du néoplatonisme dans le tentatives postmodernes français d'échapper à l'ontothéologie." *Actes du XXVIIe Congrès de l'Association des Sociétés de Philosophie de Langue Française. La métaphysique: son histoire, sa critique, ses enjeux*, eds. L. Langlois et J.-M. Narbonne, 36-43. Paris/Québec: Librairie Philosophique J. Vrin/Les Presses de l'Université Laval.
- Hladky, V. 2024. *The Philosophy of Gemistos Plethon. Platonism in Late Byzantium, between Hellenism and Orthodoxy*. London: Routledge.

- Hutton, S. 2012. "The Cambridge Platonists and the Scottish Enlightenment." *Canadian Journal of Philosophy*, 42(1): 8–26.
- ----- 2015, *British Philosophy in the Seventeenth-Century*, Oxford: Oxford University Press.
- ----- ed., 2017, "The Cambridge Platonists." Special Issue of *The British Journal of the History of Philosophy* 25, 5.
- Ierodiakonou, K. ed. 2004. *Byzantine Philosophy and its Ancient Sources*. Oxford: OUP.
- Καλλιγιάς, Π. 1990-2018. *Πλωτίνου, Εννεάδες. Αρχαίο Κείμενο, μετάφραση, σχόλια*. 7 τόμοι. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών.
- Karamanolis, G. and A. Sheppard, eds. 2007. *Studies on Porphyry*. London: Institute of Classical Studies, University of London.
- Lithari, A. 2025. *Proclus, 'Hypotyposis Astronomicarum Positionum'. Introduction, Text, Translation, and Commentary with a Study of the Diagrams and Illustrations*. Berlin; Boston: De Gruyter.
- Marmodoro, A. and I.-F. Viltanioti, eds. 2017. *Divine Powers in Late Antiquity*. Oxford: OUP.
- Nightingale, A. 2021. *Philosophy and Religion in Plato's Dialogues*. Cambridge and New York NY: CUP.
- O'Meara, D. J. 2005. *An Introduction to the Enneads*. Oxford: Clarendon Press.
- Πελεgrίνης, Θ. 2015. *Μάγοι της Φιλοσοφίας*. Αθήνα: Πεδίο.
- Ράντης, Κ. 2015. *Εισαγωγή στη διαλεκτική. Από τον Πλάτωνα ως τον Μαρκούζε*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Remes, P. 2008. *Neoplatonism*. Stocksfield: Acumen.
- Roberts, J. D., 1968. *From Puritanism to Platonism in Seventeenth-Century England*. The Hague: Nijhoff.
- Rogers, G.A.J., J.-M. Vienne, Y.-C. Zarka, eds. 1997. *The Cambridge Platonists in Philosophical Context. Politics, Metaphysics and Religion*, Dordrecht: Kluwer.
- Shaw, G. 1995¹. *Theurgy and the Soul: The Neoplatonism of Iamblichus*. University Park: Pennsylvania State University Press [2014², revised edition, Kettering, OH: Angelico Press/Sophia Perennis].
- Sinclair, M. 2019, *Bergson*. London: Routledge
- Siniosoglou, N. 2011. *Radical Platonism in Byzantium: Illumination and Utopia in Gemistos Plethon*. Cambridge: CUP.
- Smith, A. 1972. *Porphyry's Place in the Neoplatonic Tradition. A Study in Post-Plotinian Neoplatonism*. The Hague: Martinus Nijhoff.
- ----- 2011. *Plotinus, Porphyry, and Iamblichus. Philosophy and Religion in Neoplatonism*. Farnham: Ashgate Variorum.
- Sonderegger, E. 2004. *Proklos. Grundkurs über Einheit*. Sankt Augustin: Academia Verlag.
- Sperl, St. and Y. Dedes, eds. 2022. *Faces of the Infinite: Neoplatonism and Poetry at the Confluence of Africa, Asia, and Europe*. Oxford: OUP.
- Στείρης, Γ. 2010. *Φιλοσοφία και Κόσμος. Κοσμολογικές αντιλήψεις κατά τους Μέσους Χρόνους και την Αναγέννηση*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
- ----- 2016. *Η Παράδοση της Αναγέννησης. Βυζαντινή και Δυτική Φιλοσοφία τον 15^ο αι.* Αθήνα: Παπαζήσης.
- Tanaseanu-Döbler, I., 2013, *Theurgy in Late Antiquity. The invention of a ritual tradition*. Beiträge zur europäischen Religionsgeschichte 1. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- Tarrant, H., D. A. Layne, D. Baltzly, and F. Renaud, eds. 2017. *Brill's Companion to the Reception of Plato in Antiquity*. Leiden/Boston: Brill.
- Van Liefferinge, C. 1999. *La Théurgie. Des Oracles Chaldaïques à Proclus*. Liège: Kernos (Centre International d'Étude de la Religion Grecque Antique).
- Viltanioti, I.-F. ed. 2024. "New Light." *The International Journal of the Platonic Tradition* 18, 1: *Special Issue in Honour of the Twentieth Anniversary of the Bibliotheca Alexandrina*.
- Wallis, R. T. 1995. *Neoplatonism*. Second Edition with a Foreword and Bibliography by Lloyd P. Gerson. Bristol: Bristol Classical Press. * Ελλην. Μτφρ: Γ. Σταματέλλος, 2000. Αθήνα: Αρχέτυπο.
- Woodhouse, C. M. 1986. *George Gemistos Plethon: The Last of the Hellenes*. Oxford: OUP.

Διαδικτυακές πηγές

- <https://plato.stanford.edu/>
- <https://historyofphilosophy.net/later-antiquity/late-antiquity>
- https://athens-alexandria.ims.forth.gr/?page_id=115

Συναφή Επιστημονικά περιοδικά

- *The International Journal of the Platonic Tradition*
- *Ancient Philosophy*
- *Phronesis*
- *Dionysius*
- *Methexis*
- *Elenchos*

κ.α.

ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 403	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕ Σ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	

εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
		14
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ (ενδεχόμενη μεταπτυχιακή εργαστηριακή έρευνα σε ένα	

γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	από τα τέσσερα Ερευνητικά Εργαστήρια του Τμήματος και παρουσίαση ερευνητικών αποτελεσμάτων στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Ερευνητικού Εργαστηρίου)
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ/ΑΓΓΛΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://ecourse.uoi.gr/

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα	
<p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 	
<p>Με την ολοκλήρωση της εργασίας οι φοιτητές θα είναι σε θέση να κατέχουν τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής σκέψης. • Συστηματική προσπάθεια παραγωγής νέων ερευνητικών ιδεών. • Ενθάρρυνση της ερευνητικής πρωτοτυπίας. • Εξοικείωση με τις βασικές μεθόδους βιβλιογραφικής έρευνας. • Άσκηση στην ικανότητα σύνθεσης επιμέρους θεματικών και σχεδιασμός του ερευνητικού όλου. 	
Γενικές Ικανότητες	
<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p>
<p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Άλλες...</p> <p>.....</p>

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Προσαρμοστικότητα σε νέες καταστάσεις
- Αυστηρή και συνεκτική λογική συγκρότηση και συνεπή διατύπωση επιχειρημάτων και στέρεων φιλοσοφικών θέσεων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η εργασία πρέπει να έχει την παρακάτω δομή:

- Εξώφυλλο
- Περίληψη (ελληνικά και αγγλικά)
- Λέξεις κλειδιά (ελληνικά και αγγλικά)
- Πίνακες (σχημάτων, index, εικόνων κτλ.)
- Περιεχόμενα – Πρόλογος (και, προαιρετικά, ευχαριστίες) – Εισαγωγή
- Κεφάλαια – Επίλογος – Βιβλιογραφία (σε πρότυπο APA 7) – Παραρτήματα (προαιρετικά)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Κύριες βιβλιογραφικές συμβάσεις/συστήματα αναφορών και τελικής βιβλιογραφίας.

Chicago style:

https://www.lib.teiep.gr/images/stories/BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ_ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΠΡΟΤΥΠΑ_ΚΑΙ_ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ_ΟΚΤ_2018_ΠΙ.pdf

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Συνεργασία με την/τον διδάσκουσα/οντα.	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση powerpoint. • Χρήση διαδικτυακών πηγών Κεντρικής Βιβλιοθήκης Π.Ι. και λοιπών τεκμηρίων. • Χρήση του e-course για ανάρτηση υλικού. • Χρήση των βιβλιοθηκών των ερευνητικών εργαστηρίων. 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Συγγραφή ΔΜΕ</p> <p>Έλεγχος παραπομπών</p> <p>Αυτοδύναμη μελέτη</p> <p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <p>150</p> <p>100</p> <p>100</p> <p>350</p>

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p style="text-align: center;"><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλ</i></p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται λαμβάνοντας υπόψιν τα παρακάτω στοιχεία:</p> <p>τη βιβλιογραφική έρευνα και την τήρηση των κανόνων ερευνητικής μεθοδολογίας και δεοντολογίας, την πρωτοτυπία του υλικού, το επίπεδο κατανόησης του φιλοσοφικού κειμένου, την ποιότητα της δημόσιας προφορικής παρουσίασης.</p>
--	--

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η συνιστώμενη βιβλιογραφία προκύπτει από το εκάστοτε θέμα της διπλωματικής εργασίας σε συνεννόηση με την/τον επιβλέπουσα/οντα καθηγήτρια/καθηγητή.

**POSTGRADUATE COURSES – RESEARCH
SEMINARS**

COURSE OUTLINES

FALL SEMESTER 2024-2025

SPRING SEMESTER 2025

1ST SEMESTER

1. RESEARCH METHODOLOGY I

GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE PROGRAM GREEK PHILOSOPHY-PHILOSOPHY OF THE SCIENCES		
COURSE CODE	ΔΕΦ 101	SEMESTER	A
COURSE TITLE	RESEARCH METHODOLOGY I Topic: “Traditional and Critical Theory”. INSTRUCTORS ASSOCIATE PROFESSOR KONSTANTINOS RANTIS PROFESSOR MARIA POURNARI		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>	WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS	
LECTURES AND PRACTICAL EXERCISES	3	14	
<i>Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).</i>			
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	SPECIAL BACKGROUND		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	MODERN GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://ecourse.uoi.gr/		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
<i>The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.</i>
<i>Consult Appendix A</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the</i>

- Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B
- Guidelines for writing Learning Outcomes

I. The first part of the course deals with the epistemological problems of formulating a scientific theory, as well as the criteria of the conceptual structure of scientific research data. The positions of logical positivism and meta-positivist epistemology are analyzed regarding methodological issues which are related with the demand for the unity of the sciences, as well as the controversy over the explanation and understanding of phenomena.

The expected learning outcomes concern the knowledge of the epistemology of sciences, as well as the conceptual conception of the characteristics of the phenomena. Knowledge of the sources and criteria for checking the validity of scientific theories about nature and society will result in students understanding the methodology of the scientific enterprise and the ontological investigation of reality.

In the course, Karl R. Popper's (1959) "A survey of some fundamental problems" will be read and discussed.

II. The second part of the course deals with Max Horkheimer's programmatic critique of knowledge as put forth in his work "Traditional and Critical Theory" (1937). Horkheimer links scientific with social critique on the one hand, while on the other he expounds the difference between traditional and critical theory. The term "traditional theory" is defined as the renewal of contemporary metaphysics and neopositivism, both of which characterizing the philosophy of the 20th century, which grounds in the deductive method of Descartes. The latter envisioned the positivistic ideal of a unified science that no longer made a basic distinction between rationalism and empiricism.

Traditional theory maintains the idea of operational practice and utility, although it is itself the result of the very living and working situation which it dismisses. Instead, it contents itself with the ordering of concrete experience, while it regards both the actual conditions for its practical application and its theoretical objective as being external to theory. Contrary to this, critical theory reveals the cognitive content of historical practice and transcends the fixed, positivistic dualisms, highlighting the two reasons why the palpable facts are socially preformed.

Horkheimer's distinction between traditional and critical theory implies the actual division between empirical research and philosophical thought, the connection of theory with the sense data, of theory with action and the social working process. Furthermore it implies the relation between knowledge and emancipation, between knowledge and society; it exposes the logical and structural differences between traditional and critical theory as well as the differences between descriptive and prescriptive (normative) statements; it claims the necessity of the unity of theory and practice, the mediation between culture and economics; the basic function of the critique of political economy and *determinate negation*, with the aim to establish a balance between philosophical thought and empirical research, so as to contribute to the formation of a society guided by reason.

By giving particular attention to Horkheimer's core arguments, later taken up by Theodor W. Adorno and Jürgen Habermas, the course participants will be enabled to critically evaluate a philosophical theory that has always negated the interrelation between knowledge and practical human interests. Moreover, they will learn to assess a theory based on the logic of experience and focused on the pursuit of quantified facts. On the other hand, the participants will concentrate on the self-reflective theory of knowledge of Critical Theory that links cognition to the emancipatory interests focused on tendency research. It is the final aim of this course to exercise its participants' faculty of judgment in order to enable them not only to recognize the validity of Horkheimer's project in our time, but also to assess its possible employability in comprehending and dealing with present theories of knowledge and current research programs.

In the course, Max Horkheimer's "Traditional and Critical Theory" will be read and discussed.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

<i>Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology</i> <i>Adapting to new situations</i> <i>Decision-making</i> <i>Working independently</i> <i>Team work</i> <i>Working in an international environment</i> <i>Working in an interdisciplinary environment</i> <i>Production of new research ideas</i>	<i>Project planning and management</i> <i>Respect for difference and multiculturalism</i> <i>Respect for the natural environment</i> <i>Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues</i> <i>Criticism and self-criticism</i> <i>Production of free, creative and inductive thinking</i> <i>Others...</i>
---	--

The competences cultivated within the course are:

- Independent research as well as teamwork,
- interdisciplinary research,
- respect for diversity and multiculturalism,
- respect for the natural environment
- the demonstration of social, professional, ethical responsibility and sensitivity to gender issues
- the exercise of criticism and self-criticism,
- as well as the analysis and resolution of current social issues of our time.

SYLLABUS

Philosophy of Sciences

1. Logical Positivism
2. Individualism-Holism
3. Historical turn
4. Scientific change: progress and rationality
5. Hermeneutics
6. Understanding

Traditional and Critical Theory

1. Introduction
2. Traditional Theory
 1. Model
 2. Relation between theory and sense data
 3. Relation between theory and practice
 4. Relation between theory and social work process
 5. Perception
3. Critical Theory
 1. The ideas of rational society
 2. Relation between knowledge and society
 3. Knowledge and emancipation
4. Relation between traditional and critical theory
 1. Logical and structural difference
 2. Descriptive and normative propositions
 3. Unity of theory and practice
 4. Relation between culture and economy
 5. Critique of political economy and determinate negation
5. Critical review and perspective

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

<p>DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i></p>	Face-to-face and Distance learning.	
<p>USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY <i>Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students</i></p>	Use of ICT in teaching and as method of communicating with students and for research work.	
<p>TEACHING METHODS <i>The manner and methods of teaching are described in detail. Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.</i></p> <p><i>The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS</i></p>	<p>Activity</p>	<p>Semester workload</p>
	Lectures	26
	Tutorials	13
	Study and analysis of bibliography	101
	Essay Presentation	50
	Essay writing	160
	Course Total	350
<p>STUDENT PERFORMANCE EVALUATION <i>Description of the evaluation procedure</i></p> <p><i>Language of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other</i></p> <p><i>Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</i></p>	<p>Language of evaluation: Greek</p> <p>Methods of evaluation: written essay; personal choice and use of relevant literature besides the provided texts; use of other texts written by the applicant; presenting the works and works within the framework of the tutorial.</p> <p>The evaluation criteria: Monitoring / participation / study: 30% Essay Writing: 50% Written work, essay report, oral examination: 20%</p>	

RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Related academic journals:

SOURCE

- Kouzelis, Gerasimos (ed.), *Epistemological Texts*, Athens: Nissos 1993.
- Kouzelis, Gerasimos. & Psychopedis, Kosmas. (eds.), *Epistemology of Social Sciences, Texts*, Athens: Nissos 1996.
- Horkheimer, Max: "Traditionelle und kritische Theorie" (1937), In Max Horkheimer, *Gesammelte Schriften*, Alfred Schmidt/Gunzelin Schmid Noerr (Eds), Vol. 4, Frankfurt am Main: S. Fischer, 1988, pp. 162-216.
- Horkheimer, Max: "Nachtrag" (1937), In Max Horkheimer, *Gesammelte Schriften*, Vol. 4, Frankfurt am Main: S. Fischer, 1988, pp. 217-225.
- Horkheimer, Max: «Der neueste Angriff auf die Metaphysik» (1937), In Max Horkheimer, *Gesammelte Schriften*, Alfred Schmidt/Gunzelin Schmid Noerr (eds), Vol. 4, Frankfurt am Main: S. Fischer, 1985 pp. 108-161.

- Horkheimer, Max/Marcuse, Herbert: "Philosophie und kritische Theorie", *Zeitschrift für Sozialforschung*, Jg. VI/1937, pp. 625–647.

BIBLIOGRAPHY

- Baltas A. & K. Stergiopoulos (eds.), *Philosophy and Sciences in the 20th century*, vol. 1, Heraklion UPC 2013.
- Baltas A. & Th. Dimitrakos. (eds.), *Philosophy and Sciences in the 20th century*, vol. 2, Heraklion UPC 2023.
- Adorno, Theodor W.: *Erkenntnistheorie* (1957/58), In Theodor W. Adorno, *Nachgelassene Schriften*, Abteilung IV: *Vorlesungen*, Karel Markus (eds), Vol. 1, Berlin: Suhrkamp, 2018.
- Adorno, Theodor W.: *Metakritik der Erkenntnistheorie. Studien über Husserl und die phänomenologischen Antinomien* (1956), In Theodor W. Adorno, *Gesammelte Schriften*, Rolf Tiedemann (eds), Vol. 5, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 3η Ed. 1990.
- Albert, Hans/Topisch, Ernst (eds): *Werturteilsstreit*, Darmstadt: WBG, 2th Ed. 1979.
- Bonß, Wolfgang/Honneth, Axel: *Sozialforschung als Kritik. Zum sozialwissenschaftlichen Potential der Kritischen Theorie*, Frankfurt am Main: Suhrkamp 1982.
- Bolte, Gerhard: *Von Marx bis Horkheimer: Aspekte kritischer Theorie im 19. und 20. Jahrhundert*, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1995.
- Carnap, Rudolf: *Scheinprobleme in der Philosophie und andere metaphysikkritische Schriften*, Thomas Mormann (eds), Hamburg: Meiner, 2004.
- Descartes, René: *Discours de la methode pour bien conduire sa raison, et chercher la verite dans les sciences* (fr.–dt.), Hamburg: Meiner 1990.
- Dubiel, Helmut: *Kritische Theorie der Gesellschaft. Eine einführende Rekonstruktion von den Anfängen im Horkheimer–Kreis bis Habermas*, 3th Ed., Weinheim/München: Juventa Verlag 2001.
- Gabriel, Gottfried: *Grundprobleme der Erkenntnistheorie. Von Descartes zu Wittgenstein*, 3η έκδ., Paderborn: Schöningh, 2008.
- Habermas, Jürgen: «Erkenntnis und Interesse», In Jürgen Habermas, *Technik und Wissenschaft als „Ideologie“*, Frankfurt am Main: Suhrkamp 1969, pp. 146–168.
- Habermas, Jürgen: *Erkenntnis und Interesse*, Hamburg: Meiner, 2008.
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich: *Phänomenologie des Geistes* (1807), Hans–Friedrich Wessels/Heinrich Clairmont (eds), Hamburg: Meiner, 1988.
- Honneth, Axel: "Zur sozialen Dynamik von Missachtung. Zur Ortsbestimmung einer kritischen Gesellschaftstheorie", In Axel Honneth, *Das Andere der Gerechtigkeit. Aufsätze zur praktischen Philosophie*, Frankfurt am Main: Suhrkamp 2000, pp. 88–109.
- Honneth, Axel: „Traditionelle und kritische Theorie“, In Axel Honneth (eds), *Schlüsseltexte der Kritischen Theorie*, Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 2006, pp. 229–232.
- Husserl, Edmund: *Die Krisis der europäischen Wissenschaften und die transzendente Phänomenologie. Eine Einleitung in die phänomenologische Philosophie*, Elisabeth Ströker (eds), Hamburg: Meiner, 2012.
- Kant, Immanuel: *Kritik der reinen Vernunft* (1787), Raymund Schmidt (eds), Hamburg: Meiner, 3th Ed. 1990.
- Marx, Karl: *Grundrisse der Kritik der politischen Ökonomie* (1857/58), In Marx Engels Werke, Vol. 42, Berlin: Dietz 1983.
- Maus, Heinz/Fürstenberg, Friedrich: *Der Positivismusstreit in der deutschen Soziologie*, Neuwied/Berlin: Luchterhand, 1969.

- Peters, Martina/Peters Jörg (eds): *Moderne Philosophiedidaktik. Basistexte*, Hamburg: Meiner, 2019.
- Popper, Karl R.: *Die beiden Grundprobleme der Erkenntnistheorie*, Troels Eggers Hansen (eds), Tübingen: Mohr Siebeck, 1979.
- Ψυχοπαίδης, Κοσμάς: «Προβλήματα θεμελίωσης των Κοινωνικών Επιστημών», In Γεράσιμος Κουζέλης/Κοσμάς Ψυχοπαίδης (eds), *Επιστημολογία των Κοινωνικών Επιστημών. Κείμενα*, Αθήνα: εκδόσεις νήσος, 1996, pp. 543–562.
- Ράντης, Κωνσταντίνος: «Honneth versus Horkheimer. Το Ινστιτούτο Κοινωνικής Έρευνας της Φραγκφούρτης και το νέο επιστημολογικό του παράδειγμα», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 114, 2004, pp. 3–25. <https://doi.org/10.12681/grsr.9274>
- Ράντης, Κωνσταντίνος: «Η γνωσιοθεωρία στη μαρξική κοινωνική θεωρία», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 123, 2007, pp. 113–144. <https://doi.org/10.12681/grsr.149>
- Ράντης, Κωνσταντίνος: «Οι διαλεκτικές ή ιστορικές εικόνες στην Κριτική Θεωρία των Χορκχάιμερ, Μπένγιαμιν και Αντόρνο», *Αξιολογικά*, τχ. 22, 2009, pp. 59–84.
- Ράντης, Κωνσταντίνος: «Η κοινωνική φιλοσοφία στο έργο του Max Horkheimer κατά τη δεκαετία του '30», στο *Η κοινωνική & πολιτική φιλοσοφία σήμερα. Αφιέρωμα στον ομότιμο καθηγητή κοινωνικής και πολιτικής φιλοσοφίας Παναγιώτη Νούτσο*, Κωνσταντίνος Ράντης (επιμ.), Αθήνα: εκδόσεις Παπαζήση, 2022, σ. 389–403.
- Ritsert, Jürgen: *Einführung in die Logik der Sozialwissenschaften*, Münster: Westfälisches Dampfboot, 2th Ed. 2003.
- Schmidt, Alfred: *Die Kritische Theorie als Geschichtsphilosophie*, München/Wien: Carl Hanser Verlag, 1975.
- Schmidt, Alfred: *Zur Idee der Kritischen Theorie. Elemente der Philosophie Max Horkheimers*, Frankfurt am Main/Berlin/Wien: Ullstein, 1979.
- Schmidt, Alfred: *Drei Studien über Materialismus. Schopenhauer, Horkheimer, Glücksproblem*, Frankfurt am Main/Berlin/Wien: Ullstein, 1979.
- Schweppenhäuser, Gerhard: *Kritische Theorie*, Stuttgart: Reclam, 2010.
- Türcke, Christoph/Bolte, Gerhard: *Einführung in die kritische Theorie*, Darmstadt: Primus Verlag, 1997.
- Strauss, Leo: «Die Unterscheidung von Tatsachen und Werten» (1953), In Hans Albert/Ernst Topisch (eds), *Werturteilsstreit*, Darmstadt: WBG, 2th Ed. 1979, pp. 73–91.
- Weber, Max: «Der Sinn der "Wertfreiheit" der soziologischen und ökonomischen Wissenschaften», In Max Weber, *Gesammelte Aufsätze zur Wissenschaftslehre*, In Johannes Winckelmann (eds), Tübingen: Mohr Siebeck, 7th Ed. 1988, pp. 488–539.
- Wittgenstein, Ludwig: *Philosophische Untersuchungen*, στο Ludwig Wittgenstein, *Werkausgabe*, Vol. 1, Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1984, pp. 225–618.

2. ANCIENT GREEK PHILOSOPHY

GENERAL

SCHOOL	SCHOOL OF PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE PROGRAM GREEK PHILOSOPHY-PHILOSOPHY OF THE SCIENCES		
COURSE CODE	ΔΕΦ 102	SEMESTER	A
COURSE TITLE	ANCIENT GREEK PHILOSOPHY Topic: «Υψίπολις -ἄπολις: philosophical dimensions of Ancient Tragedy and the interpretive approach of Friedrich Nietzsche INSTRUCTOR: PROFESSOR KONSTANTINOS TH. PETSIOS		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>	WEEKLY TEACHING HOURS		CREDITS
	3		8
<i>Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).</i>			
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	GENERAL BACKGROUND		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://ecourse@uoi.gr/		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
<i>The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.</i>
<i>Consult Appendix A</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area • Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B • Guidelines for writing Learning Outcomes

Our aim is to familiarize the students with the theoretical reflection developed during the classical period as well as the questions posed in Ancient Greek Tragedy. Along with the works of Plato and Aristotle, the Tragic Poets present the critical issues that concern man and the city. The understanding of the fundamental concepts formed during the 5th and 4th BC. they are the necessary conditions for the interpretation of the political phenomenon. In the context of the course we will present the perceptions of Fr. Nietzsche on Ancient Tragedy and particularly his criticism of Euripides.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

<i>Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology</i> <i>Adapting to new situations</i> <i>Decision-making</i> <i>Working independently</i> <i>Team work</i> <i>Working in an international environment</i> <i>Working in an interdisciplinary environment</i> <i>Production of new research ideas</i>	<i>Project planning and management</i> <i>Respect for difference and multiculturalism</i> <i>Respect for the natural environment</i> <i>Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues</i> <i>Criticism and self-criticism</i> <i>Production of free, creative and inductive thinking</i> <i>.....</i> <i>Others...</i> <i>.....</i>
---	--

Through the teaching of this specific course, students have the opportunity to familiarize themselves with fundamental features of ancient Greek philosophy and Ancient Greek Tragedy, which concern the functioning of the city. They understand the difference between direct democracy and modern representative democracy, as well as the important role of «*Isegoria*» in decision-making. In this way, their critical ability and creative thinking, which are a key feature of democratic behavior, are developed. An understanding of ancient political philosophy is an important prerequisite for students to grasp the foundations of modern political theory.

Also, by studying the thought of Fr. Nietzsche can perceive the causes that led to the crisis of European Civilization.

SYLLABUS

The course has a systematic character and makes use of historians determinations as eccentrics of the handling of the individual contributions and of conceptual definitions.

- The anthropological subjects
- The political dimension of the virtues
- Logos and Ethos
- Law and Laws
- Logos and Polis
- Fr. Nietzsche and the beginnings of modernity

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Face-to-Face.	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY <i>Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students</i>	Use of ICT in teaching and in communication with students.	
TEACHING METHODS <i>The manner and methods of teaching are described in</i>	Activity	Semester workload
	Lectures	30

<p><i>detail. Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.</i></p> <p><i>The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS</i></p>	Study and analysis of sources and bibliography	20
	Tutorials	10
	Essay Presentation	40
	Essay writing	100
	Course Total	200
<p>STUDENT PERFORMANCE EVALUATION</p> <p><i>Description of the evaluation procedure</i></p> <p><i>Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other</i></p> <p><i>Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</i></p>	<p>Research Study (70%). Tutorial Exercises (30%)</p>	

RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

*Αισχύλος, Σοφοκλής, Ευριπίδης – Έργα

- Lesky, Alvin, *Η τραγική ποίηση των Αρχαίων Ελλήνων*. Μετάφρ., Νικόλ Χουρμουζιάδης. Τόμοι Α' - Β', Αθήνα, 1987-2003.
- Nauck, Augustus, *Tragicorum Graecorum Fragmenta*, Lipsiae, 2¹⁸⁸⁹.
- Βουδούρης, Κωνσταντίνος, *Ψυχή και Πολιτεία. Έρευναι επί της πολιτικής φιλοσοφίας του Πλάτωνος*, Εν Αθήναις, 1970.
- Γεωργούλης, Κωνσταντίνος, *Αριστοτέλης ο Σταγειρίτης*, Θεσσαλονίκη, Ιστορική και λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής, 2009 (1962).
- Κύρκος Βασ. Α., *Αρχαίος Ελληνικός Διαφωτισμός και Σοφιστική*, Αθήνα, Παπαδήμας, 1993.
- Πέτσιος, Κωνσταντίνος, Θ., «Λόγος και Πόλις στην κλασική σκέψη», *Φιλοσοφείν* 14 (2016), σσ.147-159.
- ----, *Φιλοσοφία και Ρητορική στην Κλασική Σκέψη*, Αθήνα, Gutenberg, 2018.
- Diels H.,—Kranz,W., *Die Fragmente der Vorsokratiker*, Berlin, 17¹⁹⁷⁴.
- Diels, H.—Kranz, W., *Οί Προσωκρατικοί. Οί μαρτυρίες και τὰ άποσπάσματα*. Απόδοση στὰ Νέα Έλληνικά Βασ. Α. Κύρκος. Συνεργασία: Δημοσθένης Γ. Γεωργοβασιλης. Έπιμ., Βασ. Α. Κύρκος. Φιλολογική έποπτεία Γεώργιος Α.Χριστοδούλου. Τόμος Α΄. Αθήνα, 2005.
- Bormann, Karl, *Πλάτων*. Μετάφρ., Ιωάννης Καλογεράκος. Αθήνα, Καρδαμίτσα, 2006.
- Gigon,, Olof, «Η απαρχή της ελληνικής φιλοσοφίας», στο Κ. Π. Μιχαηλίδης (επιμ.), *Οι Προσωκρατικοί. Κείμενο και μετάφραση*, Αθήνα, Imago, 1984, σσ. 49-89.
- Kirk, Geoffrey S.- Raven, John E.- Schofield, Malcolm, *Οι Προσωκρατικοί Φιλόσοφοι*. Μτφρ., Δημοσθένης Κούρτοβικ, Αθήνα, Μ.Ι.Ε.Τ., 4 2001.

3. MODERN AND CONTEMPORARY PHILOSOPHY

GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE PROGRAM GREEK PHILOSOPHY-PHILOSOPHY OF THE SCIENCES		
COURSE CODE	ΔΕΦ 103	SEMESTER	A
COURSE TITLE	MODERN AND CONTEMPORARY PHILOSOPHY Topic: « Philosophy of Art and Aesthetics in Rousseau, Diderot, Burke, Kant, and Hegel». INSTRUCTORS ASSISTANT PROFESSOR CHRISTOS GRIGORIOU ASSISTANT PROFESSOR ANTONIOS KALATZIS ASSISTANT PROFESSOR SPIRIDON TEGOS		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>	WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS	
LECTURES AND PRACTICAL EXERCISES	3	8	
<i>Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).</i>			
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	GENERAL BACKGROUND		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	MODERN GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://ecourse.uoi.gr		

LEARNING OUTCOMES

<p>Learning outcomes</p> <p><i>The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.</i></p> <p><i>Consult Appendix A</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area</i> • <i>Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B</i> • <i>Guidelines for writing Learning Outcomes</i>

The **first part** of the course, taught by Spiridon Tegos, deals with the status of the reflexion over beauty, natural and artificial during the eighteenth century in France. In this context emphasis will be placed on the paradox of the actor in Diderot and the letter on d’Alembert about the spectacles where the ties between aesthetics in contemporary sense, social theory and moral philosophy are mostly visible.

The **second part** of the course, taught by Christos Grigoriou, deals with the aesthetic work of Edmund Burke and Immanuel Kant. In other words, it concerns Burke's *Philosophical Enquiry into the Origins of our Ideas of the Sublime and Beautiful* and the first part of Kant's *Critique of the Power of Judgment*. In this context, the focus of interest is the radical opposition between the sublime and the beautiful as expressed initially in Burke's empiricist terms and then in the context of Kant's subjective idealism. The purpose of the course can therefore be summarized as follows: a) the understanding of the different characteristics associated with the two aesthetic qualities. B) the demarcation of the different emotions with which they are connected, c) the monstrance of continuities and discontinuities between the work of the two philosophers regarding these qualities.

The **third part** of the course, taught by Antonios Kalatzis, investigates G.W.F. Hegels philosophy of art in order to exhibit the intertwining between aesthetics and social theory, which remains a point of reference for major works on art and social theory, such as T.W. Adorno’s *Aesthetic Theory* and A.C. Danto’s *After the End of Art*, until today. The course sets a fourfold goal: a) to delineate the main points of Hegel’s theory of art, b) to reconstruct the relation between aesthetics and social criticism, c) to reflect on the place and the function of art and of artistic beauty in late Modernity, and, d) to analyse Hegel’s concept of pre-discursive, artistic truth. The students will have the opportunity to engage in the close-reading of one of the major aesthetics texts of modern philosophy, the “Introduction” to Hegel’s *Lectures on Aesthetics*. Firstly, the student will delve into the Hegelian differentiation between art, religion, and philosophy as culminations of human knowledge, then into the Hegelian division and hierarchization between the different kinds of art, and, finally, into the special epistemic access to the society enabled by art. Hence, the course offers an ideal deepening, in modern and contemporary philosophy and in interdisciplinary thought.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

<p><i>Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology</i></p> <p><i>Adapting to new situations</i></p> <p><i>Decision-making</i></p> <p><i>Working independently</i></p> <p><i>Team work</i></p> <p><i>Working in an international environment</i></p> <p><i>Working in an interdisciplinary environment</i></p> <p><i>Production of new research ideas</i></p>	<p><i>Project planning and management</i></p> <p><i>Respect for difference and multiculturalism</i></p> <p><i>Respect for the natural environment</i></p> <p><i>Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues</i></p> <p><i>Criticism and self-criticism</i></p> <p><i>Production of free, creative and inductive thinking</i></p> <p>.....</p> <p><i>Others...</i></p> <p>.....</p>
--	---

Individual and joint research
interdisciplinary research
close reading
criticism and self-criticism
analysis of central texts of German Idealism
critical thinking

reflection on the contemporary place and function of art

SYLLABUS

First part: Denis Diderot and Jean-Jacques Rousseau

1. Introduction: What Aesthetic means in 18th century France?
2. Beauty in Diderot and D'Alembert
3. The Critique of Aesthetic Pleasure in Rousseau

Second part: Burke's and Kant's Aesthetics

1. Introduction: From the traditional theory of art to an aesthetics of nature
2. The sublime and the beautiful in Burke
 - 2.1 The foundation of the sublime and Beautiful on pain and pleasure
 - 2.2 Obscurity and Sympathy
 - 2.3 Burke's biomedical foundation of Aesthetics
3. The sublime and the beautiful in Kant
 - 3.1 The four points of the judgment on beauty
 - 3.2 The negative pleasure of the sublime
 - 3.3 Aesthetics and Ethics

Third part: Aesthetics after G.W.F. Hegel

1. Introduction
2. Art in the Context of Hegel's Philosophy of "Absolute Spirit"
 1. The Concept of "Absolute Spirit"
 2. The philosophical truth claim
 3. The religious truth claim
 4. The aesthetic truth claim
 5. The hierarchy of truth claims and social self-knowledge
3. Hegelian aesthetics
 1. The field of aesthetics
 2. Methodologies in aesthetics
 3. The concept of artistic beauty
 4. The division of arts

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Face to face and distance learning.
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	Use of ICT in teaching and as method of communicating with students and for research

Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students	work.
---	-------

TEACHING METHODS	Activity	Semester workload
<p>The manner and methods of teaching are described in detail.</p> <p>Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.</p> <p>The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS</p>	Lectures	26
	Tutorials	10
	Study and analysis of bibliography	24
	Essay Presentation	40
	Essay writing	100
	Course Total	200
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION	<p>Language of evaluation: Greek</p> <p>Methods of evaluation: written essay; personal choice and use of relevant literature besides the provided texts; use of other texts written by the applicant; presenting the works and works within the framework of the tutorial.</p> <p>The evaluation criteria: Monitoring / participation / study: 30% Written work, essay report, oral examination: 20% Essay Writing: 50%</p>	
<p>Description of the evaluation procedure</p> <p>Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other</p> <p>Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</p>		

RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

PRIMARY LITERATURE

Jean-Jacques Rousseau and Denis Diderot

- D. Diderot, *The Paradox of Acting*, trans. W. H. Pollock, Chatto & Windus, 1883
- J.-J Rousseau, *Letter to D'Alembert and writings for the theater*, Darmouth College Press, 2004

G.W.F. Hegel

- Hegel, G.W.F., *Vorlesungen über die Philosophie der Ästhetik I,II,III*, in: G.W.F. Hegel, *Werke in zwanzig Bänden*, Werkausgabe, hg. von Eva Moldenhauer und Karl Markus Michel Frankfurt: Suhrkamp, 1970 (Bd. 13–15)
- Hegel, G. W. F., *Hegel's Aesthetics – Lectures on Fine Art, Volumes I & II*, T. M. Knox (trans.), New York: O.U.P. 1975

Edmund Burke and Immanuel Kant

- Burke E. (1958). *A Philosophical Enquiry into the Origins of our Ideas of the Sublime and Beautiful*. J. T. Boulton (ed. Transl.). London: Routledge and Kegan Paul.

- —, (1990). *A Philosophical Enquiry into the Origins of our Ideas of the Sublime and Beautiful*.

Adam Philips (edit, intr.). Oxford: Oxford University Press

- Kant, I. (1902–). *Kritik der Urteilskraft, Kants gesammelte Schriften*, Volume 5, Berlin: Walter de Gruyter
- Kant I. (2000). *Critique of the Power of Judgment (The Cambridge Edition of the Works of Immanuel Kant)*. Paul Guyer (ed.), Paul Guyer and Eric Matthews (trans). Cambridge: Cambridge University Press.

SECONDARY LITERATURE

Jean-Jacques Rousseau and Denis Diderot

- *18th Century French Aesthetics*, <https://plato.stanford.edu/entries/aesthetics-18th-french/>
- Holley, Jaret “The Aesthetic dimensions of esteem in Rousseau: amour propre, general will and general taste”, *British Journal for the History of Philosophy*, 2021
- Harriman-Smith, James, “Comédien”-Actor-“Paradoxe”: The Anglo-French Sources of Diderot's "Paradoxe sur lecomédien". *Theater Journal*, 67,1, 2015

Edmund Burke

- Bourke, Richard (2015). *Empire and Revolution: The Political Life of Edmund Burke*. Princeton University Press.
- Lock, F. P. (2006). *Edmund Burke. Volume II: 1784–1797*. Clarendon Press.
- Monk S. M. (1960). *The Sublime*. New York: Ann Arbor Paperbacks.
- Shaw P. (2006). *The Sublime*. London and New York: Routledge.
- Sarafianos A. (2005), “Pain, Labour, and the Sublime: Medical Gymnastics and Burke Aesthetics”, *Representations*, 91, (1): 58–83.
- (2008), “The Contractility of Burke’s Sublime and Heterodoxies in Medicine and Art”, *Journal of the History of Ideas*, 69 (1): 23– 48.

Immanuel Kant

- Allison, Henry E. (2001). *Kant’s Theory of Taste: A Reading of the “Critique of Aesthetic Judgment”*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Clewis, Robert R. (2009). *The Kantian Sublime and the Revelation of Freedom*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Crowther, Paul (1989). *The Kantian Sublime: From Morality to Art*. (Oxford Philosophical Monographs), Oxford/New York: Clarendon Press/Oxford University Press
- Guyer, Paul (1979 [1997]). *Kant and the Claims of Taste*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Schaper, Eva (1979). *Studies in Kant’s Aesthetics*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

G.W.F. Hegel

- Apostolopoulos, D., “Merleau-Ponty, Hegel, and the Task of Phenomenological Explanation”, in: *Phänomenologische Forschungen* 2018 (1):27–52 (2018a)
- Danto A.C., “The End of Art: A Philosophical Defense”, in: *History and Theory* 37 (4): 127– 143 (1998)
- Gethmann-Siefert, A. “Hegels These vom Ende der Kunst und der ‘Klassizismus‘ der Ästhetik”, in: *Hegel-Studien* 1984 (19), 205–258
- Gethmann-Siefert, A., *Einführung in Hegels Ästhetik*, Stuttgart: UTB 2005
- Henrich, D., “The Contemporary Relevance of Hegel’s Aesthetics”, in: M. Inwood (ed.), *Hegel*. Oxford: O. U. P. 1985, 199–207

- Houlgate, St., “Introduction: An Overview of Hegel’s Aesthetics” (ed.), *Hegel and the Arts*, Evanston, IL: Northwestern University Press 2007a, xii–xxviii
- Houlgate, St. “Hegel on the Beauty of Sculpture”, in: St. Houlgate (ed.), *Hegel and the Arts*, Evanston, IL: Northwestern University Press 2007b, 56–89
- Houlgate, St., “Hegel, Danto and the ‘End of Art’”, in: N. Boyle and L. Disley (eds.), *The Impact of German Idealism: the Legacy of Post–Kantian German Thought*, 4 volumes, Cambridge: CUP (Volume 3, eds. C. Jamme and I. Cooper) 2013, 264–92
- Huddleston, A., “Hegel on Comedy: Theodicy, Social Criticism, and the ‘Supreme Task’ of Art,” in: *British Journal of Aesthetics* 54 (2): 227–40 (2014)
- Low, D., “Hegel and Merleau–Ponty on Modernism and Postmodernism”,
- Moland, L. L., “Truth and Beauty: Art as the Sensuous Appearance of the Idea”, in: L. L. Moland, *Hegel’s Aesthetics: The Art of Idealism*, Oxford: O.U.P. 2019, 23–52
- Pippin, R.B., “The Absence of Aesthetics in Hegel’s Aesthetics”, in: Fr.C. Beiser (ed.), *The Cambridge Companion to Hegel and Nineteenth–Century Philosophy*, Cambridge: C.U.P. 2008, 394–418
- Pippin, R. B., “Art and Truth: Heidegger and Hegel” in: Robert B. Pippin, *After the Beautiful. Hegel and the Philosophy of Pictorial Modernism*, Chicago and London: The University of Chicago Press 2014, 96–130
- Rush, Fr., *Irony and Idealism. Rereading Schlegel, Hegel, and Kierkegaard*, Oxford: Oxford University Press 2016
- Squire, M., “Introduction: Hegel and art history”, in: P. A. Kottman and M. Squire (eds.), *The Art of Hegel’s Aesthetics – Hegelian Philosophy and the Perspectives on Art History*, Paderborn: Wilhem Fink 2018, 23–67

2ND SEMESTER

1. RESEARCH METHODOLOGY II

GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE PROGRAM GREEK PHILOSOPHY-PHILOSOPHY OF THE SCIENCES		
COURSE CODE	ΔΕΦ 201	SEMESTER	B
COURSE TITLE	RESEARCH METHODOLOGY II: Topic: «Philosophical “discourses” in the 20th century: the analytic-continental divide».		

	INSTRUCTORS	
	PROFESSOR GOLFO MAGGINI	
	PROFESSOR PANAGIOTIS THEODOROU	
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>	WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS
	3	14
<i>Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).</i>		
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	ADVANCED LEVEL (SPECIALISED BACKGROUND)	
PREREQUISITE COURSES:	—	
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK	
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES	
COURSE WEBSITE (URL)	https://ecourse.uoi.gr	

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes	
<i>The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.</i>	
<i>Consult Appendix A</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area</i> • <i>Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B</i> • <i>Guidelines for writing Learning Outcomes</i> 	
<p>The seminar aims at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The familiarization of the student with the basic notions of the two “paradigms” of the 20th philosophical thought – the analytic and the continental. • Learning the basic methodology with which one studies the language and context of these paradigms. • Categorize the basic ideas and texts of the period and show the tendencies of the philosophical thought. • Showing the importance of this specific conflict for the development of the philosophical thought throughout the century. 	
General Competences	
<i>Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?</i>	
<i>Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology</i> <i>Adapting to new situations</i> <i>Decision-making</i> <i>Working independently</i> <i>Team work</i> <i>Working in an international environment</i> <i>Working in an interdisciplinary environment</i> <i>Production of new research ideas</i>	<i>Project planning and management</i> <i>Respect for difference and multiculturalism</i> <i>Respect for the natural environment</i> <i>Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues</i> <i>Criticism and self-criticism</i> <i>Production of free, creative and inductive thinking</i> <i>Others...</i>

The “Research Methodology” Seminar aims at:
 promoting a close, methodologically austere and historically informed approach of the most important philosophical works of contemporary thought,

- raising a critical thought over philosophical notions and arguments which need to be located within their philosophical contexts,
- cultivating the ability of conceptual categorizing and developing the assimilation of specialized philosophical languages.

SYLLABUS

The seminar examines, firstly, the basic elements of the transition from the 19th to 20th century philosophy putting emphasis on the first decades of the 20th century. It goes from the rise of philosophical hermeneutics in W. Dilthey and the beginnings of the philosophy of language in Frege and Russell to the four major philosophical figures of the '20s and '30s, that is, L. Wittgenstein, E. Husserl, M. Heidegger, and E. Cassirer as representatives of the predominant philosophical currents of philosophical analysis of language, phenomenology, and Neo-Kantianism, along with sciences and mathematics, for example Frege, with a special reference also to the analysis of language from G. E. Moore as answer to British Idealism. Secondly, the seminar turns to the analytic–continental divide, which originated in the first three decades of 20th century to consider it as a paradigmatic philosophical strife over the status of knowledge, science, and even ethics and aesthetics. Finally, the seminar attempts a complete assessment of the “divide” evaluating its function and impact on the shaping and further evolution of 20th and 21st century philosophical discourses.

TEACHING and LEARNING METHODS – EVALUATION

<p>DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i></p>	Face-to-face and distant learning.	
<p>USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY <i>Use of ICT in teaching, laboratory education, communication</i></p>	Use of ICT in teaching and for research.	
<p>TEACHING METHODS <i>The manner and methods of teaching are described in detail. Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.</i></p> <p><i>The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS with students</i></p>	<p>Activity</p>	<p>Semester workload</p>
	Seminars	100
	Individual study & bibliographical research	70
	Semester research Project	120
	Short weekly Essays	60
	Course Total	350

<p style="text-align: center;">STUDENT PERFORMANCE EVALUATION</p> <p><i>Description of the evaluation procedure</i></p> <p><i>Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other</i></p> <p><i>Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</i></p>	<p>Language of evaluation: Greek. Methods of Evaluation: Combination of Methods.</p> <p>Evaluation Criteria: short weekly essays & semester research project.</p> <p>Seminar attendance: Yes.</p>
--	---

RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

PRIMARY BIBLIOGRAPHY

- Ayer A.J., *Language, Truth, and Logic* (Greek edition: *Γλώσσα, αλήθεια και λογική*, μετάφραση: Λ. Τάταρη-Ντουριέ, Σύνταγμα, Athens 1994).
- Moore George Edward, *Refutation of Idealism* (Greek edition: *Αναίρεση του ιδεαλισμού*, μετάφραση: Ν.Μακρής, εκδ. Δρόμων, Αθήνα 2010).
- Heidegger Martin, *Being and Time* (Greek edition: *Είναι και Χρόνος*, τόμος πρώτος, μετάφραση: Γ. Τζαβάρας, Athens 1978, 1985).
- Heidegger, Martin & Cassirer, Ernst, (Greek edition: *Χάιντεγκερ Μάρτιν & Κασσίρερ Έρνστ, Η διαμάχη του Νταβός*, εκδ. Έρμα, Αθήνα 2019).
- Husserl Edmund, *Philosophy as Rigorous Science* (Greek edition: *Η φιλοσοφία ως αυστηρή επιστήμη*, μετάφραση-εισαγωγή Ν. Σκουτερόπουλος, εκδ. Ροές, Αθήνα).
- Wittgenstein Ludwig, *Tractatus Logico-Philosophicus*, (Greek edition: μετάφραση: Θ. Κιτσόπουλος, επιμέλεια: Ζ. Λορεντζάτος, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1978).

SECONDARY BIBLIOGRAPHY

- Critchley, Simon, *Continental Philosophy. A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2001 (Greek edition).
- Dummett Michael, *The Nature and Future of Philosophy*, Columbia University Press, New York 2010 (Greek edition).
- Friedman, Michael, *A Parting of the Ways: Carnap, Cassirer, and Heidegger*, Open Court, Chicago IL 2000.
- Hatzimoysis Anthony, «Analytic and Continental Philosophy: Methodological
- Remarks», *Deukalion* 30/1-2 (2013), pp.188-294.
- Hatzimoysis Anthony, *Philosophical Portrets* (in Greek: Polis Editions, Athens 2017).
- Jackson F., Smith M. (eds), *The Oxford Handbook of Contemporary Philosophy*, Oxford University Press, Oxford-New York 2008.
- Moran Dermot, “The Analytic-Continental Divide: Teaching Philosophy in an Age of Pluralism”, in: D. Evans, I Kucuradi (eds), *Teaching Philosophy in the Eve of Twenty-First Century*, Meteksan, Ankara 1998, 119-154.
- Prado C.G. (ed.), *A House Divided: Comparing Analytic and Continental Philosophy*, Humanity Books, Amherst 2003.
- Reynolds, J., W. James, Ed. Mares (eds), *Postanalytic and Metacontinental: Crossing Philosophical Divides*, Continuum, London-New York 2010.
- Trakakis Nick, “Doing Philosophy in Style: A New Look at the Analytic/Continental Divide”, *Philosophy Compass* 7 (2012), 919-942.
- Virvidakis Stelios, “Analytic and Continental Philosophy: Criteria of recognition and distinction”, *Neusis* 14 (2006), pp. 3-47.

2. MODERN GREEK PHILOSOPHY

GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE PROGRAM GREEK PHILOSOPHY-PHILOSOPHY OF THE SCIENCES		
COURSE CODE	ΔΕΦ 202	SEMESTER	B
COURSE TITLE	MODERN GREEK PHILOSOPHY TOPIC: "THEMES AND FIGURES" INSTRUCTOR: ASSISTANT PROFESSOR D. VASILAKIS		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>	WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS	
LECTURES, SEMINAR OF TEXT HERMENEUTICS AND ANALYSIS OF PHILOSOPHICAL ARGUMENTS, SEMINARS (BY INVITED SPEAKERS).	3	8	
<i>Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).</i>			
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	SPECIAL BACKGROUND,, SKILLS DEVELOPMENT		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK (HELLENIC)		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://ecourse.uoi.gr/		

LEARNING OUTCOMES

<p>Learning outcomes</p> <p><i>The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.</i></p> <p><i>Consult Appendix A</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area</i> • <i>Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B</i> • <i>Guidelines for writing Learning Outcomes</i>

This module aspires to introduce students to the variegated field of Modern Greek philosophy. We will discover this mosaic via examining its various historical phases and selecting representative texts from different periods for interpretation. In this way, we will be making comparisons with representatives of Modern Greek philosophy (from the post-byzantine era till our day), as well as with the roots of Modern Greek philosophy: ancient Greece and Byzantium, as well as European thought, esp. from Renaissance onwards. Themes that will concern us in this module are the following:

- The (critical or dialogical) relation of Modern Greek philosophy to Western philosophy (both the continental and the analytic tradition).
- The importance of the concept of person for a fresh stipulation of philosophy, and generally of the scientific “paradigm”.
- Comparisons within a mosaic of significant Modern Greek thinkers, esp. C. Castoriadis, K. Axelos, K. Papaioannou, E.P. Papanoutsos, P. Brailas-Armenis, E. Voulgaris, E. Moutsopoulos, Sp. Kyriazopoulos, P. Kondylis, N.A. Nissiotis and Elli Lambridi.
- The relation of philosophy with metaphysics, as well as with its written exposition.

Upon the module’s successful completion, the students will be in a position to:

- present the main axes of the philosophical reflections included in texts spanning all periods of Modern Greek philosophy in a clear manner, to situate them within a wider framework and to assess them hermeneutically, synthetically and critically.
- Understand and explain why and how ancient Greek philosophy and the Byzantine civilization form the deepest roots of Modern Greek culture, as well as what the possibilities are for a dialogue with today’s Western (mainly European) culture.
- Gain the background in order to begin PhD studies on relevant to our module subjects, which will be characterized by research autonomy and innovation, as far as possible.

General Competences	
<i>Taking into consideration the general competences that the degree–holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?</i>	
<i>Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology</i> <i>Adapting to new situations</i> <i>Decision–making</i> <i>Working independently</i> <i>Team work</i> <i>Working in an international environment</i> <i>Working in an interdisciplinary environment</i> <i>Production of new research ideas</i>	<i>Project planning and management</i> <i>Respect for difference and multiculturalism</i> <i>Respect for the natural environment</i> <i>Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues</i> <i>Criticism and self–criticism</i> <i>Production of free, creative and inductive thinking</i> <i>Others...</i>

- Development of critical, analytic and synthetic skills, as well as hermeneutical sensitivity
- Development of philosophical (oral/written) expression and dialogue
- Production of new research ideas
- Production of creative thinking
- Respect for difference and multiculturalism

SYLLABUS

<ul style="list-style-type: none"> ● Historical Introduction to Modern Greek Philosophy <ul style="list-style-type: none"> ○ 15th-21st cent.: Persons and Subjects <ul style="list-style-type: none"> ▪ Stipulating the beginning and the various phases of Modern Greek philosophy ▪ Discussing Modern Greek Enlightenment ○ Modern Greek philosophy during the 20th cent. and its European interrelations ● Interpretation of representative Modern Greek philosophical texts <ul style="list-style-type: none"> ○ Basic philosophical themes: <ul style="list-style-type: none"> ▪ The contrast between freedom and determinism ▪ The possibility of doing ontology qua metaphysics today ▪ The critical dialogue with the West <ul style="list-style-type: none"> ● The dialogue with M. Heidegger, L. Wittgenstein and the Frankfurt School <ul style="list-style-type: none"> ○ The role of Russian thinkers ▪ Ontology and Art <ul style="list-style-type: none"> ● The contradistinction of philosophy to science ▪ Social considerations ▪ The dialogue with ancient Greece <ul style="list-style-type: none"> ● The problem of innovation (the ‘Modern Greek person’) and the renewed discovery of Byzantium

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Face-to-face as well as Distance Learning.	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY <i>Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students</i>	Use of ICT in teaching, communication with students, (esp. with regard to their essay writing).	
TEACHING METHODS <i>The manner and methods of teaching are described in detail. Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.</i> <i>The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS</i>	Activity	Semester workload
	Lectures & seminars	65
	Study & Analysis of primary sources and bibliography	35
	Independent study & Essay writing	100
	Course Total	200

<p style="text-align: center;">STUDENT PERFORMANCE EVALUATION</p> <p style="text-align: center;"><i>Description of the evaluation procedure</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Language of evaluation: Greek. <ul style="list-style-type: none"> ○ In case of Erasmus students: English ● Methods of evaluation: analysis, commentaries on texts, access to literature in non-Greek languages, essay/presentation, -the use of any relevant literature is permitted, as well as the extensive use of the suggested bibliography. ● Evaluation criteria: <ul style="list-style-type: none"> ○ Attendance, participation and study <ul style="list-style-type: none"> ▪ understanding the texts and situating them in a broader context ▪ abstract and synthetic skills ○ Essay <ul style="list-style-type: none"> ▪ structure of argumentation and the quality of expression
<p style="text-align: center;"><i>Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</i></p>	

SUGGESTED BIBLIOGRAPHY

- Suggested bibliography:

- Αργυροπούλου, Ρ. 2003: *Νεοελληνικός ηθικός και πολιτικός στοχασμός*, Βάνιας, Θεσσαλονίκη.
- Βουδούρης, Κ. (επιμ.) 2000: *Νεοελληνική Φιλοσοφία*, Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, Αθήνα.
- Cavarinos, C. 1967: *Modern Greek Philosophers on the Human Soul. Selections from the writings of Five Representative Thinkers of Modern Greece on the Nature and Immortality of the Soul*, translated and edited with a Preface, Introduction, and Notes, Belmont, Massachusetts: Institute for Byzantine and Modern Greek Studies.
- Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, Α. ²2008: *Νεοελληνική φιλοσοφία: Πρόσωπα και θέματα*, Συμμετρία, Αθήνα.
- Δημαράς, Κ.Θ. ⁴1985: *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, Ερμής, Αθήνα.
- Henderson, G.P. 1971: *The Revival of Greek Thought, 1620–1830*, Scottish Academic Press, Edinburgh and London.
- Κιτρομηλίδης, Π. ³2009: *Νεοελληνικός Διαφωτισμός: Οι πολιτικές και κοινωνικές ιδέες*, ΜΙΕΤ, Αθήνα.
- Κόκορης, Δ. 2015: *Φιλοσοφία και νεοελληνική λογοτεχνία: πτυχές μιας σύνθετης σχέσης*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα.
- Κονδύλης, Π. 2008: *Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Οι φιλοσοφικές ιδέες*, Θεμέλιο, Αθήνα.
- Λαμπρίδη, Ε. 2004: *Εισαγωγή στη Φιλοσοφία*, νέα έκδοση συμπληρωμένη με το ανέκδοτο Β' μέρος, επίμετρο, εργογραφία Έλλης Λαμπρίδη. Προλεγόμενα Κ.Ι. Δεσποτόπουλος, επιμ. και επίμετρο Λ.Γ. Μπενάκης, Ακαδημία Αθηνών, Φιλοσοφική Βιβλιοθήκη Έλλης Λαμπρίδη, Αθήνα.
- Μουτσόπουλος, Ευ. 1978: "Αί ρίζαι καί αί παροῦσαι διαστάσεις τῆς συγχρόνου ἑλληνικῆς φιλοσοφίας", στου ἰδίου, *Φιλοσοφικοί Προβληματισμοί*, τ.2, *Αναδρομαί καί Αναδομήσεις*, Ἄθήνα, σσ. 371-376.
- Μπέγζος, Μ.Π. 2012: *Γεωγραφία της φιλοσοφίας: Μελετήματα ιστορίας της φιλοσοφίας*, εκδ. Παπαζήση, (διά-λογος: Φιλοσοφική Βιβλιοθήκη/Μελετες 4), Αθήνα, σσ. 128-144 και 153.
- Μπέγζος, Μ. 2018: *Νεοελληνική φιλοσοφία της θρησκείας: Θεολογία, τεχνολογία και ιδεολογία*, Πεδίο (Θρησκευτοφιλοσοφική Βιβλιοθήκη 1), Αθήνα.

- Μπενάκης, Λ.Γ. 2006: *Μνήμη Ι.Ν. Θεοδωρακόπουλου, Π.Κ. Κανελλόπουλου, Κ.Δ. Τσάτσου, Ε.Π. Παπανούτσου, Β.Ν. Τατάκη: Κείμενα για τους πέντε φιλοσόφους, Βιογραφικά Σημειώματα και Εξαντλητική Εργογραφία τους*, Παρουσία, Αθήνα.
- Νούτσος, Π. 1981: *Νεοελληνική φιλοσοφία*, Κέδρος, Αθήνα.
- Paragiannopoulos, I. 2016: „Krise und neugriechische Genealogien: Drei Beispiele“, in I. Paragiannopoulos & A. Agridopoulos (eds), *Krise und Krisendiskurse in Griechenland: Aspekte und Perspektiven im europäischen Kontext*, Springer, Wiesbaden, pp.179-206.
- Παπαδόπουλος, Θ.Θ. 2021: *Η νεοελληνική φιλοσοφία από τον 16ο έως τον 18ο αιώνα*, Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα.
- Παπανούτσος, Ε.Π. (έπιμ.) 1953/1956: *Νεοελληνική Φιλοσοφία*, ττ. Α&Β, Άετός Α.Ε. (Ι.Ν. Ζαχαρόπουλος, Βασική Βιβλιοθήκη, ττ. 35&36), Άθήναι.
- Πέτσιος, Κ.Θ. 2016: *Η περί φύσεως συζήτηση στη Νεοελληνική σκέψη. Όψεις της φιλοσοφικής συζήτησης από τον 15ο ως τον 19ο αιώνα*, Εκδ. Θεοδωρίδη, Ιωάννινα.
- Σινιόσογλου, Ν. 2016: *Αλλόκοτος Έλληνισμός: Δοκίμιο για τήν όριακή έμπειρία τών ιδεών*, Κίχλη, Άθήνα.
- Steiris, G., Mitralaxis, S. and Arabatzis, G. (eds.) 2016: *The Problem of Modern Greek Identity. From the Ecumene to the Nation-State*, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
- Virvidakis, St. 1997: “Analytic Philosophy in Greece”, *Dialectica*, 51 (1997): 135-143.
- Yannaras, Chr. 2007: *Person and Eros*, trans. Norman Russell, Brookline, MA: Holy Cross Orthodox Press.
- Ψημμένος, Ν. (επιμ.) 1988-1989: *Η Ελληνική Φιλοσοφία από το 1453 ως το 1821*, ττ. Α&Β', Γνώση, Αθήνα.

- *Relevant Journals:*

- *Δευκαλίων*
- *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση*
- *Journal of Modern Greek Studies*
- *Κάτοπτρον Νεοελληνικής Φιλοσοφίας, Τόμοι Α'-Γ', Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τομέας Φιλοσοφίας – Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας, 2011-2016*
- *Φιλοσοφία, Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών*

3. PHILOSOPHY OF THE SOCIAL SCIENCES

GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE PROGRAM GREEK PHILOSOPHY-PHILOSOPHY OF THE SCIENCES		
COURSE CODE	ΔΕΦ 203	SEMESTER	B
COURSE TITLE	PHILOSOPHY OF THE SOCIAL SCIENCES Topic: «Elements of Social Ontology in Bourdieu’s thought» INSTRUCTOR: ASSOCIATE PROFESSOR IORDANIS MARCOULATOS		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>	WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS	
LECTURES	3	8	
<i>Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).</i>			
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	SPECIAL BACKGROUND		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://ecourse.uoi.gr		

LEARNING OUTCOMES

<p>Learning outcomes</p> <p><i>The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.</i></p> <p><i>Consult Appendix A</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area</i> • <i>Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B</i> • <i>Guidelines for writing Learning Outcomes</i>
<p>Placing Bourdieu’s thought in the contemporary theoretical landscape.</p> <p>Grasping the main conceptual parameters of bourdieuan thought, as well as the way in which they are integrated into a unitary theoretical perspective.</p> <p>Making a systematic effort to understand the wider anthropological (and, correlatively,</p>

moral as well as political) ramifications of the concept of *habitus*.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

<p>Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology</p> <p>Adapting to new situations</p> <p>Decision-making</p> <p>Working independently</p> <p>Team work</p> <p>Working in an international environment</p> <p>Working in an interdisciplinary environment</p> <p>Production of new research ideas</p>	<p>Project planning and management</p> <p>Respect for difference and multiculturalism</p> <p>Respect for the natural environment</p> <p>Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues</p> <p>Criticism and self-criticism</p> <p>Production of free, creative and inductive thinking</p> <p>.....</p> <p>Others...</p> <p>.....</p>
--	--

The students get accustomed to thinking thoroughly and critically. They learn to approach original philosophical texts with respect, care, and attention to detail. They get accustomed to in depth studying, comprehension, critical assessment. In other words, they learn a certain way of perceiving–appreciating the study of philosophy, and their studies in general: they learn what it means to be devoted to an object of study. In conjunction, they learn how to compose a cohesive and creative research paper.

SYLLABUS

Elements of Social Ontology in Bourdieu's thought

- Basic conceptual parameters of the bourdieuan perspective.
- The socialized body as the locus of dissolution of traditional dichotomies.
- The social and the personal.
- The practical and the reflective.
- *Social trajectory and charisma*.
- Continuity and discontinuity in social practices.
- Theatrical performance and social performativity.
- *Contract and initiation*.
- *Habitus and habit*: the prospect of creativity.
- The *habitus* and the unity of the social self.
- Practical integration and normativity: *habitus*, virtue, happiness.
- Social determination and personal initiative.
- Towards an anti-essentialist humanism.

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Face- to- face.	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY <i>Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students</i>	Use of ICT for teaching, communication and research.	
TEACHING METHODS <i>The manner and methods of teaching are</i>	Activity	Semester workload
	Lectures	39

<i>described in detail. Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.</i>	Study	80
	Essay writing	81
	Course Total	200
<i>The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS</i>		
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION <i>Description of the evaluation procedure</i> <i>Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other</i> <i>Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</i>	Student evaluation is (in fact) conducted throughout the semester, on the basis of their remarks and questions during the lectures, as well as their general disposition to take the course seriously. Their evaluation at the end of the semester, is based on the quality of their mandatory research paper, and of its presentation in class.	

ATTACHED BIBLIOGRAPHY

- Bourdieu, P. (2006) *Η αίσθηση της πρακτικής*, μτφρ. Θ. Παραδέλλης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Bourdieu, P. (1999) *Γλώσσα και συμβολική εξουσία*, μτφρ. Κ. Καψαμπέλη. Αθήνα: Καρδαμίτσας.
- Bourdieu, P. (2016) *Πασκαλιανοί διαλογισμοί*, μτφρ. Ε. Γιαννοπούλου. Αθήνα: Πατάκης.
- Bourdieu, P. (2013) *Η Διάκριση: κοινωνική κριτική της καλαισθητικής κρίσης*, μτφρ. Κ. Καψαμπέλη. Αθήνα: Πατάκης.
- Bourdieu, P. (2007) *Σχεδιάγραμμα για μια Αυτοανάλυση*, μτφρ. Ε. Γιαννοπούλου. Αθήνα: Πατάκης.
- Bourdieu, P. (2000) *Πρακτικοί λόγοι*, μτφρ. Ρ. Τουτουντζή. Αθήνα: Πλέθρον.
- Bourdieu, P. and Wacquant, L. J. D. (1992) *An Invitation to Reflexive Sociology*. Cambridge: Polity.
- Bourdieu, P. (2020) *Habitus and Field*, transl. P. Collier. Cambridge: Polity.
- Shusterman, R. (ed.) (1999) *Bourdieu: a critical reader*. Oxford: Blackwell.
- Threadgold, S. (2020) *Bourdieu and Affect: towards a theory of affective affinities*. Bristol: Bristol University Press.
- Burawoy, M. (2019) *Symbolic Violence: conversations with Bourdieu*. Durham and London: Duke University Press.
- Swartz, D. (1997) *Culture and Power: the sociology of Pierre Bourdieu*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Atkinson, W. (2020) *Bourdieu and After: a guide to relational phenomenology*. New York: Routledge.
- Μαρκουλάτος, Ι. (2007) *Σώμα και Νόημα: δοκίμιο πολιτικής οντολογίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.

3RD SEMESTER

1. SOCIAL AND POLITICAL PHILOSOPHY

GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE PROGRAM GREEK PHILOSOPHY-PHILOSOPHY OF THE SCIENCES		
COURSE CODE	ΔΕΦ 301	SEMESTER	C
COURSE TITLE	SOCIAL AND POLITICAL PHILOSOPHY Topic: « The Rawls – Habermas Debate: The Justification of Liberalism and the Public Use of Reason». INSTRUCTORS ASSISTANT PROFESSOR AGLAÏA MELA ASSISTANT PROFESSOR SPYRIDON KALTSAS ASSISTANT PROFESSOR KONSTANTINOS KOUKOUZELIS		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>	WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS	
	3	8	
<i>Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).</i>			
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	SPECIAL BACKGROUND SPECIALISED GENERAL KNOWLEDGE		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://ecourse.uoi.gr		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area
- Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B

• Guidelines for writing Learning Outcomes

The course focuses on the dialogue between John Rawls and Jürgen Habermas regarding the justification of liberalism and the public use of reason. The course is divided into three parts, which are organically connected to each other. The first part follows Rawls's theoretical development from the *Theory of Justice* to *Political Liberalism*, attempting a critical reconstruction of the key points of Rawlsian theory based on the methodological and philosophical premises of the contractual construction and its justification.

The expected learning outcomes concern the knowledge of the epistemological background of Rawls' theory of justice as well as the analysis of political constructivism. The knowledge of the sources and the reconstruction of specific criteria for checking the validity of the principles of justice will result in students's thorough understanding of the methodology of Rawls' overall philosophical project as well as the critical engagement of their ability to put it in practice by dealing with current problems of justice.

In the second part of the course, we will analyze the theoretical idea of "reasonable pluralism" and the fundamental concept of public reason. The analysis is focused on the concept of overlapping consensus with reference to the distinction between the right and the good and the normative presuppositions of public reason.

The expected learning outcomes are knowledge, understanding and evaluation of Rawls' theory of justice focusing on the practical duty of political philosophy and the idea of overlapping consensus. The course will help to develop the critical judgement of the participants to enable them: (a) to critically engage with Rawls' project as well as to examine its validity in opposition to rival political trends, (b) to understand the relation between the justification of political liberalism and the condition of reasonable pluralism in contemporary democratic societies.

The third part is devoted to the Rawls-Habermas debate (*The Journal of Philosophy*, 1995). The exchange between Rawls and Habermas provides an opportunity to explore the basic tenets of political liberalism through its juxtaposition with Habermas's political philosophy. We will explore the normative premises of Habermas's political philosophy and we will deal in depth with the main points of disagreement between the two theorists. Special attention will be given to the debate about the scope of public reason, with particular emphasis on the relation between public reason and religion. In this regard, the concept of post-secular society developed by Habermas in his recent work will be thoroughly analyzed, focusing on the influence of political liberalism.

The expected learning outcomes are: (a) the knowledge and understanding of the main points of convergence and divergence between the two theorists regarding the justification processes of political liberalism and the public use of reason, (b) the understanding of and the critical engagement with the conditions for the effective use of public reason in the conditions of value and cultural pluralism, (c) the understanding and the critical evaluation of the contribution of religious arguments in the public sphere both in terms of the moral-political self-understanding of the citizens and the possibility of integrating into secular language the moral insights and the expressive possibilities of religion in order to strengthen social solidarity.

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology
 Adapting to new situations
 Decision-making
 Working independently
 Team work
 Working in an international environment
 Working in an interdisciplinary environment
 Production of new research ideas

Project planning and management
 Respect for difference and multiculturalism
 Respect for the natural environment
 Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues
 Criticism and self-criticism
 Production of free, creative and inductive thinking

 Others...

- Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology.
- Bibliographical research and online resources.
- Philosophical interpretation of texts and concepts.
- Argument construction and reasoning.
- Working independently.
- Teamwork.
- Essay writing.
- Production of new research ideas.
- Respect for difference and multiculturalism.
- Fostering awareness of social inequality and injustice.
- Criticism and self-criticism.
- Production of free, creative and inductive thinking.

SYLLABUS

1. Introduction: The Rawls – Habermas debate.
- I. FROM THE THEORY OF JUSTICE TO POLITICAL LIBERALISM (LIA MELA X 3).
 2. *Theory of justice* and justification.
 - 2.1. Rawls's contractual construction and the justification of the principles of justice.
 - 2.2. The original position and the veil of ignorance.
 - 2.3. Impartiality and reciprocity.
 3. Political liberalism.
 - 3.1 Rawls's political turn.
 - 3.2. The anti-metaphysical orientation of the theory.
 - 3.4. Reasonable vs. Rational.
 4. The practical task of philosophy.
- II. POLITICAL LIBERALISM AND THE IDEA OF PUBLIC REASON (KOSTAS KOUKOUZELIS x 3).
 5. Political liberalism and justification.
 - 5.1. The fact of reasonable pluralism.
 - 5.2. The political conception of justice and comprehensive doctrines.
 6. The right and the good.
 - 6.1. The concept of overlapping consensus.
 - 6.2. Overlapping consensus and *modus vivendi*.
 - 6.3. The good of political society.
 7. The idea of public reason.
 - 7.1. Normative presuppositions and scope of public reason.
 - 7.2. The tasks of political philosophy.
- III. THE RAWLS – HABERMAS DEBATE: A "FAMILY QUARREL"? (SPYROS KALTSAS x 3).
 8. Habermas's critique of political liberalism.
 - 8.1. The critique of the original position and overlapping consensus.
 - 8.2. Democracy as a process.
 - 8.3. Private and public autonomy.
 9. Rawls's criticism of discourse ethics.
 - 9.1. Discourse ethics as a comprehensive doctrine.
 - 9.2. The justification of political liberalism.
 10. Public reason and religion.
 - 10.1. The concept of post-secular society.
 - 10.2. The duty of civility and the scope of public reason.
 - 10.3. Religious arguments in the public sphere.
 11. Essay presentations.

12. Essay presentations.
13. Summary and prospects for future research.

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

<p>DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i></p>	<p>Face-to-face. Distant learning.</p>															
<p>USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY <i>Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students</i></p>	<p>Use of ICT in teaching (e-course, PowerPoint). Use of ICT in communication with students (e-mail, e-course).</p>															
<p>TEACHING METHODS <i>The manner and methods of teaching are described in detail. Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.</i></p> <p><i>The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="694 595 1123 658">Activity</th> <th data-bbox="1134 595 1358 658">Semester workload</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="694 665 1123 696">Lectures</td> <td data-bbox="1134 665 1358 696">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 703 1123 734">Tutorials</td> <td data-bbox="1134 703 1358 734">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 741 1123 813">Study and analysis of bibliography</td> <td data-bbox="1134 741 1358 813">41</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 819 1123 851">Essay writing</td> <td data-bbox="1134 819 1358 851">70</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 857 1123 889">Essay Presentation</td> <td data-bbox="1134 857 1358 889">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="694 896 1123 958">Course Total</td> <td data-bbox="1134 896 1358 958">200</td> </tr> </tbody> </table>	Activity	Semester workload	Lectures	39	Tutorials	10	Study and analysis of bibliography	41	Essay writing	70	Essay Presentation	40	Course Total	200	
Activity	Semester workload															
Lectures	39															
Tutorials	10															
Study and analysis of bibliography	41															
Essay writing	70															
Essay Presentation	40															
Course Total	200															
<p>STUDENT PERFORMANCE EVALUATION <i>Description of the evaluation procedure</i></p> <p><i>Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other</i></p> <p><i>Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</i></p>	<p>Evaluation language: Greek. Evaluation methods: Essay writing and presentation. Text interpretation. Bibliographical research.</p> <p>Essay writing: 50%. Essay presentation: 30%. Class participation: 20%.</p>															

ATTACHED BIBLIOGRAPHY

Suggested bibliography

- Baier, K., 1989. "Justice and the Aims of Political Philosophy". *Ethics* 99, 4, σελ. 771-190.
- Barry, B., 1995. "John Rawls and the Search for Stability". *Ethics* 105/4, σελ. 874 – 915.
- Baumrin, B., 1975. "Autonomy in Kant and Rawls". *Midwest Studies in Philosophy* 1/1, σελ. 55 – 57.
- Beckford, James A. 2012. Public Religions and the Postsecular: Critical Reflections. *Journal for the Scientific Study of Religion* 51(1), pp. 1–19.
- Boettcher, James W., and Jonathan Harmon. 2009, Introduction: Religion and the public sphere, *Philosophy and Social Criticism* 35(1-2), pp. 5-22.
- Bosetti, Giancarlo and Klaus Eder. 2006, Post-Secularism: A Return to the Public Sphere. *Eurozine*, <https://www.eurozine.com/post-secularism-a-return-to-the-public-sphere/>, προσπέλαση 9 Δεκεμβρίου 2018.
- Casanova, José. 1994, *Public Religions in the Modern World*, Chicago: The University of Chicago Press.
- Cohen, G.A., 2008. *Rescuing Justice and Equality*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

- Cohen, J., 1993. "Moral Pluralism and Political Consensus." Στο: *The Idea of Democracy*. Eds. David Copp, Jean Hampton and John Roemer. Cambridge: Cambridge University Press, σελ. 270 – 292.
- Cooke, Maeve. 2007, A Secular State for a Postsecular Society? Postmetaphysical Political Theory and the Place of Religion, *Constellations* 14(2), pp. 224-238.
- Daniels, N. (ed.), 1989. *Reading Rawls. Critical Studies on Rawls' A Theory of Justice*. Stanford California: Stanford University Press.
- Darwall, S., 1976. "A Defense of the Kantian Interpretation." *Ethics* 86/2, σελ. 164 – 170.
- Ferrara, Alessandro. 2009, The separation of religion and politics in a post-secular society, *Philosophy and Social Criticism* 35(1-2), pp. 77-91.
- Finlayson, James G. 2019. *The Habermas-Rawls Debate*. New York: Columbia University Press.
- Finlayson, James G. and Fabian Freyenhagen (eds.) 2011. *Habermas and Rawls: Disputing the Political*. Routledge studies in contemporary philosophy (23), (New York, USA: Routledge).
- Freeman, D. (ed.), 2003. *The Cambridge Companion to Rawls*. New York: Cambridge University Press.
- Freeman, Samuel. 2004, Public Reason and Political Justifications, *Fordham Law Review* (72)5, pp. 2021-2072.
- Gorski, Philip S., David Kyuman Kim, John Torpey, and Jonathan VanAntwerpen. 2012. *The Post-Secular in Question. Religion in Contemporary Society*. New York: Social Science Research Council/New York University Press.
- Ζουμπουλάκης, Σ. (επιμ.), 2015. *Δικαιοσύνη και Δίκαιο*. Αθήνα: Άρτος Ζωής.
- Habermas, Jürgen. 1992. *Postmetaphysical Thinking: Philosophical Essays*. Cambridge, MA: The MIT Press.
- Habermas, J., 1995. "Reconciliation Through the Public Use of Reason: Remarks on John Rawls's Political Liberalism". *Journal of Philosophy* 92, σελ. 109 – 131.
- Habermas, Jürgen. 1996, *Between Facts and Norms: Contributions to a Discourse Theory of Law and Democracy*, Cambridge, MA: The MIT Press.
- Habermas, Jürgen. 2006a, Religion in the Public Sphere, *European Journal of Philosophy* 14(1), pp. 1-25.
- Habermas, Jürgen. 2008a, *Between Naturalism and Religion: Philosophical Essays*, Cambridge: Polity Press.
- Habermas, Jürgen. 2008b, Notes on Post-Secular Society, *New Perspectives Quarterly* 25(4), pp. 17-29.
- Habermas, Jürgen. 2010b, An Awareness of What is Missing, in *An Awareness of What is Missing: Faith and Reason in a Post-Secular Age*, Jürgen Habermas et al., Cambridge: Polity Press, pp. 15-23.
- Habermas, Jürgen. 2011. "The Political": The Rational Meaning of a Questionable Inheritance of Political Theology, in *Judith Butler, Jürgen Habermas, Charles Taylor, Cornel West: The Power of Religion in the Public Sphere*, Eduardo Mendieta and Jonathan VanAntwerpen, eds., New York: Columbia University Press, pp. 15–33.
- Habermas, Jürgen. 2017, *Postmetaphysical Thinking II: Essays and Replies*, Cambridge: Polity Press.
- Habermas, Jürgen, and Charles Taylor. 2011, Dialogue, in *Judith Butler, Jürgen Habermas, Charles Taylor, Cornel West: The Power of Religion in the Public Sphere*, pp. 60-69.
- Hampton, J., 1989. "Should Political Philosophy Be Done Without Metaphysics?" *Ethics* 99/4, σελ. 791 – 814.
- Hill Jr., Th., 1994. "The Stability Problem in *Political Liberalism*". *Pacific Philosophical Quarterly* 75, σελ. 333 – 352.
- Καλτσάς, Σπύρος. 2017, Η μεταμεταφυσική σκέψη απέναντι στην πρόκληση της θρησκείας: Πρακτικός Λόγος, αλληλεγγύη και ο διάλογος της φιλοσοφίας με τη θρησκεία ως καθήκον πολιτικό, *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών* 148, σσ. 77-103.
- Kaltsas, Spyridon. 2019, Habermas, Taylor, and Connolly on Secularism, Pluralism, and the Post-Secular Public Sphere, *Religions* 10(8), 460, pp. 1-19, <https://www.mdpi.-com/2077-1444/10/8/460>, προσπέλαση 22 Οκτωβρίου 2019.
- Καντ, Ι., 1984. *Τα θεμέλια της μεταφυσικής των ηθών*. Μτφρ. Γ. Τζαβάρας. Αθήνα: Δωδώνη.
- Korsgaard, C., 1996. *Creating the Kingdom of Ends*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Koukouzelis, Kostas. 2009. "Kant and Rawls on the public use of reason", *Philosophy and Social Criticism*, 35 (7): 839-865.
- Kymlicka, W., 1989. *Liberalism, Community and Culture*. Oxford: Oxford University Press.
- Μελά, Λ., 2007. *John Rawls. Η προβληματική του συμβολαίου*. Αθήνα: Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα.
- Μελά, Λ. (επιμ.), 2018. *Δοκίμια σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας. Δικαιοσύνη, ελευθερία, αρετή*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μιχαλάκης, Α., 2013. *Το δίκαιο και το αγαθό. Δοκίμιο για τη θεωρία της δικαιοσύνης του John Rawls*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Nagel, T., 2011. *Ισότητα και μεροληψία*. Μτφρ. Κ. Κουκουζέλης & Π. Φλέσσας. Αθήνα: Εκκρεμές.
- O'Neill, O., 1986. "The Public Use of Reason". *Political Theory* 14/4, σελ. 523 – 551.

- Παπαγεωργίου, Κ., 1994. *Η πολιτική δυνατότητα της δικαιοσύνης. Συμβόλαιο και συναίνεση στον John Rawls*. Αθήνα: Νήσος.
- Parmaksiz, Umut. 2016. Making Sense of the Postsecular. *European Journal of Social Theory* 21, pp. 1–19.
- Pettit, Ph., 2005. “Rawls’s Social Ontology”. *Politics, Philosophy and Economics* 4, σελ. 157– 174.
- Pogge, Th., 1989. *Realizing Rawls*. Ithaca, N.Y.: Cornell University Press.
- Rawls, J., 2001. *Θεωρία της Δικαιοσύνης*. Μτφρ. Φ. Βασιλόγιαννης, Β. Βουτσάκης, Φ. Παιονίδης, Ν. Στυλιανίδης, Α. Τάκης. Αθήνα: Πόλις.
- Rawls, J., 2002. *Το Δίκαιο των Λαών και «Η ιδέα του δημόσιου λόγου αναθεωρημένη»*. Μτφρ. Α. Παπασταύρου. Αθήνα: Ποιότητα.
- Rawls, J., 2004. *Πολιτικός Φιλελευθερισμός*. Μτφρ. Σ. Μαρκέττος. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Rawls, J., 2006. *Η δίκαιη κοινωνία. Η δικαιοσύνη ως ακριβοδικία. Μια αναδιατύπωση*. Μτφρ. Φ. Παιονίδης. Αθήνα: Πόλις.
- Rawls, J., 2016. *Κοινωνική δικαιοσύνη και καντιανή ηθική*. Επιμ. Α. Μιχαλάκης. Αθήνα: Liberal Books.
- Rawls, J., 2021. *Διαλέξεις στην ιστορία της πολιτικής φιλοσοφίας*. Μτφρ. Γ. Μολύβας Α. Μελά. Αθήνα: Κριτική
- Richardsson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *The Development and Main Outlines of Rawls’s Theory of Justice* (The Philosophy of Rawls, 1). New York: Garland Publishing Inc.
- Richardsson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *The Two Principles and Their Justification* (The Philosophy of Rawls, 2). New York: Garland Publishing Inc.
- Richardsson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *Opponents and implications of A Theory of Justice* (The Philosophy of Rawls, 3). New York: Garland Publishing Inc.
- Richardsson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *Moral Psychology and Community* (The Philosophy of Rawls, 4). New York, Garland Publishing Inc., 1999.
- Richardsson H. & Weithman P. (eds.), 1999. *Reasonable Pluralism* (The Philosophy of Rawls, 5). New York, Garland Publishing Inc., 1999.
- Sandel, M., 2003. *Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης*. Μτφρ. Κ. Γεωργοπούλου. Αθήνα: Πόλις.
- Scheffler, S., 1994. “The Appeal of Political Liberalism.” *Ethics* 105/1, σελ. 4 – 22.
- Simhony, A. & Weinstein, D., 2001. *The New Liberalism: Reconciling Liberty and Community*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Taylor Charles. 2011, Why We Need A Radical Redefinition of Secularism, in *Judith Butler, Jürgen Habermas, Charles Taylor, Cornel West: The Power of Religion in the Public Sphere*, pp. 34-59.
- Weithman, Paul J. 2002, *Religion and the Obligations of Citizenship*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Weithman, Paul. 2009. *Why Political Liberalism ? On John Rawls’s Political Turn*. New York: Oxford University Press.
- Wolterstorff, Nicholas. 1997, The Role of Religion in Decision and Discussion of Political Issues, in *Religion in the Public Square: The Place of Religious Convictions in Political Debate*, Robert Audi and Nicholas Wolterstorff, Lanham, MD: Rowman and Littlefield Publishers, pp. 67-120.
- *Related academic journals*
- *The Journal of Philosophy.*
- *Philosophy and Public Affairs.*
- *Philosophical Review.*
- *Ethics.*
- *European Journal of Philosophy.*
- *Philosophy and Social Criticism.*

2. THE HERMENEUTICS OF PHILOSOPHICAL HISTORIOGRAPHY

GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE PROGRAM GREEK PHILOSOPHY-PHILOSOPHY OF THE SCIENCES		
COURSE CODE	ΔΕΦ 302	SEMESTER	C
COURSE TITLE	ISSUES CONCERNING PHILOSOPHICAL HISTORIOGRAPHY TOPIC: "FROM ARISTOTLE TO BERNARD WILLIAMS" INSTRUCTOR: ASSISTANT PROFESSOR D. VASILAKIS		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>	WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS	
LECTURES AND PRACTICAL EXERCISES	3	8	
<i>Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).</i>			
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	GENERAL BACKGROUND		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	MODERN GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://ecourse.uoi.gr/		

LEARNING OUTCOMES

<p>Learning outcomes</p> <p><i>The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.</i></p> <p><i>Consult Appendix A</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area</i> ● <i>Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B</i> ● <i>Guidelines for writing Learning Outcomes</i>

General Competences

Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?

<p>Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology</p> <p>Adapting to new situations</p> <p>Decision-making</p> <p>Working independently</p> <p>Team work</p> <p>Working in an international environment</p> <p>Working in an interdisciplinary environment</p> <p>Production of new research ideas</p>	<p>Project planning and management</p> <p>Respect for difference and multiculturalism</p> <p>Respect for the natural environment</p> <p>Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues</p> <p>Criticism and self-criticism</p> <p>Production of free, creative and inductive thinking</p> <p>.....</p> <p>Others</p>
--	--

Learning outcomes

This module can be described as “meta-philosophical”. That is, we will discuss issues related with the criteria we use in order to designate a text as a work of philosophy or of history of philosophy. Hence, the basic question we will be dealing with is the relation between philosophy and history of philosophy. Is history of philosophy a kind of philosophy? Can there be philosophy without historical grounding? Is there progress in the history of philosophy, at least in the manner of the history of science?

We will discuss these questions in a systematic way, but also through concrete examples. In key passages of his oeuvre Plato refers to his philosophical predecessors, such as Parmenides (esp. in the *Sophist*) and Heraclitus (esp. in the first part of the *Theaetetus* and in the *Cratylus*). Aristotle in the first book of both the *Metaphysics* (on which we will focus) and *De anima* (as well as in the *Physics*, book I) deals with what his predecessors said about the issues in question, filtering their positions through his own views (four causes, teleology etc). Frequently in his work, Plotinus treats not only Plato and Aristotle, but also the Presocratics, as well as all the representatives of Hellenistic philosophy, including the Epicureans. A telling example is the ‘historical investigation’, included in the monumental treatise, *Enneads*, III.7 “On eternity and time”, as well as the “doxographical excursus” of *Enn.* V.1.[10], which forms a good introduction to the system of Plotinus and in general of Neoplatonism.

It is by no means accidental that these issues related to the nature of doing philosophy in a historical manner were once more touched upon by thinkers, who had been also scholars of the history of philosophy (esp. ancient Greek philosophy). Some characteristic examples are: Michael Frede, Richard Sorabji and Bernard Williams, on whom we will focus. Once again, it is not an accident that all these scholars sprouted out the field of Anglo-Saxon/analytical philosophy. In this field the relation between philosophy and its history was more problematic, compared to the prevailing atmosphere in continental philosophy. (For instance, Heidegger dealt, even if in his own idiosyncratic manner, with ancient philosophy, e.g. the Presocratics and Plato, as well as with modern philosophy, esp. Nietzsche. See also the case of H.-G. Gadamer’s philosophical hermeneutics).

Upon the module’s successful completion, the students will be in a position to:

- present the key-points of reflection on the subject of history of philosophy in a clear and accurate manner, regarding the field of ancient Greek philosophy, and especially the 1st Book (A) of Aristotle’s *Metaphysics*, situate them within a larger framework, as well interpret and evaluate them in a critical and synthetic manner;
- discern the philosophical questions and problems posed by the notion of “historicity”, both in the ancient Greek and today’s framework;
- present the key-points of reflection on the subject of history of philosophy in a clear and accurate manner, regarding the field of contemporary philosophical hermeneutics, and especially Bernard Williams’ work (in comparison with examples from continental philosophy), situate them within a larger framework, as well interpret and evaluate them in a critical and synthetic manner;
- gain the background in order to begin PhD studies on relevant to our module subjects, which will be characterized by research autonomy and innovation.

General Competences

- Development of critical, analytic and synthetic skills, as well as hermeneutical sensitivity
- Development of philosophical (oral/written) expression and dialogue

- Production of new research ideas
- Production of creative thinking
- Respect for difference and multiculturalism

SYLLABUS

- Introduction to the module's topic
 - Philosophy and history of philosophy
 - The problem of progress within the history of philosophy (in comparison with the history of science)
 - Two branches of this problematic within the fields of analytic and continental philosophies.
- Approaching various examples and interpretation of texts from the field of history of philosophy on the basis of the abovementioned axes
 - Examples from ancient Greek philosophy
 - Special attention to the 1st Book of Aristotle's *Metaphysics*
 - Examples from contemporary philosophy
 - Special attention to the case of Bernard Williams

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Face-to-face, as well as Distance learning													
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY <i>Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students</i>	Use of ICT in teaching, communication with students, (esp. with regard to their essay writing).													
TEACHING METHODS <i>The manner and methods of teaching are described in detail.</i> <i>Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.</i> <i>The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 1229 1121 1296"><i>Activity</i></th> <th data-bbox="1137 1229 1342 1296"><i>Semester workload</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 1296 1121 1352">Lectures & Seminars</td> <td data-bbox="1137 1296 1342 1352">65</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1352 1121 1509">Study & Analysis of primary sources and bibliography</td> <td data-bbox="1137 1352 1342 1509">35</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1509 1121 1576">Independent study & Essay writing</td> <td data-bbox="1137 1509 1342 1576">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1576 1121 1644"></td> <td data-bbox="1137 1576 1342 1644">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1644 1121 1711">Course Total</td> <td data-bbox="1137 1644 1342 1711">200</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Activity</i>	<i>Semester workload</i>	Lectures & Seminars	65	Study & Analysis of primary sources and bibliography	35	Independent study & Essay writing	100		100	Course Total	200	
<i>Activity</i>	<i>Semester workload</i>													
Lectures & Seminars	65													
Study & Analysis of primary sources and bibliography	35													
Independent study & Essay writing	100													
	100													
Course Total	200													
STUDENT PERFORMANCE EVALUATION														

<p><i>Description of the evaluation procedure</i></p> <p><i>Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other</i></p> <p><i>Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Language of evaluation: Greek. <ul style="list-style-type: none"> ● In case of Erasmus students: English ● Methods of evaluation: analysis, commentaries on texts, access to literature in non-Greek languages, essay/presentation, -the use of any relevant literature is permitted, as well as the extensive use of the suggested bibliography. ● Evaluation criteria: <ul style="list-style-type: none"> ● Attendance, participation and study <ul style="list-style-type: none"> ● understanding the texts and situating them in a broader context ● abstract and synthetic skills ● Essay <ul style="list-style-type: none"> ● structure of argumentation and the quality of expression
---	--

SUGGESTED BIBLIOGRAPHY

<ul style="list-style-type: none"> ● Antognazza, Maria Rosa 2015: “The Benefit to Philosophy of the Study of its History”, <i>British Journal for the History of Philosophy</i>, 23:1 (2015), 161-184. ● Αριστοτέλης 2014: <i>Μετά τα Φυσικά, Βιβλίο Α΄: (Ο ορισμός και η ιστορία της φιλοσοφίας)</i>, εισ.-μτφρ.-σχόλια Βασίλης Κάλφας, Ζήτρος, Θεσσαλονίκη. [2009: εκδ. Πόλις, Αθήνα]. ● Βασιλάκης, Δ.Α. 2013: «Περί των σχέσεων Φιλοσοφίας και Ιστορίας της Φιλοσοφίας με ιδιαίτερη αναφορά στην προβληματική του Β. Williams», <i>Διά-Λογος</i>, 3 (2013), 9-24. ● Βιρβιδάκης 2007: «Τρόποι του Φιλοσοφείν» (συνέντευξη στην Κ. Ιεροδιακόνου), <i>Cogito</i>, 6 (2007), 39-41. ● <i>British Journal for the History of Philosophy</i> 2023: “Papers from the Athens Symposium on Michael Frede’s <i>The Historiography of Philosophy</i> (3-4.6.2022), organised by Katerina Ierodiakonou”, 31:5 (2023), 1028-1065. ● Cherniss, H. F. 1935: <i>Aristotle’s Criticism of Presocratic Philosophy</i>, Octagon Press, Baltimore. ● Curley, E. 1986: «Dialogues with the Dead», <i>Synthese</i> 67 (1986), 36–45. ● Frede, M. 2022: <i>The Historiography of Philosophy</i>, with a Postface by Jonathan Barnes, edited by Katerina Ierodiakonou, Oxford University Press, Oxford. ● Καραμανώλης, Γ. 2007: «Michael Frede (1940-2007)», <i>Δευκαλίων</i>, 25:2 (2007), 181-191. ● Κιντή, Β. 2006: “Η βιογραφία στην Ιστορία: Η κριτική του Collingwood και άλλες φιλοσοφικές επιφυλάξεις”, <i>Δευκαλίων</i>, 24 (2006), 251-271. ● Mandelbaum, M. 1965: «The History of Ideas, Intellectual History, and the History of Philosophy», <i>History and Theory</i>, 5 (1965), 33-66. ● Μητραλέξης, Σ. 2017: <i>Μεθοδολογία και Θεωρία της Ιστορίας της Φιλοσοφίας</i>, Ινστιτούτο του Βιβλίου-Καρδαμίτσα, Αθήνα. ● Μουτσόπουλος, Ε. 1978: «Η Ιστορία της Φιλοσοφίας ως ιστορική και μεταϊστορική επιστήμη», σε: του ίδιου, <i>Φιλοσοφικοί Προβληματισμοί</i>, τόμ.2, <i>Αναδρομαί και Αναδομήσεις</i> (Αθήνα: ά. εκδ., 1978), 9-27. ● Psillos, St. 2011: “Is the History of Science the Wasteland of False Theories?”, in <i>Adapting Historical Knowledge Production to the Classroom</i>, P. V. Kokkotas et al. (eds), Rotterdam & Boston: Sense Publishers, pp.17-36. ● Rorty, R. - Schneewind, J.B. - Skinner, Q. (eds) 1984: <i>Philosophy in History: Essays on the Historiography of Philosophy</i>, CUP, Cambridge. ● Sorabji, R. 2006: «Ideas Leap Barriers: The value of historical studies to Philosophy», in: <i>Maieusis: Essays on Ancient Philosophy in Honour of Myles Burnyeat</i>, ed. by Dominic Scott, Oxford: OUP, 374-390. ● Steel, C. (ed.) 2012: <i>Aristotle Metaphysics Alpha: Symposium Aristotelicum</i>. With a New Critical Edition of the Greek Text by Oliver Primavesi, Oxford University Press, Oxford. ● White, S. (ed.) 2021: <i>Diogenes Laertius: Lives of Eminent Philosophers</i>. An Edited Translation by Stephen White, CUP, Cambridge. ● Williams, B. 1994: “Descartes and the Historiography of Philosophy”, in idem: <i>Reason, Will and Sensation: Studies in Descartes’ Metaphysics</i>, ed. John Cottingham, Oxford: OUP, 19-27. [Ανατύπωση σε Williams (2006b), 257–264.]
--

- Williams, B. 2006a: “Philosophy as a Humanistic Discipline”, in idem, *Philosophy as a Humanistic Discipline*, selected, edited and with an introduction by A.W. Moore, Princeton: Princeton University Press, 180 199.
- Williams, B. 2006b: *The sense of the past: Essays in the History of Philosophy*, edited and with an introduction by Myles Burnyeat, Princeton: PUP.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

OSAP (Oxford Studies in Ancient Philosophy)

Phronesis

BJHP (British Journal for the History of Philosophy)

Δευκαλίων

Φιλοσοφία, Επετηρίς του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών

PREPARATION AND START OF MA THESIS (RESEARCH LEVEL)

GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE PROGRAM GREEK PHILOSOPHY-PHILOSOPHY OF THE SCIENCES		
COURSE CODE	ΔΕΦ 303	SEMESTER	3ND
COURSE TITLE	PREPARATION AND START OF MA THESIS (RESEARCH LEVEL)		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>	WEEKLY TEACHIN G HOURS	CREDITS	
		14	
<i>Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).</i>			
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	SPECIAL BACKGROUND (the research for the master thesis may be hosted at one of the four research laboratories of the department and some of the research outputs may be presented in the academic events organized by the respective laboratory)		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		

IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES
COURSE WEBSITE (URL)	https://ecourse.uoi.gr

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes	
<p>The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.</p> <p>Consult Appendix A</p> <ul style="list-style-type: none"> • Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area • Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B • Guidelines for writing Learning Outcomes 	
<p>Upon successful completion of the thesis the following learning outcomes will have been achieved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exercise of reflective ability and critical thinking. • Systematicity in generating new research ideas. • Promotion of research originality. • Rigorous and coherent logical construction & consistent formulation of arguments with clear philosophical goals and positions. • Familiarity with the basic methods of bibliographic research. • Exercise in the ability to synthesize individual topics and structuring the thesis as a whole. • Effectiveness in the rational distribution of research information and proper planning of the stages of the research project. 	
General Competences	
<p><i>Analysis and synthesis of information Adapting to new situations Decision-making Working Independent Team Work Production of new research ideas</i></p>	<p><i>Project planning and management Respect for difference and multiculturalism Showing professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues Criticism and self-criticism Production of free, creative and inductive thinking</i></p>

SYLLABUS

<p>The master thesis should have the following structure:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cover page, • summary (Greek and English), • Keywords (Greek and English), • Tables (figures, images, index, etc.), • Contents, • Foreword (and acknowledgments, optionally), • Introduction/parts/chapters, • Epilogue, • Bibliography.
--

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

<p style="text-align: center;">DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i></p>	Face-to-face and distant learning.	
<p style="text-align: center;">USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY <i>Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students</i></p>	<p>ICT Teaching, communication with students e-course (Uoi central platform)</p> <p>Use of the university library and the libraries of the research laboratories</p>	
<p style="text-align: center;">TEACHING METHODS <i>The manner and methods of teaching are described in detail.</i></p> <p><i>Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.</i></p> <p><i>The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS</i></p>	Activity	Semester workload
	Bibliographical research	100
	Writing of parts/chapters of the MA thesis (mostly in draft form)	150
	Autonomy study of research material (philosophical sources, secondary literature)	100
	Course Total	350
<p style="text-align: center;">STUDENT PERFORMANCE EVALUATION <i>Description of the evaluation procedure</i></p> <p><i>Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other</i></p> <p><i>Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</i></p>	<p>The evaluation takes place in the following way:</p> <ul style="list-style-type: none"> • by assessing the results of the bibliographic research, by successfully applying the rules of research methodology and ethics, and by actively assimilating the research material. • by drawing up the drafts form of the parts and chapters of the thesis and by the continuous interaction (submission of written texts, corrections/comments by the supervisor, and the anticipated integration of the corrections) between the postgraduate student and the supervisor. • by presenting the progress of the research in academic events, organized by the hosting research laboratory. 	

RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

The bibliography is determined by the topic selection and is designed in cooperation with the supervisor.

Citation method:

Chicago style:

https://www.lib.teiep.gr/images/stories/BIBΛIOΓPAΦIKES_ANAΦOPES_PPOTYΠA_KAI_PAPAΔEΓMATA_OKT_2018_ΠI.pdf

4TH SEMESTER

1. EPISTEMOLOGY – PHILOSOPHY OF SCIENCES

GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE PROGRAM GREEK PHILOSOPHY-PHILOSOPHY OF THE SCIENCES		
COURSE CODE	ΔΕΦ 401	SEMESTER	D
COURSE TITLE	EPISTEMOLOGY – PHILOSOPHY OF SCIENCE Course Administrator: S. Orestis Palermos INSTRUCTORS ASSISTANT PROFESSOR SPYRIDON-ORESTIS PALERMOS PROFESSOR MARIA POURNARI ASSISTANT PROFESSOR ATHANASIOS SAKELLARIADIS ASSOCIATE PROFESSOR MARIA VENIERI		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>	WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS	
LECTURES	3	8	
<i>Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).</i>			
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	GENERAL BACKGROUND		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES (IN ENGLISH)		
COURSE WEBSITE (URL)	https://ecourse.uoi.gr/		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes

The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.

Consult Appendix A

- Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area

- Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B
- Guidelines for writing Learning Outcomes

The course is divided in three units: (1) Epistemology; (2) Philosophy of Science; (3) Special Issues in Philosophy of Science

The aim of the first unit of the course are the familiarization of students with epistemology as a branch of philosophy, which helps them to understand the normative enterprise of knowledge production and to acquire the rational abilities of applying the criteria and the reasoning rules for its acquisition.

The aims of the second unit of the course involve familiarizing students with philosophy of science as a branch of philosophy to help them understand the nature and methodology of scientific knowledge.

The third unit of the course aims at familiarizing students with the intersections between epistemology and the philosophy of science with other branches of philosophy and the sciences. This enables them to become acquainted with interdisciplinary research within philosophy.

Learning outcomes

Learning Outcomes

After successful completion of this course, students will be able to demonstrate the following:

Knowledge: They will have acquired a range of complex and specialized information in the fields of epistemology and philosophy of science, which they will be able to critically evaluate and interpret. They will also be able to apply this knowledge to the analysis of theoretical, interdisciplinary issues within philosophy.

Skills: They will be able to critically understand and analyze a variety of complex issues within epistemology and philosophy of science. They will be able to explain and develop these issues both in the context of group discussions and in the form of written philosophical essays.

Abilities: They will be able to reconstruct, explain, and analyze logically and create complex arguments within epistemology and philosophy of science. They will be able to argue on their basis for a range of relevant scientific, philosophical, and technological issues, both orally and in written form.

General Competences	
<p>The course aims to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Foster the critical thinking skills of students • Promote independent, creative, and productive study of and work on the theory of knowledge and the way this may be applied in order to evaluate specific scientific fields, ideas and discoveries • Encourage autonomous research • Cultivate the ability to participate to team discussion and debates. 	
0. SYLLABUS	
<p>Indicative topics per unit:</p> <p>Unit 1: Epistemology</p> <p>Epistemology focuses on the conceptual analysis of the nature of knowledge, according to its tripartite definition as true and justified belief. This analysis highlights the importance of critical scrutiny in every form of knowledge, as knowledge surpasses mere belief in terms of its scientific value, justificatory power, and its relationship with understanding.</p> <p>Seminar 1: Introduction (Orestis Palermos) Seminar 2: The Tripartite Definition of Knowledge: Belief, Truth, Justification (Maria Pournari, Orestis Palermos) Seminar 3: Theories of Justification: Foundationalism, Coherence, Context (Maria Pournari, Orestis Palermos) Seminar 4: Knowledge and Understanding (Maria Pournari, Orestis Palermos)</p> <p>Unit 2: Philosophy of Science</p> <p>Philosophy of science examines the nature of scientific knowledge and the scientific method. Does scientific knowledge correspond to proven knowledge? If the answer is negative, what is the epistemic authority of scientific knowledge?</p> <p>Seminar 5: Wittgenstein and Logical Positivism (Thanasis Sakellaridis, Orestis Palermos) Seminar 6: The Problem of Induction and Falsificationism (Orestis Palermos) Seminar 7: New Philosophy of Science I: Thomas Kuhn (Orestis Palermos) Seminar 8: New Philosophy of Science II: Imre Lakatos and Paul Feyerabend (Orestis Palermos and Thanasis Sakellaridis)</p> <p>Unit 3: Special Topics in Epistemology and Philosophy of Science</p>	

Both epistemology and the philosophy of science have significantly influenced the study of various philosophical issues that either lie at the core of scientific branches or are of particular scientific interest. In this unit, we will explore various special topics that showcase how epistemology and philosophy of science interact with other branches of philosophy and science, and which are indicative of interdisciplinary study within philosophy.

Seminar 9: Philosophy of Mind and Cognitive Science I: From Cartesian Dualism to Behaviorism (Maria Venieri, Orestis Palermos)

Seminar 10: Philosophy of Mind and Cognitive Science II: Mind-Brain Identity Theory. Functionalism (Maria Venieri, Orestis Palermos)

Seminar 11: Philosophy of Mind and Cognitive Science III: The Problem of Consciousness (Maria Venieri, Orestis Palermos)

Seminar 12: Philosophy of Cognitive Science (Orestis Palermos)

Seminar 13: Philosophy of Artificial Intelligence (Orestis Palermos)

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Hybrid: In person and Online	
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY <i>Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students</i>	Yes	
TEACHING METHODS <i>The manner and methods of teaching are described in detail. Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.</i>	Activity	Semester workload
	Lectures	39
	Independet study of bibliography	111
	Essay	50
	Course Total	200
<i>The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS</i>		

<p align="center">STUDENT PERFORMANCE EVALUATION</p> <p><i>Description of the evaluation procedure</i></p> <p><i>Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other</i></p> <p><i>Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Essay
---	---

2. GREEK PHILOSOPHY AND EUROPEAN CIVILIZATION

GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE PROGRAM GREEK PHILOSOPHY-PHILOSOPHY OF THE SCIENCES		
COURSE CODE	ΔΕΦ 402	SEMESTER	D
COURSE TITLE	GREEK PHILOSOPHY AND EUROPEAN CIVILAZATION: Topic: NEOPLATONISM Teachers: Assoc. Professor Irini-Fotini Viltanioti Dr. Akindynos Kaniamos Dr. Argyro Lithari Professor Konstantinos Rantis		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>	WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS	
LECTURES, SEMINAR AND TEXT HERMENEUTICS	3	8	
<i>Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).</i>			
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	SPECIALISED GENERAL KNOWLEDGE		
PREREQUISITE COURSES:	—		

LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK
IS THE COURSE OFFERED TO	YES (IN ENGLISH)

ERASMUS STUDENTS	
COURSE WEBSITE (URL)	https://ecourse.uoi.gr/

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
<p><i>The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.</i></p> <p><i>Consult Appendix A</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area</i> • <i>Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B</i> • <i>Guidelines for writing Learning Outcomes</i>
<p>With the successful completion of the course, the students:</p> <ul style="list-style-type: none"> • will have acquired general knowledge of the development of Neoplatonism. • will be able to offer an overview of the reception of Platonism from Antiquity to Modern Times and of the role of Neoplatonism in the development of European philosophy and spirituality (from the Renaissance to the 20th century). • will have gained specialised knowledge concerning the relationship between philosophy and science as well as between philosophy and religion from Antiquity to Modern Times. • will be able to analyze, summarize, and compare philosophical concepts, theories, and texts discussed in class. • will be able to produce new research ideas and to formulate arguments in defense of their viewa both orally and in writing.

General Competences	
<i>Taking into consideration the general competences that the degree-holder must acquire (as these appear in the Diploma Supplement and appear below), at which of the following does the course aim?</i>	
<i>Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology</i> <i>Adapting to new situations</i> <i>Decision-making</i> <i>Working independently</i> <i>Team work</i> <i>Working in an international environment</i> <i>Working in an interdisciplinary environment</i> <i>Production of new research ideas</i>	<i>Project planning and management</i> <i>Respect for difference and multiculturalism</i> <i>Respect for the natural environment</i> <i>Showing social, professional and ethical responsibility and sensitivity to gender issues</i> <i>Criticism and self-criticism</i> <i>Production of free, creative and inductive thinking</i> <i>Others...</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Search for, analysis and synthesis of data and information, with the use of the necessary technology • Adapting to new situations • Decision-making • Working independently • Team work • Working in an interdisciplinary environment • Production of new research ideas • Criticism and self-criticism • Production of free, creative and critical thinking 	

SYLLABUS

STRUCTURE

Part 1

Platonism, Neoplatonism and European Civilization

Instructor: *Assoc. Professor Irini-Fotini Viltanioti*

- 1 Plato, Platonism, Neoplatonism
- 2 Plotinus and Neoplatonism: from Late Antiquity to Byzantium and the Renaissance
- 3 Neoplatonism and European Culture: from the Cambridge Platonists to French Postmod

Part 2

Philosophy and Religion:

Cosmology and Soteriology from Plotinus to Ficino

Instructor: *Dr. Akindynos Kaniamos*

- 4 Plotinus and Porphyry
- 5 Iamblichus and Proclus
- 6 Marsilio Ficino

Part 3

Philosophy and Science:

From Plato's *Timaeus* to Proclus' *Hypotyposis astronomicarum positionum*, and Beyond

Instructor: *Dr. Argyro Lithari*

- 7 Philosophy and Astronomy
- 8 The *Timaeus*: Time and Eternity in Plato and Proclus
- 9 Time and the Celestial Bodies: the Visible Universe

Part 4

Neoplatonism and German Idealism

Instructor: *Professor Konstantinos Rantis*

- 10 "The Dialectic of the One" in Proclus' Neoplatonic Philosophy
- 11 Reception of the "Dialectic of the One" in Hegelian Dialectics
- 12 Essay Presentation
- 13 Essay Presentation, Concluding Remarks and Overall Discussion

DETAILED CONTENT

- Part 1 (Instructor: *Assoc. Professor Irini-Fotini Viltanioti*)
Platonism, Neoplatonism, and European Civilization

The first part of the course aims at introducing the students to the history of Platonism. It discusses the basic concepts of both Plato's philosophy and Platonism, with a special focus on Neoplatonism, while also investigating the relationship between, on the one hand, philosophy and science and, on the other, philosophy and religion in the Platonic tradition. We shall explore aspects of late antique Neoplatonic metaphysics, Neoplatonism in the Renaissance (Marsilio Ficino) and its Byzantine background (George Gemistos Pletho), the Cambridge Platonists' (17th c.) attempt to reconcile Neoplatonism with Christian ethics within the framework of the so called *philosophia perennis*, and the French revival of Neoplatonism in response to Neo-scholasticism and modern philosophical movements (19th-20th c.). Additionally, we shall briefly consider aspects of the interaction between Neoplatonism and modern and contemporary European literature.

- Part 2 (Instructor: *Dr. Akindynos Kaniamos*)
Philosophy and Religion:
Cosmology and Soteriology from Plotinus to Ficino

The second part of the course discusses topics in Late antique and Renaissance cosmology through the lens of Neoplatonic psychology and soteriology.

We shall address key questions, including:

- World and Soul: Soul's Descent and Ascent within the Visible Universe.
- The Role of Astrology in Neoplatonism.
- Deification and the Vehicle of the Soul (*ochêma-pneuma*).
- Magic, Theurgy, and the Neoplatonic Tradition.
- Purification of the Soul and Encounter with the Celestial Gods.

Texts:

- Selected excerpts from various Platonic dialogues (*Timaeus*, *Phaedrus*, *Republic*, among others).

- Passages from the *Corpus Hermeticum* (classified, following John Dillon, under the rubric of the "Platonic Underworld").

- Selected Neoplatonic readings (Plotinus, Porphyry, Iamblichus, Proclus, Ficino).

* This selection provides a foundation for exploring the Platonic and Neoplatonic frameworks that shape the thematic focus of the course on the interaction between cosmology and soteriology.

- Part 3 (Instructor: *Dr. Argyro Lithari*)

Philosophy and Science:

From Plato's *Timaeus* to Proclus' *Hypotyposis astronomicarum positionum*, and Beyond

The third part of the course focuses on philosophy and science in the Neoplatonic tradition, taking Plato's *Timaeus* and Proclus' *In Timaeum* and *Hypotyposis astronomicarum positionum* as starting points. It discusses the Platonic and Ptolemaic origin of late ancient astronomy as well as aspects of the reception of Neoplatonic metaphysics, natural philosophy, and science in the Arabic World, in Byzantium and in Western Europe.

3.1. Philosophy and Astronomy

- Proclus and His Legacy: from Dionysius Areopagite to the *Liber de Causis*
- Astronomic Exegesis in the 5th c. CE: Proclus' *Hypotyposis astronomicarum positionum*

Texts:

- *Hypot.* I §§1-10, 32-36 (Proemium)

- *Hypot.* VII §§1, 50-58

- Intermediary §§: Principles, aims, and method of astronomy | observational – mathematical astronomy & 'philosophical' astronomy | Proclus and the astronomers: similarities and differences

3.2. The *Timaeus*: Time and Eternity from Plato to Proclus

- Plato, *Timaeus*: Content and Legacy, Time and Eternity
- Proclus, *In Timaeum*: The Demiurge's Gifts to the Cosmos

Texts:

- *In Ti.* II.2.22-4.8

- *In Ti.* III.8.12-23

- *In Ti.* III.10.2-11.19, III.12.12-14.2

- *In Ti.* III.24.30-27.8

3.3. Time and the Celestial Bodies: The Visible Universe

- The Twofold Creation of the Cosmos
- Kinds of Time and the Role of the Celestial Bodies
- Celestial Spheres and Celestial Bodies, Celestial Motions, Sublunary World
- Concluding Remarks: the Visible Universe from Plato and Claudius Ptolemaeus to the Renaissance

Texts:

- *In Ti.* III.53.1-55.2.

- *In Ti.* III.55.2-57.14

- *In Ti.* III.57.14-58.4

- *In Ti.* III.59.15-60.23

- *In Ti.* III.69.2-28

- Part 4 (Instructor: *Professor Konstantinos Rantis*)

Neoplatonism and German Idealism

Proclus' "Dialectic of the One", including its reception by G.W.F. Hegel in his theoretical dialectics (spekulative Dialektik), comprises the main focus of the course's fourth part. In order to interpretate the Proclus' "Dialectic of the One", Hegel is based on Proclus' works "Stoicheiosis Theologike" and "Platonic

Theology” respectively. The interpretation of the “Dialectic of the One” appears in his works “Lectures on the Philosophy of History”, “Science of Logic”, as well as in Hegel’s “Encyclopedia of the Philosophical Sciences”. Proclus’ objective Neoplatonic dialectics is characterized as being an early stage for the absolute subjectivity of the Hegelian Dialectics, since Hegel perceives the notions of “noein”, also as notions of “being” (Denkbestimmungen an und für sich).

TEACHING and LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY <i>Face-to-face, Distance learning, etc.</i>	Face-to-face or Distance Learning.		
USE OF INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY <i>Use of ICT in teaching, laboratory education, communication with students</i>	Use of ICT in teaching, in communication with students		
TEACHING METHODS <i>The manner and methods of teaching are described in detail.</i>	Activity	Semester workload	

<i>Lectures, seminars, laboratory practice, fieldwork, study and analysis of bibliography, tutorials, placements, clinical practice, art workshop, interactive teaching, educational visits, project, essay writing, artistic creativity, etc.</i> <i>The student's study hours for each learning activity are given as well as the hours of non-directed study according to the principles of the ECTS</i>	Lectures	26	
	Tutorials	13	
	Study and analysis of bibliography	21	
	Essay Writing	100	
	Essay Presentation	40	
	Course Total	200	

<p style="text-align: center;">STUDENT PERFORMANCE EVALUATION</p> <p><i>Description of the evaluation procedure</i></p> <p><i>Language of evaluation, methods of evaluation, summative or conclusive, multiple choice questionnaires, short-answer questions, open-ended questions, problem solving, written work, essay/report, oral examination, public presentation, laboratory work, clinical examination of patient, art interpretation, other</i></p> <p><i>Specifically-defined evaluation criteria are given, and if and where they are accessible to students.</i></p>	<p>Language of evaluation: Greek (English, French, German or Italian for Erasmus Students)</p> <p>Methods of evaluation: written essay; personal choice and use of relevant literature besides the provided texts; use of other texts written by the applicant; presenting the works and works within the framework of the tutorial.</p> <p>The evaluation criteria: Monitoring / participation / study: 30% Essay Writing: 50% Written work, essay report, oral examination: 20%</p>
--	---

RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

Selective Bibliography

- Addey, C. 2014. *Divination and Theurgy in Neoplatonism. Oracles of the Gods*. Farnham and Burlington VT: Ashgate.
- Armstrong, A. H. 1967. *Plotinus*. The Cambridge History of Later Greek and Early Medieval Philosophy. Cambridge: CUP.
- Beierwaltes, W. „Hegel und Proklos“. Rüdiger Bubner and Konrad Cramer and Reiner Wiehl, eds. 1970. *Hermeneutik und Dialektik. Festschrift H.-G. Gadamer*, Vol. 2. Tübingen: J.C.B. Mohr, p. 243-277.
- Beiser, F. C. 1996. *The Sovereignty of Reason: The Defense of Rationality in the Early English Enlightenment*, Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Blumenthal, H. J. 1971. *Plotinus' Psychology. His Doctrines of the Embodied Soul*. The Hague: Nijhoff.
- Chiaradonna, R. ed. 2005. *Studi sull'anima in Plotino*. Napoli: Bibliopolis.
- ----- 2023. *Ontology in Early Neoplatonism. Plotinus, Porphyry, Iamblichus*. Commentaria in Aristotelem Graeca et Byzantina 9. Berlin: De Gruyter.
- Corrigan, K. and J. Turner, eds. 2007. *Platonisms, Ancient, Modern, and Postmodern*. Leiden: Brill.
- Cumont, F. 1911. *The Oriental Religions in Roman Paganism*. Chicago IL: The Open Court Publishing Company.
- D'Hoine, P., M. Martijn, eds. 2017. *All from One. A guide to Proclus*. Oxford: Oxford University Press.
- D'Hoine, P., J. Opsomer, and I.-F. Viltanioti, eds. 2021. *Logic and Exegesis: The Logical Reconstruction of Arguments in the Greek Commentary Tradition. History of Philosophy & Logical Analysis* 24.1-2.
- Dillon J. and L. P. Gerson, 2004. *Neoplatonic Philosophy. Introductory Readings*. Indianapolis and Cambridge: Hackett Publishing Company, Inc.
- Dillon, J. and A. Timotin, eds. 2015. *Platonic Theories of Prayer*. Leiden and Boston, MA: Brill.

- Dörrie, H., J.-H. Waszink, and W. Theiler, eds. 1966. *Porphyre*. Entretiens sur l'Antiquité classique 12. Vandoeuvres: Fondation Hardt.
- Edwards, M. 2000. *Neoplatonic Saints: The Lives of Plotinus and Proclus by Their Students*. Translated texts for historians 35. Liverpool: Liverpool University Press.
- ----- 2006. *Culture and Philosophy in the Age of Plotinus*. London: Duckworth.
- ----- 2021. *The Routledge Handbook of Early Christian Philosophy*. London: Routledge.
- Emilsson, E. 2017, *Plotinus*. London: Routledge.
- Festugière, A.-J. 2014. *La Révélation d'Hermès Trismégiste*, vols. I-IV. Édition revue et corrigée avec la collaboration de C. Luna, H. D. Saffrey et N. Roudet. Paris: Les Belles Lettres [1944-1954¹].
- Finamore, J. F. 1985. *Iamblichus and the Theory of the Vehicle of the Soul*. Chico CA: The American Philological Association.
- Fowden, G. 1986 [1993²]. *The Egyptian Hermes. A Historical Approach to the Late Pagan Mind*. First Princeton Paperback printing, with corrections and a new preface, Princeton NJ: Princeton University Press.
- Gerson, L. P. ed. 1996. *The Cambridge Companion to Plotinus*. Cambridge: CUP.
- ----- ed. 2011. *The Cambridge History of Philosophy in Late Antiquity*. 2 vols. Cambridge: CUP.
- ----- and J. Wilberding, eds. 2022. *The New Cambridge Companion to Plotinus*. Cambridge: CUP.
- Gourinat, M. 1996. "La querelle de l'ontothéologie. L'interprétation de la théologie médiévale par Heidegger." *Cahiers de recherches médiévales* 2: 85-93
- Hadot, P. 1973. *Plotin ou la simplicité du regard*. Paris: Études Augustiniennes.
- Hankey, W. H. 2000. "Le rôle du néoplatonisme dans les tentatives postmodernes françaises d'échapper à l'ontothéologie." *Actes du XXVIIe Congrès de l'Association des Sociétés de Philosophie de Langue Française. La métaphysique: son histoire, sa critique, ses enjeux*, eds. L. Langlois et J.-M. Narbonne, 36-43. Paris/Québec: Librairie Philosophique J. Vrin/Les Presses de l'Université Laval.
- Hladky, V. 2024. *The Philosophy of Gemistos Plethon. Platonism in Late Byzantium, between Hellenism and Orthodoxy*. London: Routledge.
- Hutton, S. 2012. "The Cambridge Platonists and the Scottish Enlightenment." *Canadian Journal of Philosophy*, 42(1): 8–26.
- ----- 2015, *British Philosophy in the Seventeenth-Century*, Oxford: Oxford University Press.
- ----- ed., 2017, "The Cambridge Platonists." Special Issue of *The British Journal of the History of Philosophy* 25, 5.
- Ierodiakonou, K. ed. 2004. *Byzantine Philosophy and its Ancient Sources*. Oxford: OUP.
- Kalligas, P. 2014-2023. *The Enneads of Plotinus, A Commentary*. 2 vols. Trans. E.K. Fowden, N. Pilavachi, and N. Koutras. Princeton: Princeton University Press.
- Karamanolis, G. and A. Sheppard, eds. 2007. *Studies on Porphyry*. London: Institute of Classical Studies, University of London.
- Lithari, A. 2025. *Proclus, 'Hypotyposis Astronomicarum Positionum'. Introduction, Text, Translation, and Commentary with a Study of the Diagrams and Illustrations*. Berlin; Boston: De Gruyter.
- Marmodoro, A. and I.-F. Viltanioti, eds. 2017. *Divine Powers in Late Antiquity*. Oxford: OUP.
- Nightingale, A. 2021. *Philosophy and Religion in Plato's Dialogues*. Cambridge and New York NY: CUP.
- O'Meara, D. J. 2005. *An Introduction to the Enneads*. Oxford: Clarendon Press.
- Πελεργρίνης, Θ. 2015. *Μάγοι της Φιλοσοφίας*. Αθήνα: Πεδίο.
- Ράντης, Κ. 2015. *Εισαγωγή στη διαλεκτική. Από τον Πλάτωνα ως τον Μαρκούζε*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια
- Remes, P. 2008. *Neoplatonism*. Stocksfield: Acumen.

- Shaw, G. 1995¹. *Theurgy and the Soul: The Neoplatonism of Iamblichus*. University Park: Pennsylvania State University Press [2014², revised edition, Kettering, OH: Angelico Press/Sophia Perennis].
- Roberts, J. D., 1968. *From Puritanism to Platonism in Seventeenth-Century England*. The Hague: Nijhoff.
- Rogers, G.A.J., J.-M. Vienne, Y.-C. Zarka, eds. 1997. *The Cambridge Platonists in Philosophical Context. Politics, Metaphysics and Religion*, Dordrecht: Kluwer.
- Sinclair, M. 2019, *Bergson*. London: Routledge
- Siniosoglou, N. 2011. *Radical Platonism in Byzantium: Illumination and Utopia in Gemistos Plethon*. Cambridge: CUP.
- Smith, A. 1972. *Porphyry's Place in the Neoplatonic Tradition. A Study in Post-Plotinian Neoplatonism*. The Hague: Martinus Nijhoff.
- ----- 2011. *Plotinus, Porphyry, and Iamblichus. Philosophy and Religion in Neoplatonism*. Farnham: Ashgate Variorum.
- Sonderegger, E. 2004. *Proklos. Grundkurs über Einheit*. Sankt Augustin: Academia Verlag.
- Sperl, St. and Y. Dedes, eds. 2022. *Faces of the Infinite: Neoplatonism and Poetry at the Confluence of Africa, Asia, and Europe*. Oxford: OUP.
- Στείρης, Γ. 2010. *Φιλοσοφία και Κόσμος. Κοσμολογικές αντιλήψεις κατά τους Μέσους Χρόνους και την Αναγέννηση*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.
- ----- 2016. *Η Παράδοση της Αναγέννησης. Βυζαντινή και Δυτική Φιλοσοφία τον 15^ο αι*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Tanaseanu-Döbler, I., 2013, *Theurgy in Late Antiquity. The invention of a ritual tradition*. Beiträge zur europäischen Religionsgeschichte 1. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- Tarrant, H., D. A. Layne, D. Baltzly, and F. Renaud, eds. 2017. *Brill's Companion to the Reception of Plato in Antiquity*. Leiden/Boston: Brill.
- Van Liefferinge, C. 1999. *La Théurgie. Des Oracles Chaldaïques à Proclus*. Liège: Kernos (Centre International d'Étude de la Religion Grecque Antique).
- Viltanioti, I.-F. ed. 2024. "New Light." *The International Journal of the Platonic Tradition* 18, 1: *Special Issue in Honour of the Twentieth Anniversary of the Bibliotheca Alexandrina*.
- Wallis, R. T. 1995. *Neoplatonism*. Second Edition with a Foreword and Bibliography by Lloyd P. Gerson. Bristol: Bristol Classical Press.
- Vargas, A. 2021. *Time's Causal Power. Proclus on the Natural Theology of Time*. Leiden; Boston : Brill.
- Woodhouse, C. M. 1986. *George Gemistos Plethon: The Last of the Hellenes*. Oxford: OUP.

Online Ressources

- <https://plato.stanford.edu/>
- <https://historyofphilosophy.net/late-antiquity/late-antiquity>
- https://athens-alexandria.ims.forth.gr/?page_id=115

Journals

- *The International Journal of the Platonic Tradition*
- *Ancient Philosophy*
- *Phronesis*
- *Dionysius*
- *Methexis*
- *Elenchos*, etc

WRITE-UP AND COMPLETION OF MA THESIS

GENERAL

SCHOOL	PHILOSOPHY		
ACADEMIC UNIT	PHILOSOPHY		
LEVEL OF STUDIES	POSTGRADUATE PROGRAM GREEK PHILOSOPHY-PHILOSOPHY OF THE SCIENCES		
COURSE CODE	ΔΕΦ 403	SEMESTER	D
COURSE TITLE	WRITE-UP AND COMPLETION OF MA THESIS		
INDEPENDENT TEACHING ACTIVITIES <i>if credits are awarded for separate components of the course, e.g. lectures, laboratory exercises, etc. If the credits are awarded for the whole of the course, give the weekly teaching hours and the total credits</i>		WEEKLY TEACHING HOURS	CREDITS
			14
<i>Add rows if necessary. The organisation of teaching and the teaching methods used are described in detail at (d).</i>			
COURSE TYPE <i>general background, special background, specialised general knowledge, skills development</i>	SPECIAL BACKGROUND (the research for the master thesis may be hosted at one of the four research laboratories of the department and some of the research outputs may be presented in the academic events organized by the respective laboratory)		
PREREQUISITE COURSES:	—		
LANGUAGE OF INSTRUCTION and EXAMINATIONS:	GREEK		
IS THE COURSE OFFERED TO ERASMUS STUDENTS	YES		
COURSE WEBSITE (URL)	https://ecourse.uoi.gr/		

LEARNING OUTCOMES

Learning outcomes
<p><i>The course learning outcomes, specific knowledge, skills and competences of an appropriate level, which the students will acquire with the successful completion of the course are described.</i></p> <p><i>Consult Appendix A</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Description of the level of learning outcomes for each qualifications cycle, according to the Qualifications Framework of the European Higher Education Area</i> ● <i>Descriptors for Levels 6, 7 & 8 of the European Qualifications Framework for Lifelong Learning and Appendix B</i> ● <i>Guidelines for writing Learning Outcomes</i>

Upon completion of the thesis, students will acquire the following skills:

- Promotion of free and creative thinking.
- Systematic effort to produce new research ideas.
- Encouragement of research novelty.
- Acquaintance with the basic methods of bibliographical research.
- Practising the ability of unifying different thematic units and designing the entire research.

General Capabilities

Taking into account the general competencies that the graduate must have acquired (as listed in the Diploma Supplement and listed below) in which of them is the course intended?

*Search, analyze and synthesize data and information, using the necessary technologies
Adapt to new situations
Decision making
Autonomous work
Teamwork
Work in an international environment
Working in an interdisciplinary environment
Producing new research ideas*

*Project design and management
Respect for diversity and multiculturalism
Respect for the natural environment
Demonstration of social, professional and moral responsibility and gender sensitivity
Exercise of criticism and self-criticism
Promote free, creative and inductive thinking
.....
Other ...
.....*

- Practising of criticism and self-criticism.
- Promotion of free, creative and inductive thinking.
- Adaptability to new situations
- Rigorous and coherent logical construction and consistent formulation of arguments and solid philosophical theses

SYLLABUS

The master thesis should have the following structure:

- cover page,
- summary (Greek and English),
- Keywords (Greek and English),
- Tables (figures, images, index, etc.),
- Contents,
- Foreword (and acknowledgments, optionally),
- Introduction/parts/chapters,
- Epilogue,
- Bibliography.

TEACHING AND LEARNING METHODS - EVALUATION

DELIVERY METHOD <i>Face to face, Distance Learning, etc.</i>	Face-to-face, distand learning and hybrid.
USE OF INFORMATION AND	ICT Teaching, communication with students,

<p>COMMUNICATION TECHNOLOGIES <i>Use of ICT Teaching, Laboratory Education, Communication with Students</i></p>	<p>e-course (Uoi central platform)</p>	
<p>TEACHING ORGANIZATION <i>Describe in detail the way and methods of teaching.</i></p> <p><i>Lectures, Seminars, Laboratory Exercise, Field Exercise, Study & Analysis of Bibliography, Tutorial, Practice (Placement), Clinical Exercise, Art Workshop, Interactive Teaching, Educational Visits, Project Work, It; / RTI & gt;</i></p> <p><i>The student's study hours for each learning activity and the hours of non-guided study according to the ECTS principles</i></p>	<p>Activity</p>	<p>Semester Workload</p>
	<p>Writing up thesis</p>	<p>150</p>
	<p>Checking of references</p>	<p>100</p>
	<p>Independent study</p>	<p>100</p>
	<p>Course Total</p>	<p>350</p>
<p>EVALUATION OF STUDENTS <i>Description of the evaluation process Assessment Language, Assessment Methods, Formulation or Conclusion, Multiple Choice Test, Short Response Questions, Test Questions, Problem Solving, Written Work, Reporting / Reporting, Oral Examination, Public Presentation, Laboratory Work, Clinical Patient Examination, Artistic Interpretation, Other</i></p> <p><i>Certainly identified evaluation criteria are stated and if and where they are accessible by the students.</i></p>	<p>The evaluation of students is based on the following points:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. the bibliographical research and the compliance with the rules 2. the originality of material, 3. the level of understanding of the philosophical text, 4. the quality of public oral presentation. 	

RECOMMENDED BIBLIOGRAPHY

The bibliography is determined by the topic selection and is designed in cooperation with the supervisor.

Citation method:

Chicago style:

https://www.lib.teiep.gr/images/stories/BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ_ΑΝΑΦΟΡΕΣ_ΠΡΟΤΥΠΑ_ΚΑΙ_ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ_OKT_2018_ΠΙ.pdf

